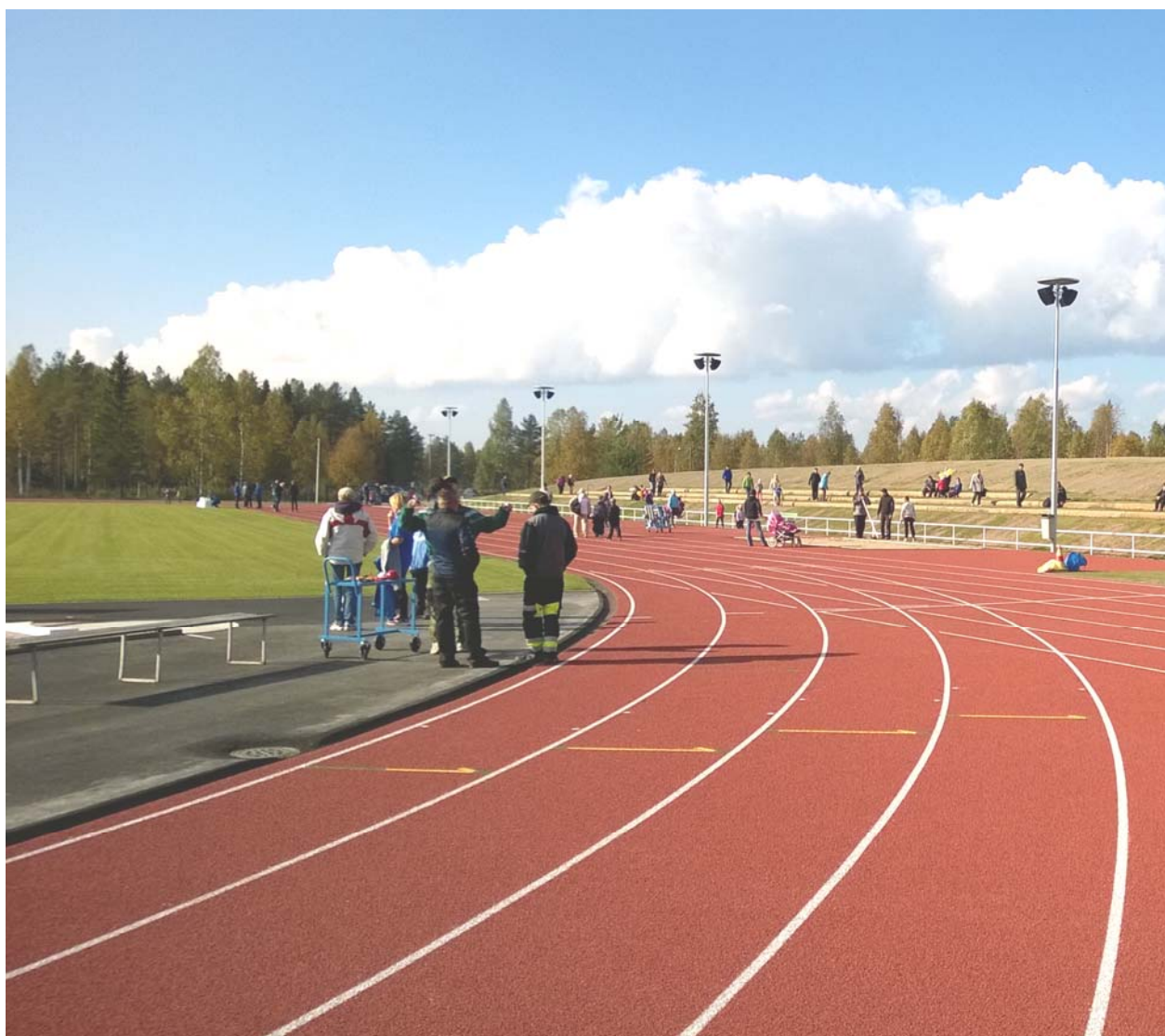

TERVOLA

MYÖNTEISIÄ
MAHDOLLISUUKSIA

TALOUSARVIO 2015

Taloussuunnitelma 2016–2017

Kunnanvaltuusto hyväksynyt 11.12.2014 § 111

SISÄLTÖ

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS.....	1
YLEISPERUSTELUT	2
1 Organisaatio	2
2 Toimintaympäristön lähtökohdat	8
3 Taloudelliset lähtökohdat.....	15
4 Henkilöstösuunnitelma	25
5 Kunnan toiminnan kehittämistavoitteet	32
6 Kuntakonsernin omistajaohjaus ja tytäryhteisöille asetetut tavoitteet.....	36
7 Talousarvion osat ja sitovuus.....	39
KÄYTTÖTALOUSOSA.....	42
8 Strateginen johto	42
9 Kunnanhallitus.....	45
10 Tarkastuslautakunta	51
11 Keskusvaalilautakunta.....	52
12 Maaseutulautakunta	54
13 Tekninen lautakunta	58
14 Sivistyslautakunta.....	64
15 Sosiaali- ja terveyslautakunta.....	70
16 Käyttötalouden yhdistelmä.....	77
TULOSLASKELMAOSA.....	78
17 Tuloslaskelma	78
18 Tulorahoituksen riittävyyden tunnusluvut ja tavoitteet	80
INVESTOINTIOSA	81
19 Investointihankkeet.....	81
20 Rakentamisohjelma.....	83
RAHOITUSOSA	86
21 Rahoituslaskelma	86
22 Toiminnan ja investointien rahoituksen tunnusluvut ja tavoitteet.....	87
TALOUSARVIOVUODEN 2015 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN YHTEENVETO SEKÄ SITOVUUS	88

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Tervolan kunnan talousarvio- ja taloussuunnitelma-asiakirjan laadinta on ollut viime vuosina vaivatonta. Hallintokunnat ovat sisäistäneet hyvin tiukan, mutta realistisen budjetoinnin ja aiempien vuosien hyvän taloudenpidon ansiosta kuntamme taseeseen onkin kertynyt ylijäämää lähes 9 miljoonaa euroa.

Tämän vuoden talousarviota laadittaessa arvioitiin talouden olevan hieman ylijäämäinen, kiitos hallintokuntien ja kunnan työntekijöiden järkevän taloudenhoidon, kuluva vuosi toteutuu huomattavasti ennakoitua paremmin ja ylijäämää kertynee yli 2 miljoonaa euroa erikoissairaanhoidon menokasvusta huolimatta. Kuluvan vuoden aikana on myös investoitu merkittävästi, olemmekin saaneet vihkiä käyttöön peruskorjatun keskusurheilukentän, Lapinniemen koulun lähiliikuntapaikan ja parhaillaan odottelemme lunta ottaaksemme käyttöön uudistetun pururadan/valaistun ladun. Törmävaaran latuvalot on uusittu, teollisuutta palvelevia teitä on rakennettu ja valokuituverkon toteuttamista on valmisteltu. Kesän aikana käynnistettiin myös tehostetun palvelusasumisen lisärakentaminen.

Lihavat vuodet näyttävät nyt olevan takanapäin. Ensi vuoden talousarvio pohjautuu pitkälti kunnanvaltuuston 12.12.2013 hyväksymään vuosien 2015-2016 taloussuunnitelmaan. Vuosi sitten valtionosuuksiksi tulevalle vuodelle arvioitiin 11,9 miljoonaa euroa. Valtiontalouden tasapainottamistoimet sekä valtionosuusjärjestelmän uudistaminen aiheuttavat kuitenkin valtionosuuteemme merkittävän alenemisen. Tämänhetkisen tiedon mukaan valtionrahoituksemme vähenisi 700.900 euroa vuosi sitten ennakoidusta. Ensi vuoden talousarviota laadittaessa tavoitteena on ollut taloussuunnitelman vajaan 480.000 euron alijäämän sijasta saavuttaa nollatulot. Sopeutus-tarpeemme on ensi vuodelle siten yli miljoona euroa ja valtionosuusuudistus vähentää rahoitustamme koko suunnittelukauden. Huolimatta maltillisesta palkkaratkaisusta vuodelle 2015 (0,5 prosenttia) on tehtävä haasteellinen. Kipeitäkin ratkaisuja on tehtävä nykyisten laadukkaiden kuntapalveluidemme turvaamiseksi, mm. perustoiminnoissa tarpeettomista kiinteistöistä on luovuttava.

Elokuussa käynnistyi Meri-Lapissa kuuden kunnan (Kemi, Keminmaa, Simo, Tervola, Tornio ja Ylitornio) kuntajakoselvitys. Selvittäjien ehdotus julkaistaan 12.12.2014 ja kuntien valtuustot ottavat asiaan kantaa 23.2.2015. Lisäksi sosiaali- ja terveystalouden uudistus, jossa kuntien sote-palveluiden järjestämisvastuu siirretään viidelle sote-alueelle vuoden 2017 alussa, etenee. Kuntamme menoista sote-palvelut kattavat lähes puolet, joten muutos on merkittävä koko kuntamme toiminnan kannalta. Myös lukiokoulutuksen järjestämislupia ollaan uusimassa, tavoitteena entistä vahvemmat koulutuksen järjestäjät. Maatalousyrittäjien lomitussuunnitelmaa ollaan myös muuttamassa, kehitystyöryhmä antanee esityksensä ensi vuoden aikana. Kunnan hallinnon keskeisimmän lain, kuntalain kokonaisuudistus on myös valmistumassa, uudistuksen tavoitteena on selkeyttää kunnan ja kuntakonsernin hallinnointia ja johtamista.

Tulevien vuosien 2016 ja 2017 taloussuunnitelman laadinta on erittäin haasteellista. Valtiontalouden tasapainottamiseksi on kuntien tehtäviä suunniteltu vähennettäväni miljardilla eurolla, samanaikaisesti kuntien on tehostettava toimintojaan siten, että siitä kertyy miljardin säästöt. Kuntamme taloudesta valtionosuuksien merkitys on noin 40 prosenttia. Valtionrahoituksemme onkin suunnittelukaudella vähenemässä yli miljoonalla eurolla. Toisaalta alueellisessa vertailussa kuntalaistemme verorasite on maltillinen, kunnallisveroprosenttimme 19,5 on seutukunnan alhaisin ja maakuntamme neljänneksi alhaisin.

Maailma ympärillämme muuttuu ja muutokset heijastuvat myös ”lintukotoomme”. Nyt on korkea aika miettiä, minkälaisen tulevaisuuden haluamme rakentaa, sillä tulevaisuuden Tervola on meidän omissa käsissämme. Kauaskantoisilla, järkeillä päätöksillä, pystymme turvaamaan kuntalaisillemme hyvät ja laadukkaat palvelut tulevinakin vuosina.

YLEISPERUSTELUT

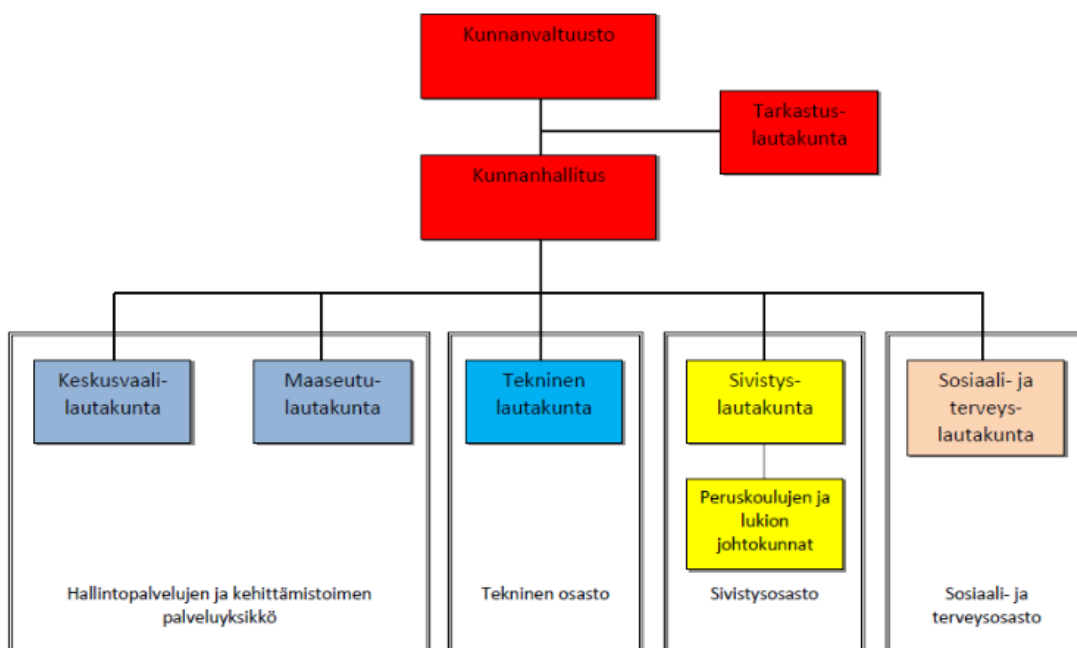
1 Organisaatio

Kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa ja sille laissa säädetyt tehtävät. Kunnille voidaan antaa uusia tehtäviä tai velvollisuuksia tai ottaa pois tehtäviä tai oikeuksia säätämällä siitä lailla. Lisäksi kunta voi sopimuksen nojalla ottaa hoitaakseen muitakin kuin itsehallintoonsa kuuluvia julkisia tehtäviä. Kunta hoitaa sille laissa säädetyt tehtävät itse tai yhteistoiminnassa muiden kuntien kanssa. Tehtävien hoidon edellyttämiä palveluja kunta voi hankkia myös muilta palvelujen tuottajilta. Kunnan organisaatio voidaan jakaa luottamushenkilöorganisaatioon sekä henkilöstöorganisaatioon.

Luottamushenkilöorganisaatio Tervolan kunnassa

Kunnan lakisääteisiä toimielimiä ovat kuntalain perusteella valtuusto, kunnanhallitus sekä tarkastuslautakunta. Vaalilain perusteella lakisääteisiä toimielimiä ovat keskusvaalilautakunta sekä vaalilautakunnat. Näiden lisäksi kunnassa voi olla kunnanhallituksen alaisia lautakuntia pysyväisluonteisten tehtävien hoitamista varten, johtokuntia laitoksen tai tehtävän hoitamista varten sekä jaostoja ja toimikuntia.

Syksyn 2012 kunnallisvaaleissa Tervolan kunnanvaltuustoon valittiin 21 valtuutettua. Valtuustossa Suomen Keskustan ja Kansallisen Kokoomuksen vaaliliitolla on kolmetoista valtuutettua, Vasemmistoliiton ja Suomen Sosialidemokraattisen puolueen vaaliliitolla seitsemän valtuutettua ja Perussuomalaisilla yksi valtuutettu. Kunnanhallituksessa on seitsemän jäsentä. Tällä hetkellä lautakuntia on neljä: maaseutulautakunta, tekninen lautakunta, sivistyslautakunta sekä sosiaali- ja terveyslautakunta. Merkittävä muutos luottamushenkilöorganisaatiossa tapahtui vuoden 2013 alusta, jolloin sivistyslautakunta aloitti toimintansa. Sivistyslautakunta syntyi vapaa-ajan lautakunnan yhdistyessä koulutuslautakuntaan ja samalla koulutuslautakunnan nimi muutettiin sivistyslautakunnaksi. Maaseutulautakunnan jäsenmäärä on seitsemän, ja muissa lautakunnissa jäseniä on yhdeksän. Sivistyslautakunnan alaisuudessa toimivat lukion ja peruskoulujen johtokunnat. Sivistyslautakunta on 17.6.2014 hyväksymässään Sivistystoimen strategia 2014-2016 –asiakirjassa linjannut, että johtokunnista luovutettiin valtuustokauden vaihtuessa. Nykyiset luottamustoimielimet vastaavat laajoista toimialakokonaisuuksista. Pyrkimys on myös joustavaan resurssien yhteiskäyttöön ja sitä kautta yhteistoimintaetuihin.

Kuvio 1 Organisaatiokaavio

Tervolan kunnan luottamushenkilöorganisaatio perustuu niin sanotun sovelletun valiokuntamallin pohjalle, jossa valtuutetut ja varavaltuutetut toimivat enemmistönä lautakunnissa. Järjestelmä korostaa valtuutettujen asemaa korkeimpina kunnallisen päätösvallan käyttäjinä.

Luottamushenkilötyön vaatimukset ovat viime aikoina kasvaneet. Monet kuntien toimintaympäristöissä tapahtuvat muutokset, kuten globalisaatiokehitys, kuntalaisten palvelutarpeiden muutokset, väestön ikääntyminen ja työelämän muutokset vaikuttavat merkittävästi luottamushenkilötyöhön. Myös Suomen hallintojärjestelmä ja hallinnon rakenteet ovat muutoksessa. Työtä tehdään yhä epävarmemmassa maailmassa, jossa muutokset ovat nopeita ja muutosten vaikutuksia on vaikea ennakoida. Luottamushenkilöiltä vaaditaan entistä enemmän muutosjohtajuutta ja strategista näkemystä. Valtuuston ja yksittäisen valtuutetun roolia ja asemaa tulee vahvistaa mm. valtuuston työskentelymuotoja edelleen kehittämällä. Erityisesti strategiaa ja taloutta koskevissa kysymyksissä valtuutetut tulee saada mukaan jo asioiden valmisteluvaiheeseen.

Tervolan kunnan henkilöstöorganisaatio

Tervolan kunnan henkilöstöorganisaatio pohjautuu osastojakona laajoihin tehtäväkokonaisuuksiin. Osastoja on kolme; sivistys-, tekninen sekä sosiaali- ja terveysosasto, joita täydentää kunnanjohtajan johdolla toimiva hallintopalvelujen ja kehittämistoimen palveluyksikkö. Osastoa johtaa osaston päällikkö. Kunnanjohtaja ja osastojen päälliköt sekä kunnanjohtajan mahdollisesti valitsevat muut viranhaltijat muodostavat johtoryhmän, jonka tehtävänä on tukea ja kehittää kunnan kokonaisjohtamista. Tällä hetkellä johtoryhmän muodostavat kunnanjohtaja, hallintojohtaja, tekninen johtaja, sivistysjohtaja, sosiaalijohtaja ja johtava lääkäri. Henkilöstöorganisaatorakenne on ollut muutoksessa viime vuosina. Kuntien yhteistoiminnan lisääntyessä Tervolan kunnan henkilöstöä on siirtynyt muiden kuntien palvelukseen, ja vastaavasti muista kunnista on siirtynyt henkilöstöä Tervolan kunnan palvelukseen.

Kansalaisopistotoiminta siirtyi 1.8.2008 alkaen Kivalojen seutuopistolle, jonka ylläpitäjänä on Keminmaan kunta. Seudullinen kansalaisopistotoiminta laajeni edelleen vuoden 2014 alusta, jolloin Kivalojen seutuopisto ja Kemin työväenopisto yhdistyivät **Kivalo-opistoksi**. **Rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun, ympäristöterveysvalvonnan ja eläinlääkinnän** tehtävät siirtyivät vuoden 2011 alusta Tornion kaupungin organisaatioon kuuluvan Tornion, Keminmaan ja Tervolan ympäristölautakunnan alaisuuteen. Edellä mainittu yhteistoiminta-alue laajentui vuoden 2014 alussa, sillä valtioneuvoston päätöksen 6.6.2013 mukaisesti Kemin ja Tornion kaupunkien sekä Keminmaan, Simon ja Tervolan kuntien tuli muodostaa ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain vaatimusten mukaisesti. Samalla ympäristölautakunnan nimi muuttui **Meri-Lapin ympäristölautakunnaksi**, jonka alaisuuteen perustettiin uusi **Meri-Lapin ympäristöterveysjaosto**.

Tervolan kunta on profiloitunut visionsa mukaisesti uuden maaseutupolitiikan suunnannäyttäjänä. Tervolan kunta on hoitanut Kemin kaupungin ja Keminmaan kunnan maataloushallinnon tehtävät sopimukseen pohjautuen vuodesta 2004 lähtien. Vuoden 2010 aikana Tervolan **maaseutuhallinnon alue** laajentui kattamaan Rovaniemen kaupungin ja Ranuan kunnan alueet. Uusi laki maaseutuhallinnon järjestämisestä tuli voimaan 1.4.2010. Lain myötä maaseutuhallinto tuli järjestää entistä suuremmilla alueilla. Uuden lain mukaisen yhteistoiminta-alueen hallintoyksikön muodostuminen Tervolaan oli luontevaa kehitystä aikaisemmalle yhteistyölle. Uuteen yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat edellä mainittujen lisäksi Tornion kaupunki ja Simon kunta. Maaseutuhallinnon ohella Tervolan kunta vastaa myös maatalousyrittäjien ja turkistarhaajien **lomituspalveluista** laajemmalla alueella. Lomituspalveluiden tarjoaminen perustuu Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen kanssa tehtyyn toimeksiantosopimukseen. Lomituspalvelualueen laajentuminen on alkanut 2000-luvun alussa, jolloin Keminmaan kunnan ja Kemin kaupungin lomituspalvelut ovat siirtyneet Tervolan kunnan vastuulle. Seuraava laajentuminen tapahtui vuonna 2004, jolloin Rovaniemen maalaiskunta ja Ranuan kunta liitettiin toimeksiantosopimukseen. Nykyisen

laajuutensa Tervolan lomituspalveluyksikkö saavutti kun Simon kunta tuli osaksi toimeksiantosopimusta vuoden 2007 alusta.

Henkilöstöorganisaatioon on tullut muutoksia myös sisäisten järjestelyjen johdosta. Viime vuosien merkittävin uudistus on liittynyt ruoka- ja siivouspalveluiden organisointiin. Kunnanvaltuuston päätöksen 14.4.2011 mukaisesti Tervolan kunnan ruoka- ja siivouspalveluissa siirryttiin keskitettyyn malliin. Ruoka- ja siivouspalvelut keskitettiin eri päävastuualueilta teknisen toimen päävastuualueelle perustettuun Tukipalvelukeskus-tulosalueelle. Siirtyminen on tapahtunut vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa 1.1.2012 alkaen tulosalueelle siirtyi sosiaali- ja terveystoimen päävastuualueen "keskuskeittiön" henkilöstö, toiminta ja talous. 1.1.2013 alkaen tulosalueelle siirtyivät sivistystoimen ruoka- ja siivouspalvelut, päiväkodin ruokapalvelu sekä kunnanviraston siivouspalvelu. Viimeisenä siirtyivät sosiaali- ja terveydenhuollon kiinteistöhoitoon liittyvät siivouspalvelut 1.7.2014 alkaen.

Keskustan valtuustoryhmä jätti kunnanvaltuuston kokouksessa 28.2.2013 valtuustoaloitteen päivähoiton vastuualueen siirtämisestä sosiaali- ja terveyslautakunnan alaisuudesta sivistyslautakunnan alaisuuteen 1.1.2014 lähtien. Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 25.9.2014 § 67 käynnistää päivähoiton vastuualueen organisaatiomuutoksen valmistelun siten, että päivähoiton vastuualue siirtyy sivistyslautakunnan alaisuuteen 1.1.2016 alkaen. Kunnanvaltuusto päätti, että organisaatiomuutoksen valmistelua varten asetetaan työryhmä, joka raportoi muutoksesta 31.5.2015 mennessä. Kunnanhallitus nimesi 9.10.2014 § 314 työryhmän jäseniksi sosiaali- ja terveyslautakunnan puheenjohtaja Marja-Liisa Vaaran, sivistyslautakunnan puheenjohtaja Pertti Keräsen, kunnanjohtaja Mika Simoskan, sivistysjohtaja Tarja Leinosen ja päivähoiton vastuuhenkilö Raija Vartion. Työryhmän puheenjohtajana toimii Mika Simoska ja sihteerinä Raija Vartio.

Tervolan kunnan laboratoriotoinnot siirtyivät Pohjois-Suomen laboratoriuksien liikelaitoskuntayhtymän NordLabin hoidettavaksi 1.2.2015 alkaen. Kunnanvaltuusto käsittelee asian 11.12.2014. Siirto koskee osaa aikaista laboratoriohoitajaa ja yhtä perushoitajaa.

Kuntauudistus

Hallituksen hallitusohjelman mukaan hallitus toteuttaa koko maan laajuisen kuntauudistuksen, jonka tavoitteena on vahvoin peruskuntiin pohjautuva elinvoimainen kuntarakenne. Kuntauudistus on koko maan laajuinen. Vahva peruskunta muodostuu luonnollisista työssäkäyntialueista ja on riittävän suuri pystyäkseen itse vastaamaan peruspalveluista, pois lukien vaativa erikoissairaanhoido ja vaativat sosiaalihuollon palvelut. Hallituksen kuntauudistuksella luodaan palvelurakenne, jossa valta ja vastuu palveluiden järjestämisestä ja rahoituksesta ovat yhdellä, riittävän laajaan asukas- ja osaamis pohjaan perustuvalla taholla.

Uudistuksen keskeisiä elementtejä ovat kuntarakennelaki, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki, kuntalain kokonaisuudistus, kuntien tehtävien arviointi ja kuntien valtionosuus- ja rahoitusjärjestelmän uudistus. Seuraavissa kappaleissa selostetaan yhteenvetomaisesti näitä uudistuksia. Kuntien valtionosuusuudistusta käsitellään jäljempänä luvussa 3.1.

Kuntarakennelaki (ent. kuntajakolaki) on tullut voimaan 1.7.2013. Laissa on määräys selvitysvelvollisuudesta, jonka mukaan kunnan tulee yhdessä muiden kuntien kanssa selvittää kuntajaon muuttamisen edellytykset täyttävää kuntien yhdistymistä. Kuntien on ilmoitettava valtiovarainministeriölle 30.11.2013 mennessä, minkä kuntien kanssa yhdistymistä selvitetään. Yhdistymisselvityksen tavoitteena on esitys kuntien yhdistymisestä ja siihen liittyvä yhdistymissopimus. Selvityksen tulee aina sisältää vähintään suunnitelma hallinnon ja palvelujen järjestämisestä sekä palvelujen tuottamisesta selvitysalueella, selvitys yhdistymisen vaikutuksista kuntien yhteistoimintaan, selvitys taloudellisesta tilanteesta, arvio asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien sekä lähidemokratian toteutumisesta sekä yksityiskohtainen arvio kuntien yhdistymisen eduista ja haitoista. Selvitysten ja yhdistymisesitysten määräaika päättyy kuusi kuukautta sen jälkeen, kun määräaika säännöstä koskeva

voimaantulolaki on tullut voimaan. Eduskuntakäsittelyssä selvitystä koskeva määräaika säännös sidottiin sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskeva lain (sote-järjestämislaki) hyväksymiseen eduskunnassa. Tervolan kunta ilmoitti selvittävänsä yhdistymistä Kemin ja Tornion kaupunkien sekä Keminmaan, Simon ja Ylitornion kuntien kesken. Alue vastaa Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin aluetta. Koska selvitys ei käynnistynyt edellä mainitulla alueella, määräsi Valtiovarainministeriö päätöksellään 19.6.2014 alueelle erityisen kuntajakoselvityksen. Kuntajakoselvittäjiksi valtiovarainministeriö asetti VTM Martti Ruotsalaisen ja FM Timo Mäkitalon. Selvitystyö on alkanut 1.8.2014 ja päättyy selvityksen valmistuttua, kuitenkin viimeistään 31.12.2014. Edellisen kerran kuntajakoselvitys tehtiin vuosina 2010–2011 Kemin ja Tornion kaupunkien sekä Keminmaan, Simon ja Tervolan kuntien kesken. Selvitysmies Timo Säkkinen esityksen kuntien yhdistämisestä hylkäsi muut kunnat paitsi Kemi. Tervolassa esitys kaatui äänin 17–4. Tervolassa päätöksenteossa on kunnanvaltuuston linjauksen mukaisesti lähdetty siitä, että Tervolan kunta toimii itsenäisenä kuntana.

Sosiaali- ja terveysministeriö on elokuussa 2013 pyytänyt kunnilta lausuntoa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain valmisteluryhmän väliraportista. Tervolan kunta ilmoitti lausunnossaan 7.10.2013 muun muassa sen, että kunnan ja alueen yhteisenä tavoitteena on Länsi-Pohjan sote-alueen perustaminen Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän alueelle. Ministeriö pyysi alkuvuodesta 2014 lausunnot valmisteluryhmän loppuraportista, johon sisältyi ehdotus eduskunnalle annettavaksi hallituksen esitykseksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaiksi ja siihen liittyviksi muiksi laeiksi. Tervolan kunnanhallitus antoi lausunnon loppuraportista 24.2.2014 § 67. Merkittävä ratkaisu syntyi 23.3.2014, jolloin hallituspuolueet yhdessä oppositiopuolueiden kanssa sopivat, että Suomessa toteutetaan perusteellinen sosiaali- ja terveystalouden uudistus. Kaikki sote-palvelut järjestettäisiin viiden vahvan alueellisen järjestäjän toimesta. Alueet rakentuisivat nykyisten erityisvastuualueiden pohjalta ja ne tukeutuisivat olemassa oleviin toimiviin rakenteisiin. Sote-järjestämislain keskeisistä pykälistä ja jatkotoimista päästiin 25.6.2014 ratkaisuun parlamentaarisessa valmisteluryhmässä. Hallituksen esitys lähetettiin lausuntokierrokselle 18. elokuuta. Lausuntokierros päättyi 14. lokakuuta. Tervolan kunnanhallitus antoi asiasta lausunnon sosiaali- ja terveystalouden sekä valtuuston käsittelyn jälkeen 9.10.2014 § 318. Eduskunnan käsittelyyn esitys tulee syysistuntokaudella. Uusien sosiaali- ja terveystalouksista vastaavien alueiden toiminnan on tarkoitus alkaa aiemman suunnitelman mukaisesti 1.1.2017.

Osana kuntauudistusta uudistetaan myös kuntalaki. Tavoitteena on uudistaa kuntalaki siten, että siinä otetaan huomioon muun muassa uusista kuntahallinnon rakenteista sekä kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä johtuvat muutokset. Kuntalaki olisi edelleen kunnan hallintoa, päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Uudistuksella pyritään vähentämään erityislainsäädännön tarvetta. Tarkoituksena on, että uusi kuntalaki tulisi voimaan vuoden 2015 alussa. Tervolan kunnanhallitus on kokouksessaan 2.9.2013 antanut vastauksen valtiovarainministeriön kyselyyn kuntalain kokonaisuudistuksesta sekä kokouksessaan 11.8.2014 § 251 lausunnon luonnoksesta hallituksen esitykseksi uudeksi kuntalaiksi.

Valtiovarainministeriö asetti työryhmän, jonka tehtävänä oli määrittää uusien kuntien tehtävät ja niihin liittyvät uudistustarpeet sekä hallitusohjelman mukaisesti arvioida mahdollisuudet vähentää kuntien tehtäviä ja velvoitteita. Työryhmä tekee kokonaisarvion kuntien nykyisistä tehtävistä ja siitä, tulisiko kuntien tehtäviä vähentää ja muuttaa osana kuntauudistusta. Uudet elinvoimaiset kunnat mahdollistavat tehtävämuutoksia valtion ja kuntien välillä. Arviointityö oli kaksivaiheinen. Ensimmäisessä vaiheessa työryhmä laati kartoituksen kuntien tehtävistä sekä tekee ehdotuksen kunnille siirrettävien ja annettavien tehtävien kustannus- ja vaikutusarvioinnin kehittämiseksi. Tämä kartoitus valmistui vuoden 2013 tammikuussa. Kartoituksessa kuntien tehtävien lukumääräksi muodostui 535 tehtävää. Tehtävien määrä on kasvanut voimakkaasti 1970-luvulta lähtien ja on edelleen ollut kasvussa 2000-luvulla. Toisessa vaiheessa työryhmä arvioi, mitkä ovat uusien kuntauudistuksella luotujen kuntien tehtävät. Tehtävien arvioinnissa hyödynnetään kuntatuottavuuden ja tuloksellisuuden kehittämiskampanjaa ja siinä luotua kestävä tuottavuuden mittaristoa sekä kokemuksia parhaista käytännöistä. Työryhmän loppuraportti on julkaistu elokuussa 2014.

Muita merkittäviä muutoksia

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista (ns. vanhuspalvelulaki) on tullut voimaan 1.7.2013. Lain tavoitteena on tukea ikääntyneen väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä lisätä mahdollisuuksia vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen kehittämiseen kunnassa. Tavoitteena on myös parantaa iäkkäiden henkilöiden mahdollisuutta saada laadukkaita palveluja sekä vaikuttaa palvelujensa sisältöön ja toteuttamistapaan. Vanhuspalvelulaissa ei ole säädetty uusista lakisääteisistä palveluista. Keskeiset iäkkäiden henkilöiden käyttämät sosiaalipalvelut ovat edelleen määrärahasidonnaisia.

Vanhuspalvelulaki asettaa kunnille lukuisia velvoitteita, jotka astuvat voimaan asteittain. Kunnan on laadittava valtuustokausittain suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi ja arvioitava vuosittain palvelujen riittävyttä ja laatua. Kunnan on asetettava vanhusneuvosto viimeistään 1.1.2014. Tervolan kunnassa vanhusneuvosto on toiminut vuodesta 2009. Vanhusneuvosto osallistuu muun muassa ikääntyneitä väestöä koskevan suunnitelman valmisteluun sekä palvelujen riittävyden ja laadun arviointiin. Ikääntyneelle väestölle on tarjottava neuvontapalveluja ja riskiryhmille terveystarkastuksia, vastaanottoja tai kotikäyntejä. Iäkkään henkilön palvelutarpeet on selvitettävä monipuolisesti, ja hänelle on laadittava palvelusuunnitelma. Iäkkäällä henkilöllä on oikeus saada myönnetyt palvelut viimeistään kolmessa kuukaudessa päätöksestä. Vuoden 2015 alusta lähtien kunnan käytettävissä on oltava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin ja terveyden tukemista ja palvelujen järjestämistä varten riittävästi monipuolista asiantuntemusta. Samoin vuoden 2015 alusta iäkkäälle henkilölle on nimettävä vastuutyöntekijä, jos hän tarvitsee apua palvelujensa yhteensovittamisessa. Kunnan on julkaistava vähintään puolivuositain tiedot siitä, missä ajassa iäkäs henkilö voi saada hakemansa sosiaalipalvelut.

Työmarkkinatuen rahoitusuudistus on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2015. Uudistuksen johdosta kuntien vastuu pitkäaikaistyöttömyyden hoidosta ja rahoituksesta kasvaa. Uudistuksen mukaan kunnat maksaisivat työttömyysaikaisesta työmarkkinatuesta 50 % niiden henkilöiden osalta, jotka olisivat saaneet työmarkkinatukea työttömyyden perusteella vähintään 300 päivää, ja 70 % niiden henkilöiden osalta, jotka olisivat saaneet työmarkkinatukea työttömyyden perusteella vähintään 1000 päivää. Tällä hetkellä kunnan osuus on 50 % 500 päivää ylittävältä työttömyysajalta.

Pitkäaikaistyöttömien aktivoinnista kunnille aiheutuvia kustannuksia kasvattaa myös vireillä oleva palkkatukiudistus. Uudistuksessa siirrytään yritysten ja kuntien osalta prosenttiperusteiseen palkkatukeen.

Vuoden 2015 alussa voimaan tuleva päivistysasetus luo yhtenäiset kriteerit kiireelliselle hoidolle. Asetuksen keskeisin tavoite on parantaa päivistyshoidon laatua ja potilasturvallisuutta. Tähän pyritään varmistamalla riittävät voimavarat ja asiantuntemus etenkin sairaanhoidon vaativilla erikoisaloilla.

Asetuksen toimeenpano edellyttää vaativan päivistyshoidon keskittämistä sairaaloihin, joiden päivistystoiminta täyttää asetuksen asettamat ehdot, tai vastaavasti lisäinvestointeja päivistyshoitoon niissä sairaaloissa, joiden toiminta ei nykyisellään täytä esitettyjä vaatimuksia.

Nykyisellä palveluverkolla päivistyshoidon saavutettavuus on Suomessa hyvä. Suomessa toimii noin 60 ympärivuorokautista perusterveydenhuollon palveluja tarjoavaa päivistyspistettä. Yli 85 prosenttia suomalaisista asuu alueella, josta matka-aika ympärivuorokautisen hoidon päivistyspisteeseen on alle puoli tuntia. Vain alle kahdella prosentilla väestöstä matka-aika on yli tunnin. Asetuksen ei odoteta lisäävän pisimpien matka-aikojen piiriin kuuluvaa väestöä.

Hyvin toimivan ensihoidon ja etäkonsultaatioiden avulla voidaan hallita kiireellisen hoidon palvelukatveja eli tarjota apua syrjäisemmillä seuduilla.

Asetus kiireellisen hoidon perusteista ja päivystyksen erikoisalakohtaisista edellytyksistä tulee voimaan vuoden 2015 ja synnytysten osalta vuoden 2017 alussa. Asetus edellyttää kunnilta mm. hammashuollon ympärivuorokautisen päivystyksen järjestämistä.

Päivystysasetus on yksi askel terveydenhuollon lainsäädännön kokonaisuudistuksessa. Siihen kuuluvat mm. terveydenhuoltolaki, ensihoitoasetus ja valmisteilla oleva järjestämislaki.

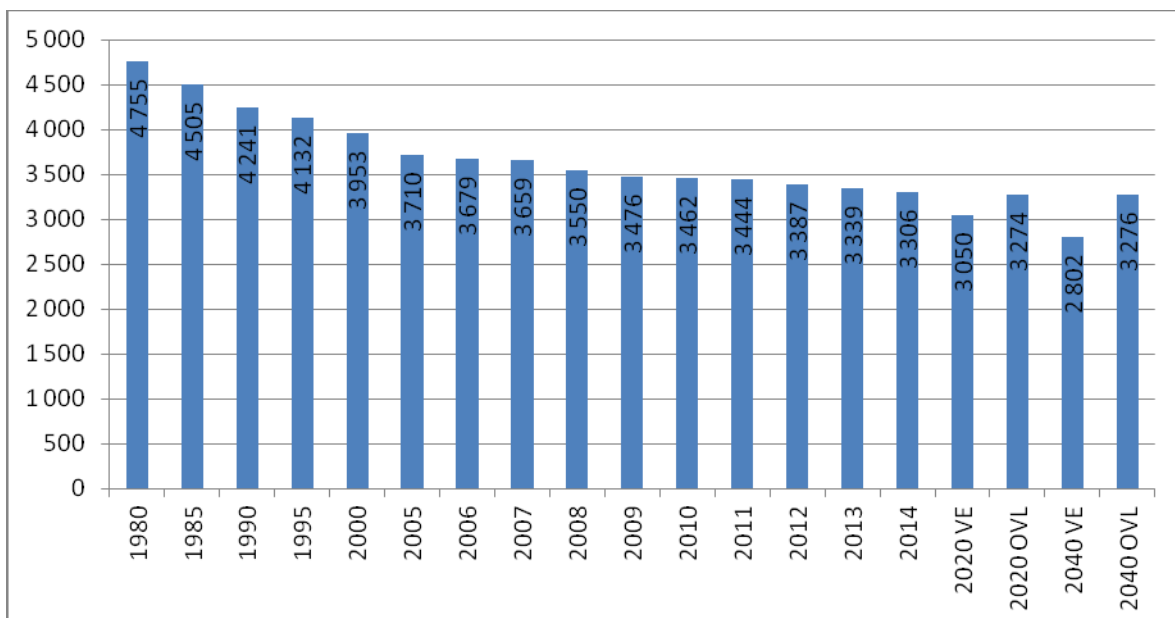
2 Toimintaympäristön lähtökohdat

Tervolan kunta sijaitsee teollistuneella ja voimakasta vientiteollisuutta harjoittavalla Kemi–Tornio -talousalueella. Kunta rajoittuu etelässä Keminmaan ja Simon kuntiin, lännessä Tornion kaupunkiin, pohjoisessa Rovaniemen kaupunkiin ja idässä Ranuan kuntaan. Maanmittauslaitoksen tilaston 1.1.2014 mukaan Tervolan kunnan kokonaispinta-ala on 1.592 neliökilometriä, josta vesipinta-ala on 32,3 neliökilometriä. Kunta on suhteellisen harvaan asuttu; asukkaita maaneliökilometriä kohti on 2,1. Kunnan halki virtaavan Kemijoen ja myös sen sivujokien varilla on alavaa maanviljelysaluetta, josta maa jatkuu loivasti kumpuillen kunnan rajoilla oleviin vaaroihin. Erilaiset suot muodostavat suurimman osan kunnan pinta alasta.

2.1 Väestönkehitys

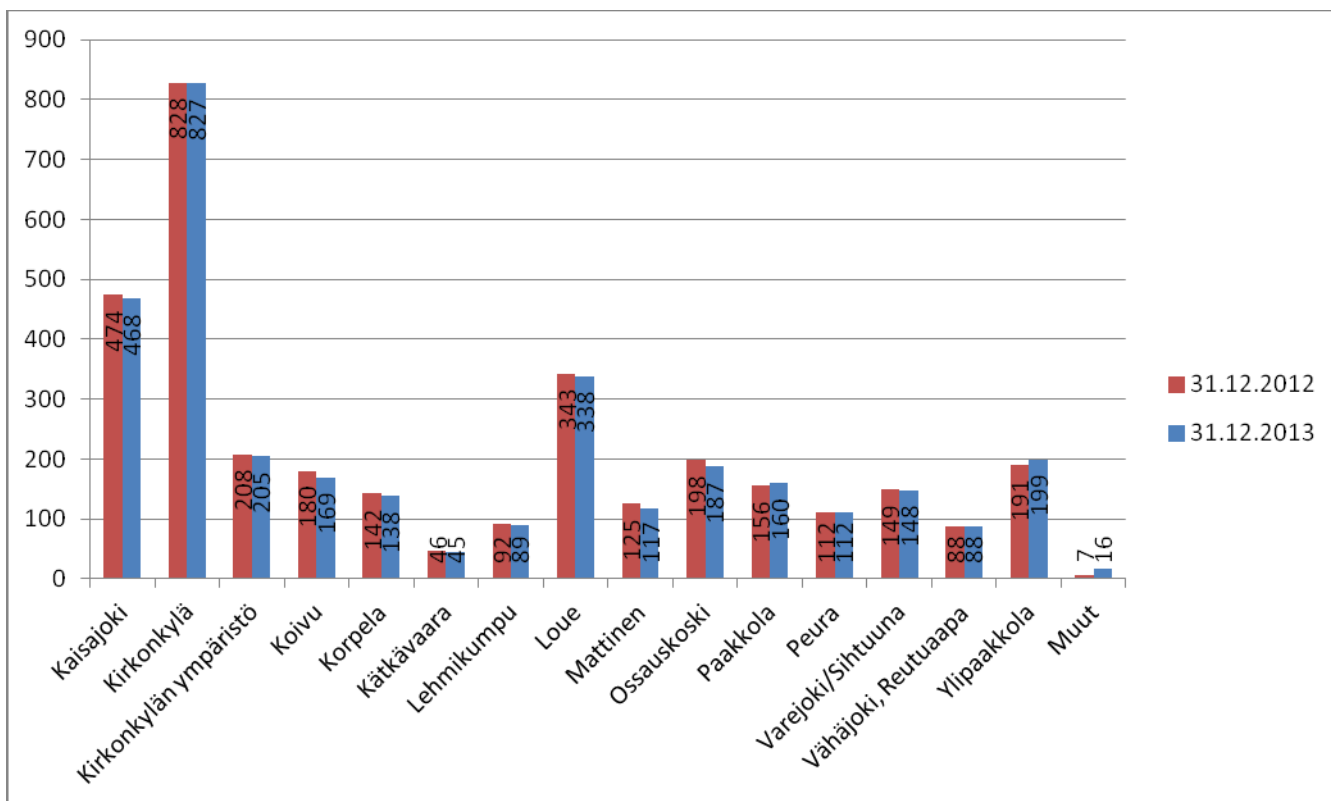
Väestön määrä vuoden vaihteessa 2013–2014 oli 3306 henkeä, josta naisia oli 1605 ja miehiä 1701. Vuoden 2013 aikana väestön määrä väheni 33 henkilöllä. Luonnollinen väestönlisäys oli -37 (kuolleita 72, syntyneitä 35), kuntien välinen nettomuutto -4 ja nettomaahanmuutto +6. Kuluvana vuonna väestön määrä on voimakkaasti vähentynyt. Tervolan väkiluku 31.10.2014 oli 3240. Lokakuun loppuun mennessä kuntien välinen nettomuutto näyttää Tervolan osalta -49 eli kunnasta on muuttanut huomattavasti enemmän väkeä kuin kuntaan on tullut. Viime vuosina muuttoliike ulkomailta on ollut positiivinen. Tänä vuonna nettomaahanmuutto lokakuun loppuun mennessä oli +1. Luonnollinen väestönlisäys syyskuun lopussa oli -18 (kuolleita 39, syntyneitä 21).

Kuviossa 2 on esitetty Tervolan väestökehitys vuodesta 1980. Tilastokeskuksen laatimat väestöennusteet vuosille 2020 ja 2040 on esitetty kahden eri laskelman mukaan. Väestöennusteessa (VE) lasketaan, mikä olisi kunnan tuleva väestö, jos viime vuosien väestönkehitys jatkuisi samanlaisena. Omavaraislaskelma (OVL) kuvaa, millainen väestönkehitys olisi ilman muuttoliikettä. Väestöennusteiden luvut päivitetään kolmen vuoden välein. Edellisen kerran päivitys on tehty vuonna 2012.

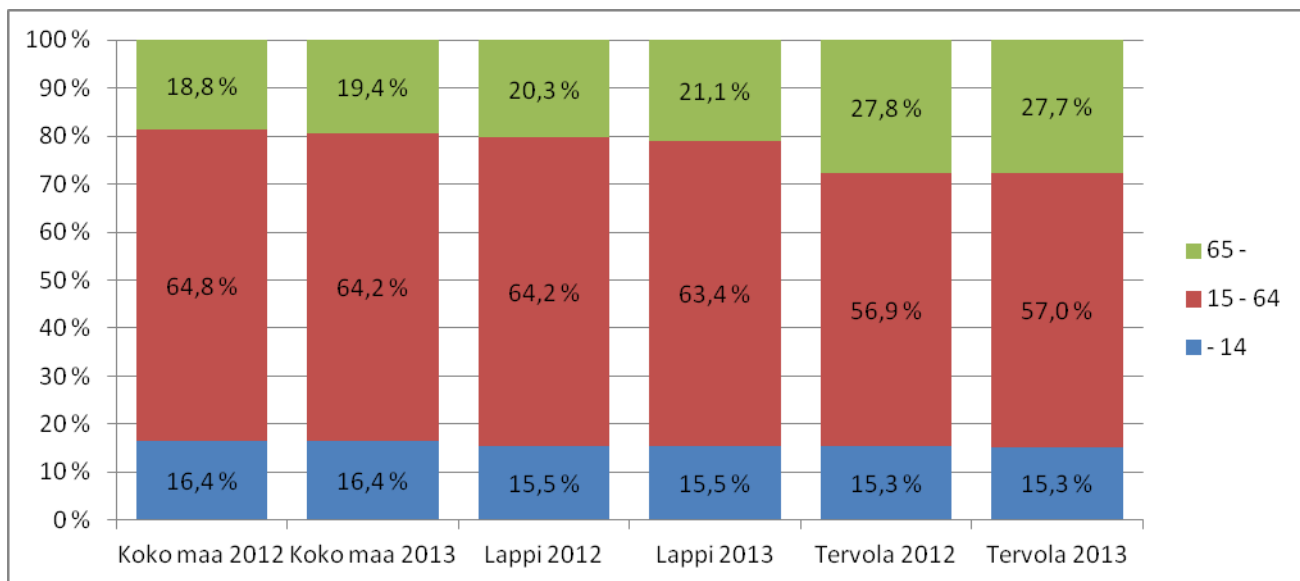
Kuvio 2 Väestökehitys vuodesta 1980 sekä ennuste vuosille 2020 ja 2040

Kuviossa 3 on esitetty kunnan väestö osa-alueittain 31.12.2012 ja 31.12.2013. Väestömäärällä mitattuna suurimpia kyliä ovat Kirkonkylä, Kaisajoki ja Loue. Vuoden 2013 aikana väestömäärä väheni useissa kylissä, mutta myös positiivista väestökehitystä on tapahtunut. Kyläläisten määrä kasvoi Paakkolassa ja Ylipaakkolassa.

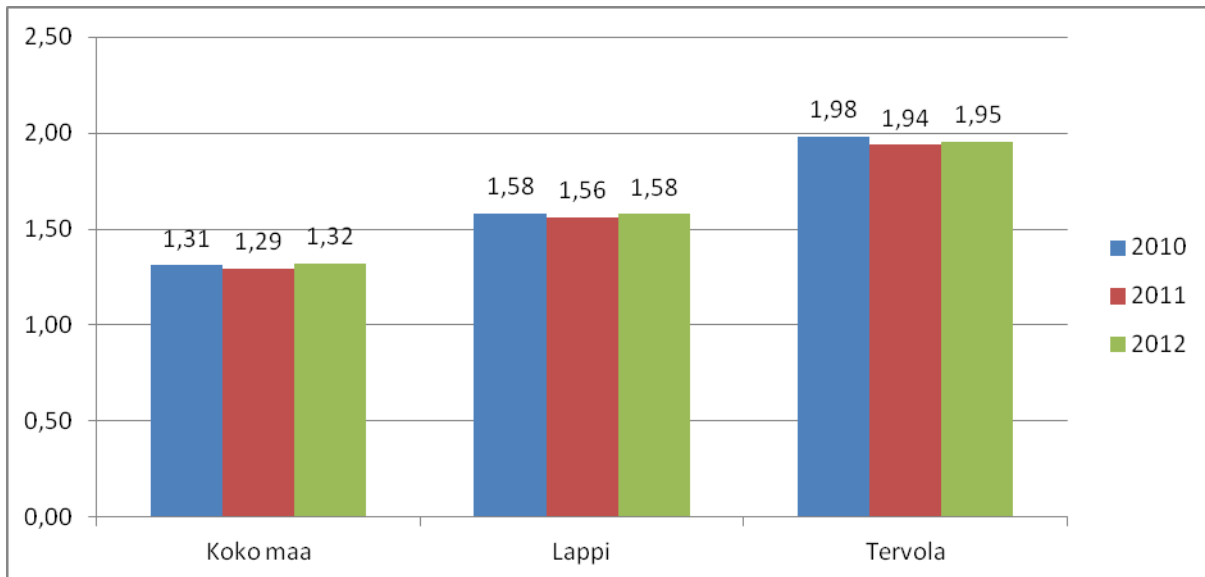
Kuvio 3 Väestö osa-alueittain

Tervolan väestön ikärakenne poikkeaa koko maan ikärakenteesta. Muuttoliike on vähentänyt erityisesti työikäistä väestöä. Vuoden vaihteessa 2013–2014 yli 65-vuotiaiden osuus väestöstä oli 27,7 %, kun se Lapin maakunnassa oli 21,1 % ja koko maassa 19,4 %. Tervolassa yli 65-vuotiaiden osuuden kasvu näyttäisi pysähtyneen ja jopa kääntyneen hieman laskuun. Perinteisesti Tervolassa alle 15-vuotiaiden osuus on ollut isompi kuin Lapissa keskimäärin, mutta nyt osuus on Lapin keskiarvoa pienempi.

Kuvio 4 Väestö ikäluokittain

Väestön määrän ja ikärakenteen kehitykseen vaikuttaa luonnollisen väestönkasvun ohella muuttoliike. Muuttoliike on 1960-luvun alusta lähtien ollut negatiivista. Tämä näkyy erityisesti työikäisen väestön määrän vähenemisenä ja vanhusten osuuden kasvuna. Vaikka väestökehitys on ollut pitkään epäsuotuisa, viime vuosina huoltosuhde on parantunut. Tosin vuonna 2012 huoltosuhde kääntyi huonompaan suuntaan. Tilanne oli sama myös Lapin maakunnassa ja valtakunnallisestikin. Huoltosuhde kertoo, kuinka monta työhön osallistumatonta on yhtä työllistä kohden.

Kuvio 5 Huoltosuhde 2010–2012

2.2 Elinkeinoelämä ja työllisyys

Kunnan elinkeinopolitiikan perustavoitteena on luoda sellaiset toiminnalliset ja sosiaaliset ulkoiset olosuhteet, että paikkakunnan työpaikkojen määrä lisääntyy yritystoiminnan tai muun kehittymisen kautta. Käytännön toimet painottuvat valittuihin painopistealueisiin: mekaaniseen puunjalostukseen, konepajateollisuuteen, uusiutuvaan energiaan, maa- ja metsätalouteen sekä näiden lisäksi kädentaitoihin perustuvaan yritystoimintaan, matkailuun ja elintarvikkeiden jatkojalostukseen. Tehtävät toimenpiteet tukevat biokunta Tervola –imagoa ja julkisuuskuvaa.

Elinmahdollisuuksien parantamista myös haja-asutusalueilla edistetään kyläsuunnittelun ja siihen liittyvien toimenpiteiden toteuttamisen kautta. Perinteisen maa- ja metsätalouden rinnalle kaivataan monimuotoista yritystoimintaa. Tervolan kunta on mukana Leader-toimintaryhmätyössä Peräpohjolan Kehitys ry:n kautta EU-ohjelmakaudella 2014–2020. Toimintaryhmä on laatinut Elävät Jokivarret – lappilainen osa Eurooppaa – maaseudun kehittämissuunnitelman, jonka tavoitteena on jatkaa omaehtoista kehittämistä maaseudulla. Toimintaryhmän Leader-rahoituksen mahdollisuudet pienhankkeiden rahoittamisessa tullaan käyttämään hyväksi ja suurempien hankkeiden osalta tukeudutaan muihin rahoitusvaihtoehtoihin.

Kehittämishankkeita valmistellaan alueellisella ja paikallisella tasolla siten, että ne pohjautuvat olemassa olevaan yritystoimintaan, kunnan vahvuuksiin ja/tai potentiaalsiin mahdollisuuksiin. Alueellista yhteistyötä hankkeissa jatketaan varsinkin mekaaniseen puunjalostukseen, jaloteräkseen, energian tuotantoon ja matkailuun liittyvän yritystoiminnan osa-alueilla.

Vuodelle 2015 on varauduttu rahoittamaan erilaisia kehittämishankkeita. Näihin hankkeisiin sisältyvät mm. Lapin Biokunta Tervola, Maaseudun elinvoimaisuus, Hevosvoimapuiston suunnittelu sekä puu- ja teräspuistojen kehittäminen.

Vuoden 2014 lopussa päättyy Länsi- ja Etelä-Lapin kylien elinvoimaisuuden ja yritysten toimintaedellytysten vahvistamiseksi käynnistetty nopeita laajakaistayhteyksiä koskeva yleinen tiedonvälityshanke Kuitua Etelä- ja Länsi-Lappiin. Laajakaistayhteyksien edistäminen jää jatkossa entistä enemmän kuntien vastuulle. Vuonna 2014 perustettu Tervolan Palveluverkot Oy:n tavoitteena on mahdollisimman kattavien kuituyhteyksien saaminen Tervolaan, yhtiö on hakenut rakentamiselle Viestintäviraston rahoitusta. Talousarviossa on varauduttu rahoittamaan hankkeen kunnan 8 prosentin rahoitusosuus.

Tervolan kunnan elinkeinostrategia valmistui vuonna 2007. Yrittäjien ja muiden elinkeinopolitiikan kehittäjien kanssa käydään jatkuvaa vuoropuhelua. Strategian toteutumista edesauttaisi lyhyempikestoisen toimenpidesuunnitelma. Yritysten perusneuvonta hoidetaan kuntatasolla hyödyntäen tarvittaessa yhteistyösopimukseen pohjautuvia voimavaroja ja asiantuntijoita. Kunnan elinkeinopalveluita tuottaa kunnan kehittämissyhtiö Riverbank Oy, jonka tehtävänä on yrityspalveluiden lisäksi osallistua kehittämishankkeiden suunnitteluun, toimitilojen ja rakennuspaikkojen markkinointiin, yritysten toimintaympäristöjen kehittämiseen, kuntamarkkinointiin sekä elinkeinostrategian toteuttamiseen. Kehitysyhtiön kanssa tehtävässä ostopalvelusopimuksessa määritellään kunnan strategisten linjausten sekä toimintaympäristömuutosten perusteella toiminnan painopistealueet.

Meri-Lapin kuntien yhteisesti perustama alueyrityspalvelu jatkaa Digipolis Oy:n hallinnoimana ja kuntien rahoittamana vuonna 2015, haastetta toiminnan jatkamiselle tuovat palvelukysynnän muutokset kuntien elinkeinotoiminnan uudelleenorganisointien johdosta. Aloittavien yrittäjien neuvontaan alueellisesti keskittyvä Meri-Lapin Startti Oy:n rahoitusosuus on mukana yritystuessa. Riverbank Oy osallistuu laajoihin kehittämissuunnitelmiin ja -hankkeisiin, esimerkiksi vuonna 2014 Partnerbook-hankkeeseen

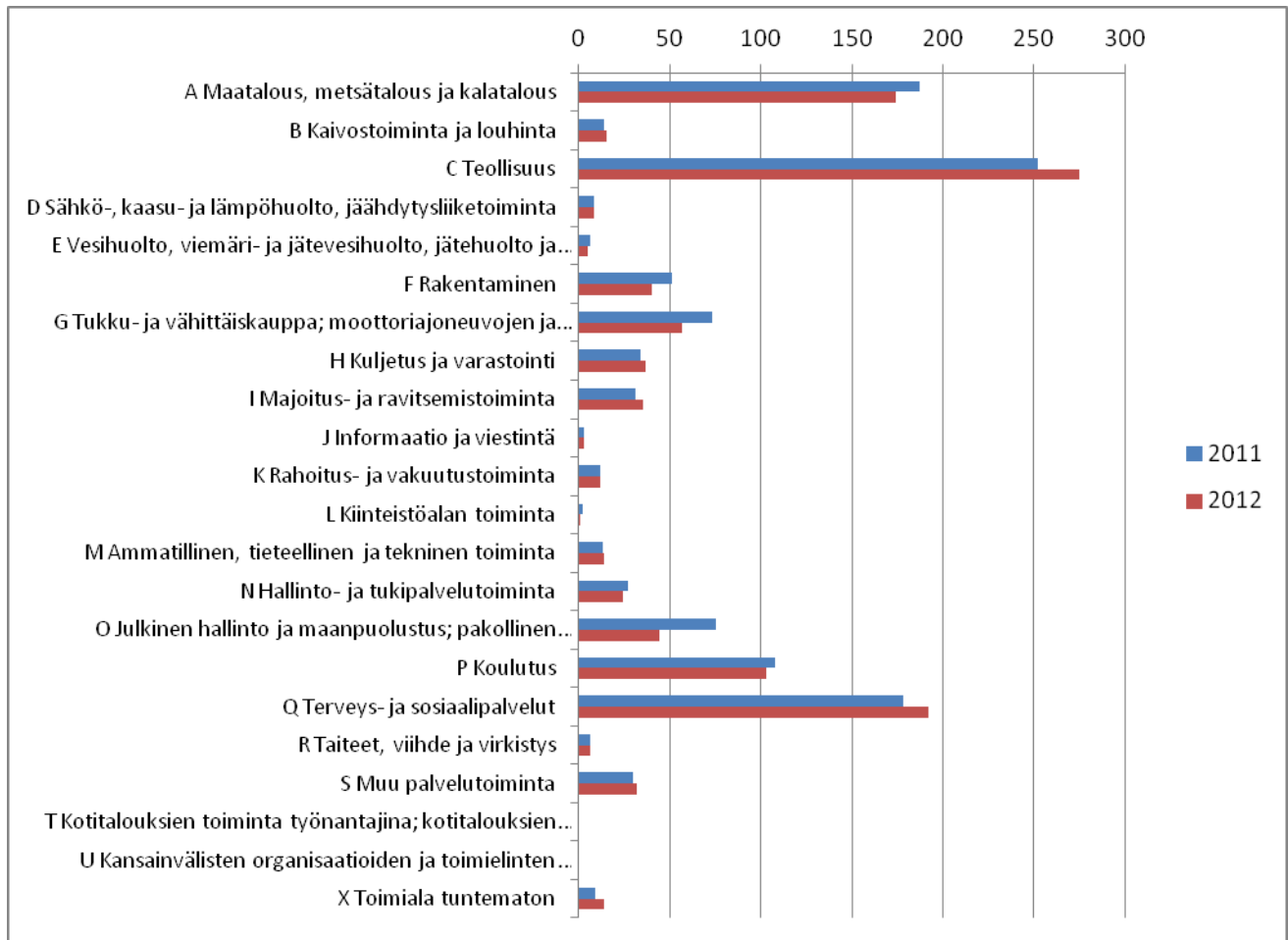
Yritysten suoraan tukemiseen kunnalla on käytössään erilaisia tukimuotoja. Aloittavien yrittäjien tuki on suunnattu nimensä mukaisesti yrityksen perustaneille kannustukseksi ja kattamaan perustamiseen liittyviä kuluja. Kesätyöllistämistuella kunta haluaa kannustaa paikallisia yrityksiä palkkaamaan yritykseensä kesätöihin tervolalaisia koululaisia tai opiskelijoita. Kunta itsessään pyrkii järjestämään kesätöitä tietyille nuorten ikäryhmälle vuosittain, pääasiallisesti työt ovat ympäristönhoitotöitä. Kesätyöllistäminen toteutetaan työllistämisen, erityisesti koululaisten kesätöihin varatusta määrärahasta. Koulutus-, markkinointi- ja tuotekehitystuki on suunnattu kaikille tervolalaisille yrityksille. Tuella kannustetaan yrityksiä hankkimaan ajantasaista tieto-taitoa kouluttamalla yrityksen henkilökuntaa. Markkinoinnin osalta tuetaan yritysten messuille osallistumista sekä muita markkinoinnista aiheutuneita kuluja. Tuotekehitystuella pyritään tukemaan yritysten innovatiivisia toimintoja uusien tuotteiden tai palveluiden kehittämisessä. Kunta kannustaa paikallisia yrityksiä hyödyntämään oppisopimuskoulutusta uuden ja ammattitaitoisen henkilöstön hankinnassa erityisellä oppisopimustuella. Yritystukien myöntämisperusteet uudistetaan vuoden 2015 aikana.

Maaseudulta Käsien -messut ovat vakiinnuttaneet paikkansa tervolalaisessa loppukesän ohjelmistossa tuhansine kävijöineen ja tapahtuman kehittämiseen tullaan panostamaan tulevaisuudessakin. Erilaisten yhteisten tapahtumien toteuttamisessa kunta on vahvasti mukana, Riverbank Oy avustaa kaikissa kunnan merkittävässä tapahtumissa tapahtuman toteuttajaa tai koordinoijaa.

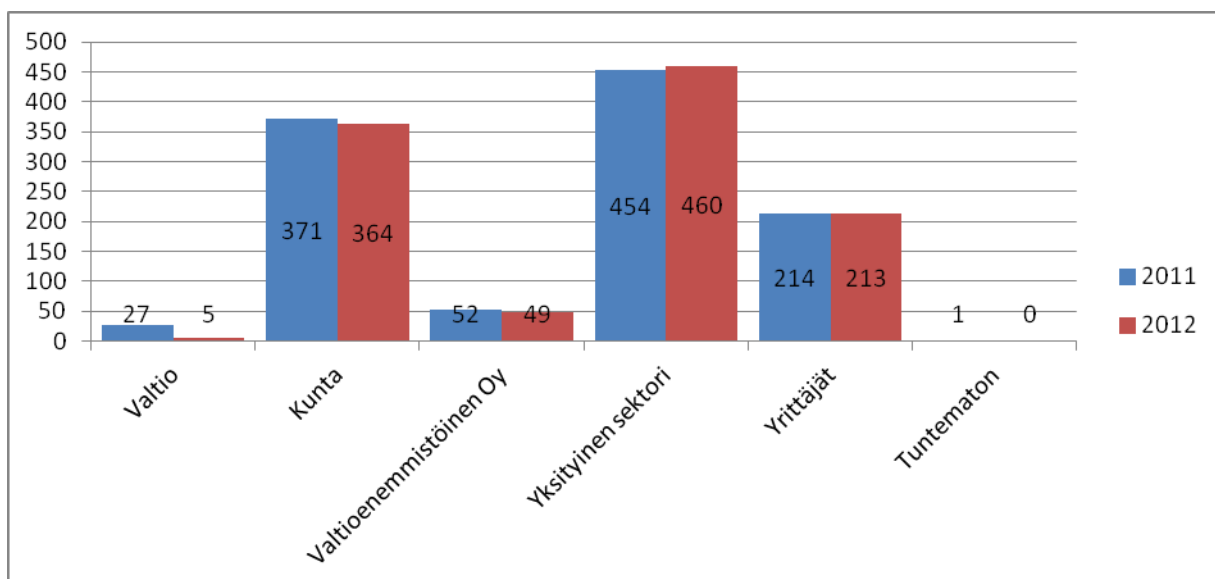
Työpaikat

Tilastokeskuksen tietojen mukaan työpaikkojen määrä vuoden 2012 lopussa oli 1091. Edelliseen vuoteen verrattuna työpaikkojen määrä on vähentynyt 28 eli 2,5 %:lla. Vähentyminen on ollut voimakkaampaa kuin Lapin maakunnassa ja koko maassa. Vähennyistä on tapahtunut etenkin julkisen hallinnon ja maanpuolustuksen työpai-

koissa sekä tukku- ja vähittäiskaupan työpaikoissa. Teollisuudessa työpaikat ovat lisääntyneet huomattavasti. Maa-, metsä- ja kalatalouden työpaikkojen osuus on pysynyt merkittävästi vähenemisestä huolimatta. Vuonna 2012 niiden osuus työpaikoista oli Tervolassa 15,9 %, Lapissa 5,2 % ja koko maassa 3,4 %.

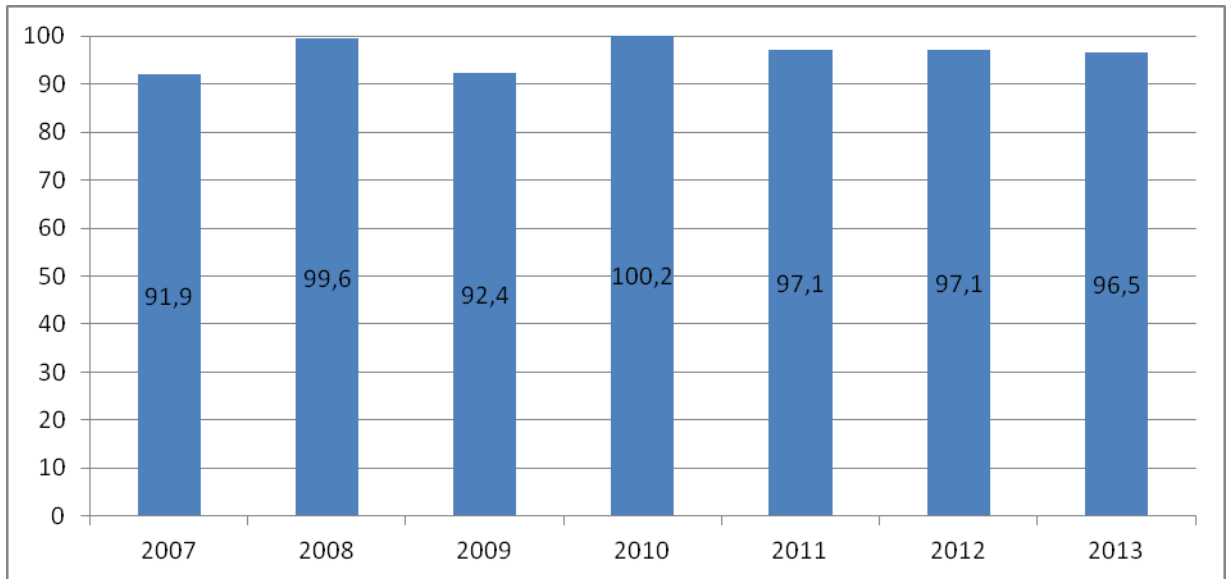

Kuvio 6 Työpaikat toimialoittain Tervolassa 2011–2012

Kuvio 7 Työpaikat työnantajasektoreittain 2011–2012

Työpaikkaomavaraisuus ilmaisee alueella työssäkäyvien ja alueella asuvan työllisen työvoiman määrän välisen suhteen. Korkein työpaikkaomavaraisuus oli vuonna 2010, jolloin Tervolan alueella työssäkäyviä oli enemmän kuin alueella asuvaa työllistä työvoimaa.

Kuvio 8 Tervolan työpaikkaomavaraisuuden kehitys

Maa- ja metsätalous pysyy suunnittelukaudella merkittävänä elinkeinona. Perinteisten tuotantosuintien, lypsykarjatalouden, naudanlihan tuotannon ja metsätalouden rinnalle kehitetään muun muassa elintarvikkeiden jatkojalostusta, maaseutumatkailua, bioenergia- ja tuulivoimatuotantoa ja kokonaan uusia tuotannonaloja. Sukupolvenvaihdoksiin kannustamisella taataan yritysten toiminnan jatkuminen sekä työpaikkojen säilyminen. Jalostuksessa työpaikat lisääntyvät mekaanisessa puunjalostuksessa ja metalliteollisuudessa. Lähialueiden kaupallisen toiminnan vilkastumisen toivotaan vaikuttavan myös tervolalaisten työllistymismahdollisuuksiin.

Viime vuosina tehtyjen toimenpiteiden niin elinkeinopolitiikassa, maankäytön suunnittelussa kuin elinympäristön laadun parantamisessa, oletetaan kääntävän väestökehityksen positiiviseen suuntaan. Erityisesti uusiutuva energiatuotanto nähdään merkittävänä tulevaisuuden alana. Vuoden 2013 aikana valmistui Varevaaraan Tuulivoima Oy:n 10 tuulimyllyn tuulivoimapuisto. Tuulivoiman lisärakentamista on suunnitteilla Varevaaran vieressä sijaitsevaan Löylyvaaraan sekä Tervolan ja Simon kuntien rajalla sijaitsevaan Hevosselkään.

Tervolan suurimmat yksityiset työnantajat ovat konepajateollisuudessa sekä mekaanisessa puunjalostuksessa. Taloudellisesta taantumasta johtuvat toimintaympäristömuutokset muun muassa kaivostoiminnassa ovat johtaneet työpaikkojen vähentymiseen myös Tervolassa. Alueella toimivat sahat ovat investoineet merkittävästi viime vuosina. Kunta on tukenut yritysten toimintaedellytyksiä rakentamalla yritystoimintaa palvelevaa perusinfrastruktuuria.

Tervolan alueella on runsaasti malminetsintää ja lupaavia malmioita kartoitetaan eri puolilla kuntaa. Naapurikuntien alueella aivan Tervolan rajoilla olevat Ranuan Suhangon ja Ylitornio-Rovaniemen Rompaksen kaivoshankkeet luovat toteutuessaan työpaikkoja myös tervolalaisiin yrityksiin.

Työllisyys

Vuonna 2012 Tervolassa oli 1322 työvoimaan kuuluvaa, joista työllisiä 1131. Vuonna 2013 Tervolan työttömyysaste laski alkuvuodesta ollen matalimmillaan elokuussa 2014 12,0 %. Sen jälkeen työttömyysaste on noussut

merkittävästi. Työttömyysaste oli korkeimmillaan joulukuussa 2013 17,2 % (v. 2012 15,1 %). Vuonna 2014 työllisyystilanne on edelleen heikentynyt: työttömyysaste on vaihdellut 16,6 %:sta 18,0 %:iin. Syyskuussa työttömyysaste oli 15,7 % (13,7 %) ja työttömiä työnhakijoita oli 208. Työllisyyteen on pyritty vaikuttamaan työllisyyspoliittisten hankkeiden avulla. Vuonna 2009 päättyneen NuoriSOS-hankkeen jälkeen käynnissä on ollut Tukevasti töihin -hanke, jonka avulla ehkäistään syrjäytymistä ja vahvistetaan valmentavaa ja kuntouttavaa näkökulmaa työllistymisessä. Hanke päättyi vuoden 2013 lopussa.

Tervolalaisten pendelöinti, eli työssäkäynti oman asuinkunnan ulkopuolella, on lisääntynyt. Vuonna 2011 tervolalaisia kävi töissä muissa kunnissa 340 henkilöä ja vuonna 2012 341. Vastaavasti Tervolassa kävi muista kunnista töissä vuonna 2011 306 henkilöä ja vuonna 2012 301.

2.3 Asuminen ja rakentaminen

Liikenneyhteydet kuntaan ovat hyvät. Kunnan halki etelä-pohjoinen suunnassa kulkevat Kemijoen länsipuolella rautatie, valtatie 4 ja itäpuolella maantie 926 Kemi-Rovaniemi. Itä-länsi -suunnassa maantieyhteydet Simoon, Ranualle ja länsirajalle Tornioon ja Ylitorniolle ovat myös kunnossa. Lähin lentokenttä on Kemissä, minne etäisyys kuntakeskuksesta on 41 km. Ajoksen satamaan Kemissä on matkaa 55 km. Kunnan hallinnolliset yhteydet suuntautuvat Kemin, Tornion ja Rovaniemen kaupunkeihin, joissa sijaitsevat valtion alueviranomaisten palvelut.

Tervolassa oli asuntoja vuonna 2013 yhteensä 1902, joista on vakinaisesti asuttu 1539. Yli puolet asunnoista on rakennettu ajanjaksolla 1940-1979. Asuntokuntia vuonna 2013 oli 1539. Asuntokunnan muodostavat kaikki samassa asuinhuoneistossa vakinaisesti asuvat henkilöt. Ahtaasti asuvien asuntokuntien määrä on laskenut vuosien saatossa. Vuonna 2013 10,1 % asuntokunnista asui ahtaasti, mikä on hieman enemmän kuin Suomessa keskimäärin. Kuitenkin asuntojen koot asuntokuntaa kohti ovat Tervolassa isompia kuin maassa keskimäärin (81,6 m² / 88,5 m²). Myös asunnon pinta-ala henkilöä kohden on isompi kuin maassa keskimäärin (39,8 m² / 41,7 m²). Pientaloissa asuu 76 % tervolalaisista asuntokunnista. Omistusasunnossa asuu noin 81 % tervolalaisista.

Yleiskaava-alueiden ajantasaisuus on alkanut Paakkola-Ylipaakkola-osayleiskaavan tarkistamisella Lapin liiton valtuuston hyväksymän Länsi-Lapin maakuntakaavan pohjalta. Tarkistuksen tavoitteena on suunnittelun kautta luoda edellytyksiä muodostaa ja palauttaa nauhamainen, perinteinen jokivarsikylärakenne ja hyödyntää nykyistä osayleiskaavaa tehokkaammin olemassa oleva infrarakenne. Tavoitteena on myös tiivistää ja luoda mahdollisuuksia täydennysrakentamiselle sekä mahdollistaa rakentaminen sinne, minne se luontaisesti sopii ja minne on myös aitoa tarvetta. Vetovoimaisille ranta-alueille sijoittuville rakennuspaikoille olisi kysyntää. Kemijoen ranta-alueella olevien rakennuspaikkojen tarjonta ja kysyntä eivät kohtaa, ja jokivarsitonttitarjontaa ei ole riittävästi. Tervolan kunnalla on omistuksessa Kaisajoen asemakaava-alueella korttelissa 353 olevat kolme omakotitalojen rakennuspaikkaa. Rakennuspaikat sijaitsevat Kemijoen välittömässä läheisyydessä. Palonperällä kirkonkylän asemakaava-alueella korttelissa AO52 kunta omistaa kolme asuinrakennusten rakennuspaikkaa. Kiviahon ja Hastinkankaan asemakaava-alueilla on kunnalla lähes 60 vapaata tonttia.

Myönnettyjen rakennuslupien määrän perusteella rakentaminen on Tervolan alueella hieman piristynyt vuonna 2014. Tähän mennessä Tervolassa on myönnetty 47 rakennuslupaa, joista 6 omakotitalon rakentamiseen. Vastaavat luvut vuonna 2011 60/8, vuonna 2012 72/9 ja vuonna 2013 47/4.

3 Taloudelliset lähtökohdat

3.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Kansantalous

Valtionvarainministeriön kansantalousosaston laatiman syksyn 2014 taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talous häilyy taantuman rajamailla. Heikon talouskehityksen taustalla on erityisesti palvelutuotannon kaksi vuotta kestänyt lasku. Alkuvuodesta kokonaistuotanto jäi vuoden 2013 lopun tasolle, mutta keväällä taloudessa näkyi hieman positiivisempia merkkejä. Heikko alkuvuosi näkyy kuitenkin koko vuoden kehityksessä ja toipuminen tulee olemaan hidasta. Kokonaistuotannon kasvun ennustetaan nousevan hiljalleen suunnittelukauden edetessä. Kasvuennuste tukeutuu oletukseen euroalueen asteittaisesta elpymisestä, vientikysynnän lisääntymisestä ja alhaisena pysyvistä korkotasosta.

Kuluvana vuonna keskimääräinen inflaatio on 1,1 prosenttia ja talousarviovuonna sen ennustetaan olevan 1,5 prosenttia. Osa kuluttajahintojen noususta johtuu välillisen verotuksen kiristymisestä. Vuoden 2014 työttömyysaste nousee 8,6 prosenttiin. Työttömyysasteen laskun arvioidaan tulevan olemaan hidasta johtuen talouskasvun vaihteesta ja työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmista. Vuoden 2015 keskimääräiseksi työttömyysasteeksi on arvioitu 8,2 prosenttia.

Hallituksen esitys valtion talousarvioksi vuodelle 2015 on loppusummaltaan 53,7 miljardia euroa. Ehdotus on 4,5 miljardia euroa alijäämäinen. Alijäämä ehdotetaan katettavaksi lainanotolla, minkä seurauksena valtiovelan arvioidaan nousevan talousarviovuoden lopulla noin 102 miljardiin euroon. Julkiset menot suhteessa kokonaistuotantoon kohoavat talousarviovuonna 58,2 prosenttiin.

Kuntatalous

Vuonna 2013 kuntatalouden yhteenlaskettu vuosikate oli 2,7 miljardia euroa. Vuosikate vahvistui edellisestä vuodesta, mikä johtui ennen kaikkea kuntien verotuloja lisänneistä kertaluonteisista tekijöistä. Vuosikate riitti kattamaan poistot ja koko kuntatalouden tulos oli positiivinen. Kuntien toimintamenojen nimellinen kasvu hidastui 2,5 prosenttiin aiempaa maltillisemmän kustannuskehityksen ja kuntien omien sopeutustoimien ansiosta. Kuntatalouden nettoinvestoinnit kasvoivat edelleen. Tulorahoitus ei riittänyt kattamaan investointikuluja, joten investointeja jouduttiin rahoittamaan velanotolla. Kuntatalouden velka suhteessa bruttokansantuotteeseen nousi 8 prosenttiin.

Kuntatalouden näkymät lähivuosille ovat vaikeat. Kuntatalouden tila ei kohene, vaan menojen kasvu uhkaa jatkaa tulojen kasvua nopeampana. Talouskasvun ennustetaan elpyvän hitaasti, joten kuntien veropohjien kasvu arvioidaan vaikeaksi. Useat kunnat ovat nostaneet veroprosenttejaan ja paine kunnallisvero- ja kiinteistöveroprosenttien korotuksiin on lähivuosinakin tuntuva. Kuntien valtionavut vähenevät peruspalvelujen valtionosuuden leikkaamisen johdosta.

Kuntien toimintamenot ovat kasvussa tasaisesti väestön määrän ja ikärakenteen muutosten lisätessä palvelutarvetta. Valtion toimenpiteisiin sisältyy sekä kuntien menoja lisääviä että niitä vähentäviä toimia.

Kuntatalouden tilan ennakoitaan heikkenevän tulevina vuosina huolestuttavan paljon. Ilman uusia toimenpiteitä menojen kasvu jatkuu huomattavasti tulojen kasvua nopeampana ja kuntatalouden epätasapaino syvenee.

Veroperustemuutokset

Hallituksen esitys talousarvioksi vuodelle 2015 sisältää useita muutoksia veroperusteisiin. Muutoksia on tehty niin kunnallisverotuksen veroperusteisiin kuin yhteisöverotukseen ja kiinteistöverotukseenkin. Lisäksi joitakin aiemmin päätettyjä veromuutoksia on peruttu ja yhteisöveron jako-osuutta esitetty korotettavaksi varojen osoittamiseksi kunnille pitkäaikaistyöttömyyden hoitoon.

Hallitusohjelman mukaan kuntien veroperusteisiin tehtävät muutokset kuntien verotuloihin kompensoidaan täysimääräisesti. Aiemmasta käytännöstä poiketen hallitus on esittänyt, että myös kiinteistöverotukseen tehtyjen muutoksien aiheuttamat verotulojen laskennalliset lisäykset peritään kunnilta valtiolle ja otetaan huomioon kuntakohtaisissa kompensatiolaskelmissa. Yhteisöverotuksen muutokset kompensoidaan kuntien jako-osuutta muuttamalla.

Ansiotuloverotuksen perusteisiin tehdään vuodelle 2015 sekä verotuloja lisääviä että vähentäviä muutoksia. Ansiotuloverotuksen progressiota jyrkennetään alentamalla verotusta matalimmilla tulotasoilla ja korottamalla ylimmillä tulotasoilla. Muutokset toteutetaan muuttamalla valtionverotuksen asteikon progressiivisuutta ja kasvatamalla erityisesti kunnallisverotuksessa tehtävien vähennysten määrää. Muutoksia on tehty perusvähennykseen, työtulovähennykseen sekä kunnallisverotuksen eläketulovähennykseen. Käyttöön otetaan myös uusi lapsivähennys. Aiemmin on jo päätetty toimista, joilla arvioidaan olevan kunnallisveron tuottoa lisääviä vaikutuksia. Työmatkakulujen vähennysoikeutta rajoitetaan korottamalla kulujen omavastuuosuutta ja asuntolainojen korkovähennysoikeutta rajoitetaan. Vuonna 2015 kunnallisverotuloihin vaikuttavat myös muutamat aiemmin tehdyt päätökset. Mm. opintolainojen korkovähennys poistetaan vuoden 2015 alusta.

Kiinteistöverotuksen osalta yleisen kiinteistöveron sekä vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveron laissa säädettyjä ala- ja ylärajoja korotetaan. Yleisen kiinteistöveron osalta korotus rajoihin on 0,2 prosenttiyksikköä. Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentin osalta korotus on 0,05 prosenttiyksikköä.

Yhteisöverotuksen veroperusteisiin on esitetty muutamia muutoksia ja lisäksi yhteisöveron kautta on esitetty kompensoitavaksi kuntien kasvavaa rahoitusvastuuta pitkäaikaistyöttömyyden osalta.

Valtionosuusmuutokset

Kunnan valtionrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Vuoden 2015 alusta uudistuu peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä. Valtionosuuden määräytymisen ikäryhmitystä ja määräytymisen kriteeristöä on muutettu olennaisesti. Keskeiset perusperiaatteet ja rakenteet kuitenkin säilyvät. Opetus- ja kulttuuriministeriön osuus säilyy nykyisellään.

Valtionosuusuudistus pohjautuu pitkälle nykyisille perusteille. Järjestelmää on yksinkertaistettu, määräytymisperusteita uusittu, vähennetty ja laskennallisuutta lisätty. Valtionosuus myönnetään edelleen kunnille. Uudistukseen ei sisälly toisen asteen koulutus, jonka osalta rahoitusperusteiden muutokset tullevat voimaan vuoden 2017 alusta.

Peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen perusteet. Uuteen järjestelmään sovelletaan ikäryhmityksen lisäksi seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristolaisuus ja koulutustausta. Tämän lisäksi

kunnille myönnetään valtionosuutta kolmen lisäosan perusteella, joita ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus.

Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistukseen kuuluu viiden vuoden siirtymäkausi, jonka aikana valtionosuuden muutosta tasataan. Vuonna 2015 muutos voi olla enintään +/- 50 euroa asukasta kohti.

Myös valtiontalouden sopeutustoimiin sisältyy muutoksia kuntien valtionosuuksiin. Vuonna 2015 valtionavustukset ovat noin 0,9 miljardia euroa. Valtionavut vähentyvät vuonna 2015 edellisvuoteen verrattuna noin 540 miljoonaa euroa. Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee vuonna 2015 29,57 prosentista 25,42 prosenttiin. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamien palvelujen valtionosuusprosentti laskee 41,89 prosentista 29,32 prosenttiin.

Valtionosuusmuutokset tulevat kaventamaan merkittävästi kuntatalouden liikkumavaraa samalla, kun hitaana jatkuvasta talouskasvusta johtuen myös veropohjien kasvu voi toteutua arvioitua hitaampana. Kaiken kaikkiaan talouden näkymät korostavat peruspalvelujen tuottavuutta parantavien uudistusten välttämättömyyttä.

3.2 Tervolan kunnan talouden kehitysnäkymät

Vuonna 2013 kunnan talous toteutui huomattavasti talousarviossa ennakoitua paremmin. Toimintatulot kertyivät talousarviossa ennakoidulla tavalla ja toimintamenot alittivat määrärahat. Verotuloja kertyi budjetoitua enemmän. Vuosikatteeksi muodostui 3,2 milj. euroa ja tilikauden tulokseksi 2,2 milj. euroa. Investoinnit jäivät noin 1,2 milj. euroa suunnitellusta, minkä vuoksi uutta lainaa ei ollut tarvetta nostaa. Kunnan taseessa oli vuoden 2013 tilinpäätöshetkellä 8,8 milj. euroa (2651 euroa/asukas) ylijäämää. Rahavaroja oli 6,4 milj. euroa.

Myös vuosi 2014 tulee toteutumaan ylijäämäisenä johtuen ennen kaikkea verotilitysten kasvusta osittain kerta-luontoisten tekijöiden vuoksi. Vaikka kuluvalle vuodelle on investointeihin myönnetty lisämäärärahojakin, ei vuodelle 2014 suunniteltuja talousarviolainoja ole tarvinnut nostaa.

Vuoden 2015 talousarvio on laadittu siten, että käyttötalouden tulot riittäisivät kattamaan käyttötalouden menot ja pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden suunnitelman mukaiset poistot. Investointimenoihin esitetään nostettavaksi korkotukilainaa 0,9 milj. euroa.

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintakate	-20,7	-22,2	-21,6	-22,1	-22,3
Verotulot	11,5	10,9	11,2	11,5	11,7
Valtionosuudet	11,9	11,9	11,2	11,0	10,7
Vuosikate	3,2	1,0	1,2	0,8	0,4
Poistot	-1,0	-1,0	-1,2	-1,2	-1,1
Tilikauden tulos	2,2	0,0	0,0	-0,4	-0,7
Nettoinvestoinnit	-0,9	-2,7	-1,8	-1,3	-1,2
Lainakanta 31.12.	3,1	4,0	2,7	3,2	3,6

Taulukko 1 Tervolan kunnan talouden kehitys vuosina 2013–2017, milj. euroa

Vuoden 2015 talousarvion kokonaistulot ovat 32 577 755 euroa ja kokonaismenot 32 497 000 euroa. Arviot tuloista merkitsevät 3,6 prosentin vähennystä vuoden 2014 talousarvioon. Vähennys johtuu suurelta osin valtion-

osuuksien ja nostettavaksi arvioidun lainan vähenemisestä. Kokonaismenot ovat pienenevässä 5,4 prosenttia, mikä johtuu toimintamenojen ja investointien bruttomenojen pienemisestä.

Toiminta- ja investointimenojen kehitys suunnittelukaudella

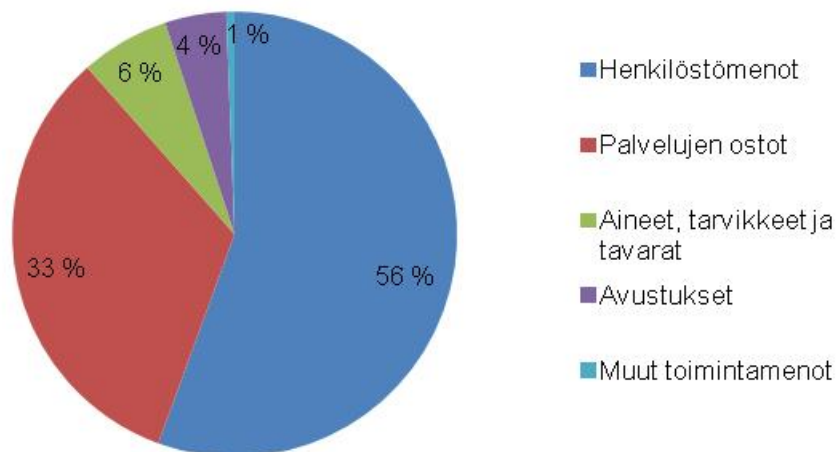
Toimintamenot

Kunnan ulkoiset toimintamenot vuonna 2015 ovat yhteensä 29,5 milj. euroa. Tästä henkilöstömenoja on 16,4 milj. euroa ja palvelujen ostoja 9,7 milj. euroa. Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin arvioidaan käytettävän 1,9 milj. euroa, avustuksiin 1,3 milj. euroa ja muihin menoihin 0,2 milj. euroa.

Toimintamenot (ulk.)	TP 2013	TA 2014	Muutos-%		TS 2016	Muutos-%		TS 2017	Muutos-%	
			TA 2015	ed. v.		ed. v.	ed. v.			
Henkilöstömenot	-16 354 552	-16 895 200	-16 411 300	-2,9	-16 507 700	0,6	-16 658 400	0,9		
Palvelujen ostot	-9 607 266	-9 815 000	-9 712 800	-1,0	-10 047 300	3,4	-10 083 300	0,4		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 792 138	-1 955 700	-1 905 900	-2,5	-1 913 900	0,4	-1 907 900	-0,3		
Avustukset	-1 082 647	-1 298 800	-1 318 200	1,5	-1 332 800	1,1	-1 342 600	0,7		
Muut toimintamenot	-131 576	-194 800	-178 500	-8,4	-180 200	1,0	-183 400	1,8		
	-28 968 179	-30 159 500	-29 526 700	-2,1	-29 981 900	1,5	-30 175 600	0,6		

Taulukko 2 Ulkoisten toimintamenojen kehitys menolajeittain

Henkilöstömenot muodostavat yli puolet kunnan toimintamenoista. Kunta-alan maltillisen palkkaratkaisun mukaisesti henkilöstömenojen kasvuun on varauduttu 0,5 prosentin lisäyksellä vuodelle 2015. Taloussuunnitteluvuodelle 2016 kasvu on 0,6 prosenttia ja vuodelle 2017 0,9 prosenttia.

Kuvio 9 Eri toimintamenolajien jakautuminen talousarviossa 2015

Palvelujen ostot muodostavat noin kolmanneksen kunnan toimintamenoista. Merkittävä osa palvelujen ostoista on erikoissairaanhoidon palvelujen ostoja, joiden arvioimisen tekee pienessä kunnassa haastavaksi palvelutarpeisiin liittyvä satunnaisvaihtelu. Talousarviovuodelle 2015 esitettävissä määrärahoissa ei ole huomioitu kuluvan vuoden erikoissairaanhoidon lisämääräraharavetta. Suunnittelukaudella palvelujen ostojen ennustetaan kasvavan vuonna 2016 3,4 prosenttia ja vuonna 2017 0,4 prosenttia.

Loput toimintamenoista koostuvat pääosin aine-, tarvike- ja tavaraostoista, avustuksista ja vuokramenoista. Aine-, tarvike- ja tavarakustannusten odotetaan suunnittelukaudella olevan noin 1,9 milj. euroa/vuosi. Avustusmenojen kehitykseen vaikuttaa paitsi lakisääteisiin tukiin tehtävät indeksitarkistukset, myös avustusten hakijoiden määrän vaihtelu. Talousarviovuonna 2015 on varauduttu avustusten kasvuun 2,1 prosentilla, mikä johtuu lainsäädännön muutosten vaatimista sosiaalipalvelujen ja perusturvan tulosalueiden avustusmäärärahojen kasvusta. Suunnittelukauden muina vuosina avustusmenojen ei odoteta kasvavan merkittävästi, vaan eri avustusten tarpeiden vastakkaisten muutosten oletetaan hillitsevän kokonaisavustusmenojen kasvua. Vuokramenot kasvavat suunnittelukaudella uuden kehitysvammaisten asumispalveluyksikön käyttöönoton myötä, mikä tietää vastaavasti myös lisää vuokratuloja.

Investointimenot

Suunnittelukauden investointimenoista huomattava osa kohdistuu talousarviovuoteen 2015. Talousarviovuodelle on budjetoitu yhteensä 2 443 900 euroa investointimäärärahoja. Investointien rahoitusosuuksia on budjetoitu 601 455 euroa ja maan myyntituloja on arvioitu kertyvän 36 000 euroa. Näin ollen vuoden 2015 nettoinvestoinnit ovat 1 806 445 euroa.

Taloussuunnitelman mukaan nettoinvestoinnit vuonna 2016 ovat 1 300 400 euroa ja tätä seuraavana vuonna 1 176 000 euroa.

Euromääräisesti merkittävimmät suunnittelukauden investoinnit kohdistuvat terveyskeskukseen ja vanhustenhuoltoon. Vuonna 2015 valmistuu ikääntyneille suunnattu asuntoyksikkö. Vuodeosaston peruskorjaus toteutetaan pääosin talousarviovuonna. Vanhainkodin kahdessa vaiheessa toteutettavat muutostyöt aloitetaan vuodeosaston peruskorjauksen valmistuttua. Suunnittelukauden investointeja esitetään yksityiskohtaisemmin talousarvion ja -suunnitelman investointiosassa.

Toiminnan ja investointien rahoitus suunnittelukaudella

Toimintatulot

Kunnan ulkoiset toimintatulot vuonna 2015 ovat yhteensä 7,9 milj. euroa. Tästä myyntituloja on 4,6 milj. euroa ja maksutuloja 2,2 milj. euroa. Tukia ja avustuksia arvioidaan saatavan 0,5 milj. euroa. Muita toimintatuloja arvioidaan kertyvän 0,7 milj. euroa.

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	Muutos-% ed. v.	TS 2016	Muutos-% ed. v.	TS 2017	Muutos-% ed. v.
Toimintatulot (ulk.)								
Myyntitulot	4 832 194	4 662 900	4 589 600	-1,6	4 579 800	-0,2	4 563 700	-0,4
Maksutulot	2 278 739	2 190 400	2 169 200	-1,0	2 185 900	0,8	2 178 800	-0,3
Tuet ja avustukset	554 813	446 800	464 300	3,9	427 600	-7,9	445 100	4,1
Muut toimintatulot	626 486	705 300	666 000	-5,6	648 000	-2,7	648 000	0,0
	8 292 232	8 005 400	7 889 100	-1,5	7 841 300	-0,6	7 835 600	-0,1

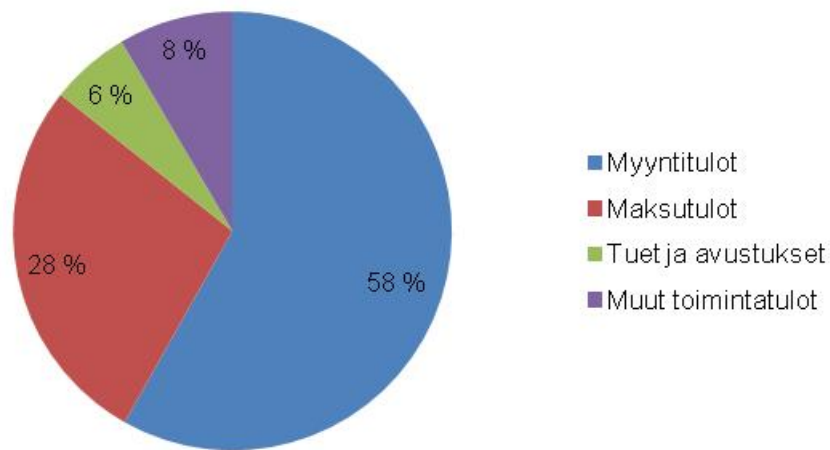
Taulukko 3 Ulkoisten toimintatulojen kehitys tulolajeittain

Myyntituloista yli 80 prosenttia muodostuu Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen (Mela) maksamasta lomituskorvauksesta. Yhteistoiminta-alueen lomituspalveluiden tuottaminen vaikuttaa vastaavasti myös kunnan toimintamenoihin. Lomitustarpeiden väheneminen pienentää sekä toimintatuloja että -menoja. Myyntituloja kertyy myös

muun muassa kaukolämmön myynnistä. Palvelujen myyntihinnoissa on tärkeää huomioida tuotantokustannusten nousu.

Maksutuloista merkittävä osa kertyy maatalousyrittäjien lomituspalvelumaksuista sekä perusterveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen asiakasmaksuista. Indeksiin sidottuihin sosiaali- ja terveystalouden palvelujen maksuihin ei tehdä tarkistuksia joka vuosi, minkä seurauksena maksutulojen kehitys ei vastaa menojen kehitystä.

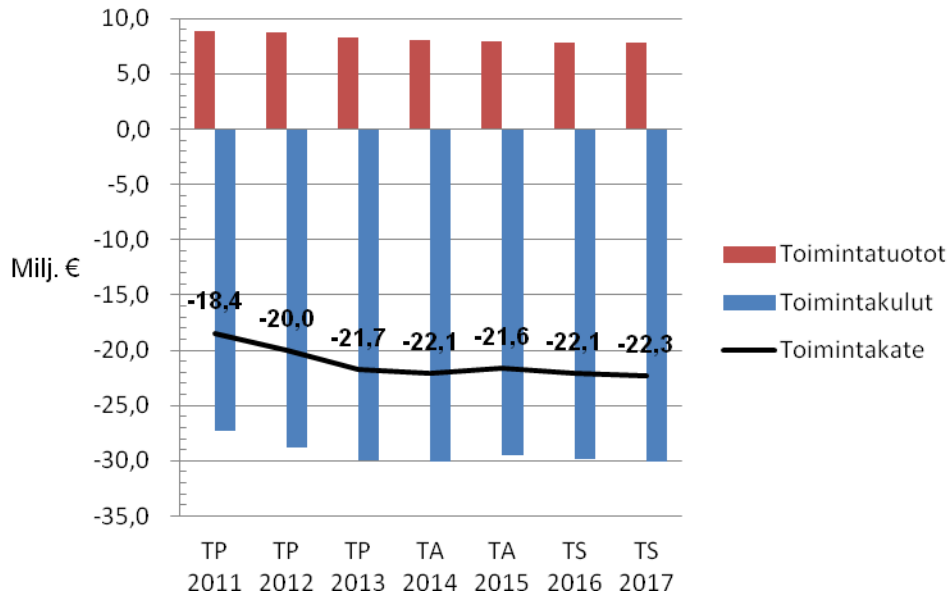
Tukien ja avustusten kehitys on riippuvainen muun muassa käyttötalouden hankkeiden ja niihin haettavan ulko-puolisen rahoituksen toteutumisesta. Muista toimintatuloista valta osa kertyy asuin- ja liikehuoneistojen vuokrauksesta. Sekä tukien ja avustusten että muiden toimintatulojen arvioitu lievä pieneneminen suunnittelukauden loppua kohden selittyy kertaluonteisilla vuosikohtaisilla eroilla toiminnassa.

Kuvio 10 Eri toimintatulo-lajien jakautuminen talousarviossa 2015

Toimintakate

Vuoden 2015 talousarvion mukainen toimintakate eli toimintatulojen ja -menojen erotus on -21 637 600 euroa. Tämä tarkoittaa, että toimintamenoista saadaan katetuksi toimintatuloilla 26,7 prosenttia. Näin ollen verotuloista ja valtionosuuksista koostuvalla verorahoituksella jää katettavaksi 73,3 prosenttia. Vuonna 2011 toimintakate heikkeni edelliseen vuoteen nähden 2,5 prosenttia ja seuraavana vuonna 8,4 prosenttia. Vuonna 2013 toimintakate heikkeni 3,3 prosenttia. Vuonna 2015 talousarvion mukainen toimintakate on 2,3 prosenttia vuoden 2014 talousarviota parempi. Suunnittelukauden muina vuosina toimintakatteen odotetaan heikkenevän maltillisesti. Kuitenkin toimintakatteen ilmaiseman maksurahoituksen jatkuva heikkeneminen lisää painetta verorahoituksen kasvulle.

Kuvio 11 Toimintakatteen kehitys vuodesta 2011 vuoteen 2017, milj. euroa

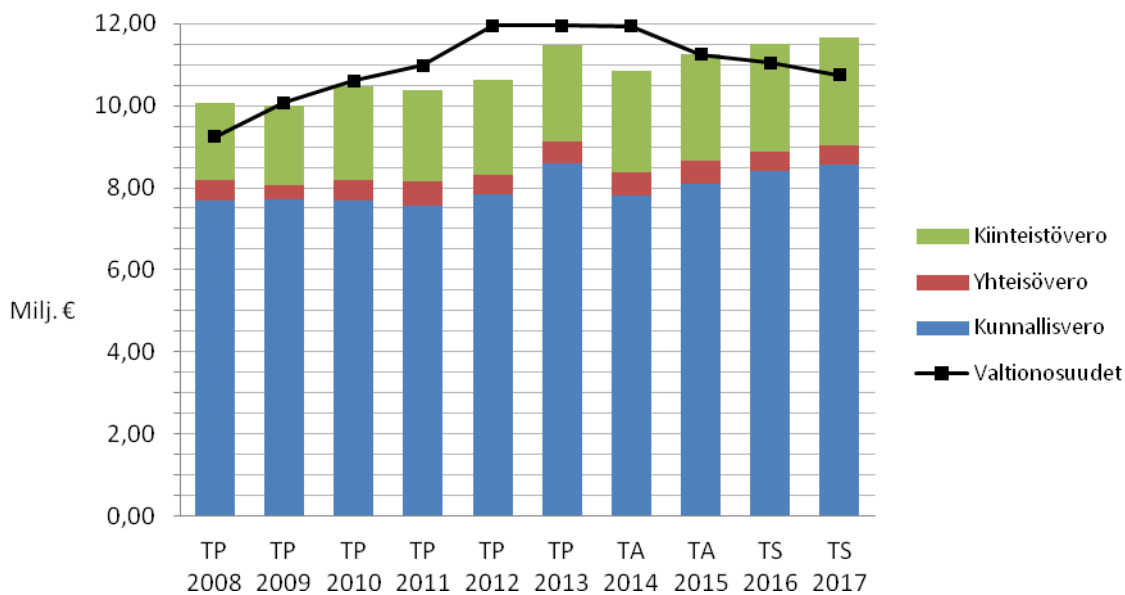
Verorahoitus

Tervolan kunnan kunnallisveroprosentti on ollut vuodesta 2008 alkaen 19,50. Myös talousarviovuodelle 2015 on vahvistettu sama kunnallisveroprosentti (KV 13.11.2014 / 99 §). Kuntaliiton tiedon mukaan kuntien keskimääräinen painotettu veroprosentti vuonna 2015 tulee olemaan 19,84, kun se vuonna 2014 oli 19,74. Kiinteistöveroprosentteja tarkistettiin Tervolan kunnassa viimeksi vuodelle 2010. Talousarviovuodelle 2015 vahvistetut kiinteistöveroprosentit eivät sisällä uusia muutoksia. Verotuloarviot on laskettu koko suunnittelukaudelle nykyisillä veroprosenteilla.

VERO	%
Kunnan tulovero	19,50
Kiinteistövero:	
Yleinen kiinteistövero	0,95
Vakituinen asuinrakennus	0,50
Muu asuinrakennus	0,95
Voimalaitos	2,85
Yleishyödylliset yhteisöt	0,25

Taulukko 4 Kunnan veroprosentit vuonna 2015

Verotuloja arvioidaan kertyvän vuonna 2015 yhteensä 11 200 000 euroa. Tästä kunnallisveron tuotoksi on arvioitu 8 094 000 euroa, osuudeksi yhteisöveron tuotosta 506 000 euroa ja kiinteistöverotuotoksi 2 600 000 euroa. Verotuloja arvioidaan kertyvän kaikkiaan 3,1 prosenttia vuodelle 2014 budjetoitua enemmän. Vuonna 2014 verotulot ovat kertymässä kuitenkin budjetoitua suurempina. Kunnallisverotulojen arvioidaan kehittyvän yleisestä taloudellisesta tilanteesta johtuen maltillisesti. Suunnittelukaudella kunnallisverotilitysten määrän ennakoitaan jopa pienentyvän vuoden 2013 toteumasta, johon on vaikuttanut useat kertaluonteiset tekijät. Arvio yhteisöverotuotosta on laskettu Tervolan kunnan nykyisellä jako-osuudella.

Kuvio 12 Verotulojen ja käyttötalouden valtionosuuksien kehitys vuosina 2008–2017, milj. euroa

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta ja valtionosuusjärjestelmän muutos tulevat voimaan 1.1.2015. Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistukseen kuuluu viiden vuoden siirtymäkausi, jonka aikana valtionosuuden muutosta tasataan. Vuonna 2015 valtionosuusuudistuksen johdosta Tervolan kunnan valtionosuuksien menetys on 50 euroa/asukas. Valtiontalouden kuntien valtionosuuksiin kohdistuvat lisäsäästöt merkitsevät vähennystä 46 euroa/asukas vuodelle 2015. Kustannustason muutosta kuvaavat indeksikorotukset eivät riitä kattamaan mainittuja leikkauksia. Näin ollen käyttötalouden valtionosuuksien voidaan katsoa saavuttaneen huippunsa Tervolan kunnassa vuonna 2012. Talousarviovuodelle 2015 on budjetoitu käyttötalouden valtionosuuksia 11 239 100 euroa. Vuodelle 2016 valtionosuuksia on arvioitu 11 047 300 euroa ja vuodelle 2017 10 749 800 euroa.

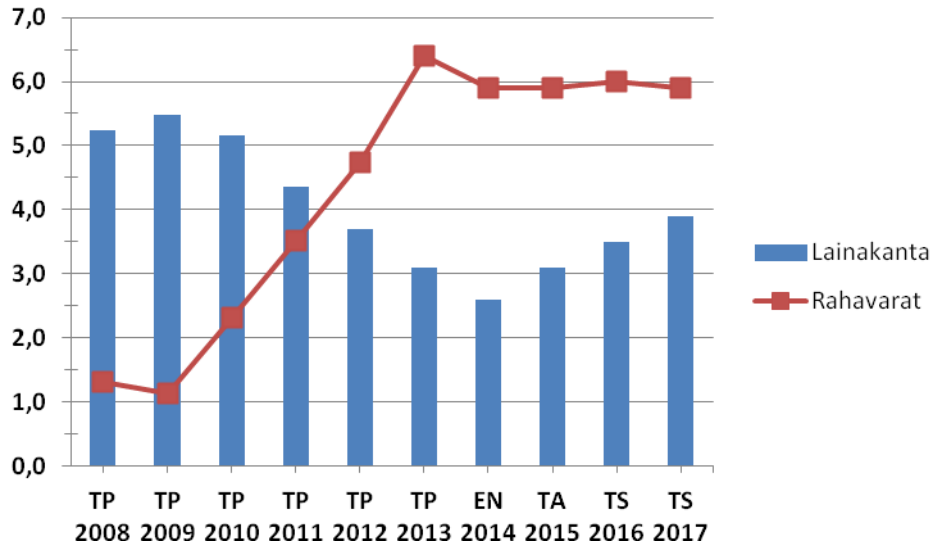
Kaiken kaikkiaan maksurahoituksen heikkenemisen uhka, verotulojen hyvin maltillinen kasvu ja valtionosuusrahoituksen kasvun pysähtyminen edellyttävät palvelurakenteiden ja toimintojen kriittistä tarkastelua ja tuottavuuden parantamista. Talouden tasapainon säilyttäminen edellyttää myös entistä tiiviimpää yhteistyötä kunnan eri hallinnonaloilta, toimielimiltä, luottamushenkilöiltä ja henkilöstöltä. Kunnan tulo-rahoituksen osalta on syytä tarkastella sekä kunnallisvero- että kiinteistöveroprosentteja. Verotuksen lähtökohtana tulee olla kunnan kilpailukyvyn säilyttäminen suhteessa seutukuntaan sekä naapurikuntiin.

Rahoitustulot ja -menot

Talousarviovuodelle 2015 on budjetoitu yhteensä 539 600 euroa rahoitustuloja, joista 164 600 euroa arvioidaan kertyvän antolainojen ja muun rahoitustoiminnan koroista ja muun 375 000 euron osan pääosin Lapin Sähkövoima Oy:n osakkeiden omistuksen perusteella saatavasta tulosta. Rahoitusmenoja on budjetoitu yhteensä 151 500 euroa, joista 36 500 euroa on pääosin nykyisten ja budjetoitujen lainojen korkomenoja ja 115 000 euroa muita rahoitusmenoja, joista suurimpana osakkuussähkön menot. Rahoitustulojen ja -menojen nettosumman arvioidaan pienevän suunnittelukauden edetessä. Arvio perustuu antolainojen lyhennyksistä johtuvaan korkotulojen pienenemiseen ja uuden lainan nostosta aiheutuvien korkomenojen kasvamiseen.

Lainakanta ja rahavarat

Mittavista investointien rahoitustarpeista johtuen kunnan lainamäärä kasvoi 2000-luvun alkupuolella lyhyessä ajassa huomattavasti. Tämän jälkeen lainamäärän kasvu on ollut hyvin maltillista. Vuosina 2011–2014 investoinnit on voitu toteuttaa tulo-rahoituksella eikä uusia lainoja ole tarvinnut nostaa. Talousarvion laadintavuonna nykyisiä lainoja on lyhennetty suunnitelman mukaisesti. Näin ollen suunnittelukauden alussa lainakanta on 2,6 milj. euroa, mikä tarkoittaa noin 804 euroa asukasta kohden.

Kuvio 13 Lainakannan ja rahavarojen kehitys vuosina 2007–2016, milj. euroa

Investointien rahoittamiseksi taloussuunnitelmassa esitetään uusien lainojen nostoa 0,8 milj. euroa vuosina 2015 ja 2016 sekä 0,7 milj. euroa vuonna 2017. Lainojen lyhennyksiin on varattu vuosittain 0,3 – 0,4 milj. euroa. Taloussuunnitelman mukaan lainakanta on suunnittelukauden lopussa 3,9 milj. euroa eli noin 1230 euroa asukasta kohden.

Vuosikatteen heikentyminen suunnittelukaudella tarkoittaa, että taloussuunnitelman sisältämien uusien lainojen nostojen lisäksi toiminnan ja investointien rahoittamiseen on käytettävä kertyneitä rahavaroja. Tilinpäätöksessä 2013 rahavarojen määrä oli 6,4 milj. euroa. Vuoden 2014 päättyessä rahavarojen arvioidaan olevan noin 5,9 milj. euroa. Taloussuunnittelukaudella rahavarojen arvioidaan säilyvän vuoden 2014 tasolla. Taloussuunnitelmassa ja rahavarojen kehityksen arvioinnissa ei ole huomioitu mahdollisia uusia antolainoja tytäryhtiöille.

Tervolan kunnan taloudellinen tilanne eräiden taloudellisten kriteerien mukaan

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 63 a §:n mukaan erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksenä olevia raja-arvoja on tarkasteltu taulukossa 5.

Talouden tunnusluvut	Raja-arvo	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Vuosikate e/as.	<i>negatiivinen</i>	961	302	367	240	136
Tulovero-%	<i>väh. ka + 0,5 pros.yks.</i>	19,50	19,50	19,50	19,50	19,50
Lainakanta e/as.	<i>väh. ka + 50 %</i>	935	1 215	955	1 094	1 226
Kert. yli-/alijäämä e/as.	<i>väh. -500 e/as.</i>	2 651	2 368	2 718	2 600	2 385
Omavaraisuusaste	<i>alle 50 %</i>	69,8	67,7	66,7	65,3	63,6
Suht. velkaantuneisuus	<i>väh. 50 %</i>	27,6	32,6	33,6	35,0	36,6

Taulukko 5 Taloudellisten kriteerien mukaisten tunnuslukujen arvot vuosina 2013–2017

Kunnan tulkitaan olevan erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa, mikäli kunnan viimeisessä hyväksytyssä tilinpäätöksessä ja kahdessa sitä edeltävässä tilinpäätöksessä kuudesta edellä esitetyistä raja-arvosta täyttyy neljä. Vuonna 2013 kuntien keskimääräinen painotettu tuloveroprosentti oli 19,38 (v. 2015 ennuste: 19,84 %) ja keskimääräinen lainakanta 2540 euroa/asukas. Tervolan kunnassa yksikään raja-arvoista ei täyty.

4 Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnitelma koostuu taulukko-osiosta ja tekstiosiesta. Taulukko-osiossa esitetään virkojen ja toimien lukumäärä, osa-aikaisuus sekä arviot työllistettävien lukumäärästä ja sijaistarpeesta. Tuleville vuosille suunnitellut muutokset esitetään suhteessa talousarvion laadintavuoteen. Vertailutietona esitetään lisäksi tieto viimeksi päättyneeltä vuodelta. Henkilöstösuunnitelman tekstiosiossa esitetään kunnan henkilöstöjohtamiseen liittyvät tavoitteet ja periaatteet sekä perustellaan henkilöstömäärän kehitystä ja arvioidaan henkilöstömenojen kehitystä suunnittelukaudella.

Tavoitteet ja periaatteet

Kunnan strategisten tavoitteiden mukaiset painopistealueet henkilöstön uudistumisen ja työkyvyn näkökulmasta ovat:

- Osaava, itseään kehittävä, työhönsä sitoutunut ja riittävä henkilöstö
- Ammattitaitoisen työvoiman saatavuus
- Hyvä työilmapiiri ja työssä jaksaminen
- Hyvä johtaminen

Talousarvion valmistelun ja hyväksymisen yhteydessä hallintokunnille asetetaan painopistealueittain lyhyen tähtäimen tavoitteet, joiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Suunnittelukauden koko kuntakonsernia koskevana tavoitteena on lisätä henkilöstön osaamisen kehittämisen suunnitelmallisuutta. Tavoitteena on kehittää henkilöstön osaamista organisaation toiminnan tarpeista lähtien sekä edistää muutostilanteisiin varautumista ja työurien pidentymistä.

Tervolan kunnan palvelussuhteet ovat pääsääntöisesti vakinaisia ja kokoaikaisia. Määräaikaisuutta voidaan käyttää työntekijän omasta pyynnöstä tai silloin, kun tehtävän sijaisuus, avoinna olevaan virkaan tai toimeen kuuluvien tehtävien hoidon järjestäminen tai muu vastaava syy sitä vaatii. Muu vastaava syy voi olla esimerkiksi työharjoittelun tai määrätyn työkokonaisuuden suorittaminen. Vuosiloman sijaisia ei pääsääntöisesti palkata.

Osa-aikaisuutta voidaan käyttää työntekijän hakeutuessa omasta aloitteestaan kokoaikaisesta työstä osa-aikatyöhön sekä tämän seurauksena vapautuneen palvelussuhteen osan täyttämiseksi. Osa-aikaisuutta voidaan käyttää myös, mikäli tuotannolliset ja taloudelliset syyt sitä edellyttävät tai mikäli työn määrä ei ole tehtävän luonteen vuoksi riittävä kokoaikaiseen työsuhteeseen.

Periaatteet työttömyysuhan alaisten ja ikääntyneiden työntekijöiden työkyvyn ylläpitämiseksi sisällytetään tasa-arvo- ja koulutussuunnitelmiin.

Avoimeksi tulevat työpaikat, mukaan lukien pitempiaikaiset sijaisuudet, julistetaan pääsääntöisesti julkisesti haettaviksi. Työpaikkojen täytössä otetaan huomioon kunnan henkilöstön uralla etenemisen mahdollisuus. Avoimeksi tulevien virkojen ja toimien haettavaksi julistamisesta ja täyttämisestä on aina sovittava kunnanjohtajan kanssa ennen toimenpiteisiin ryhtymistä.

Henkilöstömäärän kehitys

Kunnan henkilöstömäärä 31.12.2013 oli 398, josta viran ja toimensijaisia 33 henkilöä. Henkilöstömäärään on laskettu mukaan kaikki vuoden viimeisenä päivänä kunnan palveluksessa työskennelleet henkilöt palvelussuhteen laadusta ja kestosta riippumatta. Vakinaisen henkilöstön määrä vuoden 2013 päättyessä oli 295 henkilöä (75 %). Suunnittelukaudella vakinaisen henkilöstön määrä vähenee vain, mikäli kunnan palvelurakenteessa tapahtuu muutoksia, jotka mahdollistavat henkilöstömäärän pienenemisen. Määräaikaisten palvelussuhteiden

osuus on pienentynyt viime vuosina. Määräaikaisuutta käytetään jatkossakin vain perustellusta syystä tai työntekijän omasta pyynnöstä.

Talousarviovuoden lopussa henkilöstön määräksi työllistetyt ml. arvioidaan 336,3. Talousarviovuodelle esitetään lomahallintoon Ranuan toimipisteen lakkauttamista ja 0,5 henkilön vähennystä lomitushallinnosta. Terveyskeskuksen laboratoriopalvelut muutetaan ostopalveluksi, mistä johtuen osa-aikainen laboratorionhoitaja ja yksi perushoitaja siirtyvät palvelut tuottavan liikelaitoskuntayhtymän palvelukseen. Hallintopalveluissa jätetään täyttämättä määräaikaisesti palkattuna ollut suunnittelijan toimi. Kuntien veloitteiden lisääntymisestä ja heikentyneestä työllisyystilanteesta johtuen selvitetään mahdollisuus palkata määräaikaisesti työsuunnittelija hoitamaan mm. vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä. Sijaisia talousarviovuonna arvioidaan tarvittavan lähinnä sosiaali- ja terveystoimessa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on esittänyt vuodelle 2015 vanhuspalveluiden ohjaajan tointa. Tekninen lautakunta on esittänyt määräaikaisesti täytettynä olevan kiinteistöhoitajan toimen täyttämistä vakinaisesti. Nämä esitykset eivät sisälly kunnanhallitukselle esitettävään talousarvio- ja taloussuunnitelma-asiakirjaan. Vuoden 2015 aikana selvitetään henkilöstörakenteeseen tarvittavat muutokset sosiaali- ja terveydenhuollon investointien sekä palvelurakennemuutosten johdosta.

Vuosille 2016 – 2017 hallintokunnat eivät ole esittäneet muutoksia henkilöstösuunnitelmaan.

Henkilöstömenojen kehitys

Henkilöstömenot olivat vuoden 2013 tilinpäätöksen mukaan 16,4 milj. euroa. Vuoden 2014 talousarviossa henkilöstömenoihin on varattu 16,9 milj. euroa, kuluvana vuonna henkilöstömenojen ennustetaan kuitenkin toteutuvan alle budjetoidun. Vuoden 2015 talousarviolaskelmissa varaudutaan kunta-alan maltillisen palkkaratkaisun mukaisesti 0,5 prosentin henkilöstömenojen kasvuun. Kun huomioidaan palveluorganisaatiossa tapahtuvat muutokset, merkitsee tämä talousarviovuodelle noin 16,4 milj. euron henkilöstömenoja. Suunnitelmavuonna 2016 henkilöstömenot kasvavat edellisestä vuodesta 0,6 prosenttia ja vuonna 2017 0,9 prosenttia.

TERVOLAN KUNTA

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2015-2017

27.11.2014

Tehtävänimike	Lukumäärä		Muutokset +/- kpl		
	TP 2013	TA 2014 ¹⁾	2015	2016	2017
KUNNANHALLITUS					
YLEISJOHTO					
Kunnanjohtaja	1	1			
Hallintojohtaja	1	1			
Hallintosihtööri	1	1			
Palvelusihtööri	1	1			
Pääkirjanpitäjä	1	1			
Kirjanpitäjä	1	1			
Atk-tukihenkilö	2	2			
Toimistosihtööri	1	1			
Siivoustyöntekijä (85 %) (m.a.)	2	-			
Suunnittelija (m.a.)	1	1	-1		
Työnohjaaja (m.a.)	1	-			
Yksilövalmentaja (m.a.) (avustus)	1	1			
HENKILÖSTÖ					
Palkkasihtööri	2	2			
ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN					
Projektipäällikkö (m.a.)	2	1			
Messusihtööri (33 %) (m.a.)	1	1			
Työllistetyt (m.a.)	6	6			
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	25	21	20	20	20
MAASEUTULAUTAKUNTA					
MAASEUTUELINKEINOT					
Maaseutupäällikkö	1	1			
Maaseutusihtööri	1	1			
Maataloussihtööri	1	1			
Maaseutuasiamies	1	1			
Toimistosihtööri	2	2			
Lomasihtööri	1	1			
Johtava maatalouslomittaja	3	3	-0,5		
LOMATOIMINTA					
Maatalouslomittaja	57	67			
Maatalouslomittaja (91,5 %)	10	7			
Maatalouslomittaja (50 %)	5	5			
Maatalouslomittaja (m.a.)	10	3			
Maatalouslomittaja (65-92 %) (m.a.)	3				
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	95	92	91,5	91,5	91,5
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
TEKNINEN JOHTO					
Tekninen johtaja	1	1			
Hallintosihtööri	1	1			
Toimistosihtööri	1	1			
KIINTEISTÖT					
Kiinteistönhoitaja	2	2 ²⁾			

TERVOLAN KUNTA

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2015-2017

27.11.2014

Tehtävänimike	Lukumäärä		Muutokset +/- kpl		
	TP 2013	TA 2014 ¹⁾	2015	2016	2017
<i>Kiinteistönhoitaja (m.a.)</i>		1			
Kirvesmies	1	2			
<i>Aputyöntekijä (m.a.)</i>	1	-			
YLEISET ALUEET					
Mittamies	1	1			
<i>Aputyöntekijä (m.a.)</i>	1	0,8			
TUKIPALVELUKESKUS					
Ravitsemispäällikkö	1	1			
Ravitsemistyöntekijä	7	8			
Ruokapalvelutyöntekijä	1				
Keittolanhoitaja	1				
Keittäjä-siivoaja (88 %)	1	2			
Siivoaja	6	7 ⁽³⁾	1		
Siivoaja (73 %)	1	1			
Siivoaja (52 %)	2	1			
<i>Siivoaja (m.a.)</i>	2	1	-1		
Laitosapulainen		4			
<i>Työllistetyt (m.a.)</i>	5	-			
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	36	33,8	33,8	33,8	33,8
SIVISTYSLAUTAKUNTA					
SIVISTYSTOIMEN JOHTO					
<i>Sivistysjohtaja (m.a.)</i>	0,5	0,5			
Hallintosihteeri	1	1			
PERUSKOULUTUS					
Rehtori	0,5	0,5			
Koulusihteeri	0,5	0,5			
Luokanopettaja	15	15			
Erytisopettaja	2	2			
Erytisluokanopettaja	1	1			
Lehtori	8	7			
<i>Lehtori (m.a.)</i>	2	2			
Esiopettaja (osa-aik.)	1	1			
Päätoiminen tuntiopettaja	5	6			
<i>Sivutoiminen tuntiopettaja (m.a.)</i>	1	1			
Koulunkäynninohjaaja (91-98 %)	8	8			
<i>Koulunkäynninohjaaja (78-94 %) (m.a.)</i>	3	3			
TOISEN ASTEEN KOULUTUS					
Lukio					
Rehtori	0,5	0,5			
Koulusihteeri	0,5	0,5			
Lehtori	3	3			
KIRJASTO					
Kirjastotoimenjohtaja (50 %)	1	1			
Kirjastovirkailija	2	2			
<i>Kirjastovirkailija (50 %) (m.a.)</i>	1	1			
Järjestelyapulainen (60 %)	1	1			
<i>Laitoskirjaston hoitaja (sivutoimi) (m.a.)</i>	1	1			

TERVOLAN KUNTA

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2015-2017

27.11.2014

Tehtävänimike	Lukumäärä		Muutokset +/- kpl		
	TP 2013	TA 2014 ¹⁾	2015	2016	2017
VAPAA-AIKA					
Vapaa-aikasihteeri	0,5	0,5			
Vapaa-aikaohjaaja	1	1			
Liikuntapaikkojen hoitaja	1	1			
<i>Etsivä nuorisotyöntekijä (m.a.) (hanke)</i>	1	1			
<i>EVS nuori (m.a.) (hanke)</i>	1	1			
<i>Työllistetyt (m.a.)</i>	3	1			
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	66	64	64	64	64
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA					
SOSIAALITOIMEN JOHTO					
Sosiaalijohtaja	1	1			
Hallintosihteeri	2	2			
Palvelusihteeri	2	2			
SOSIAALIPALVELUT					
Sosiaalityö					
Sosiaalityöntekijä	1	1			
Sosiaalityöntekijä-koulukuraattori	1	1			
<i>Perhetyöntekijä (m.a.)</i>	1				
Perhetyöntekijä		1			
Vanhuspalvelut					
Vanhustenhuollon johtaja	1	1			
Vanhuspalveluiden ohjaaja	1	1			
Sairaanhoidtaja	1	1			
Kodinhoitaja	23	25			
Kodinhoitaja (50 %)	1				
Kotiavustaja	1	1			
Kotiavustaja (50 %)	1				
Perushoitaja	13	14			
Laitosapulainen	5	3			
Askarteluohjaaja	1	1			
Kuntohoitaja	1	1			
Päivähoito					
Päiväkodinjohtaja	1	1			
Lastentarhanopettaja	2	2			
Lastenhoitaja	4	5			
Lastenhoitaja (50 %)	1				
<i>Lastenhoitaja (50 %) (m.a.)</i>	1				
Päiväkotiapulainen	1	1			
Perhepäivähoitaja	7	8 ⁽⁴⁾			
<i>Perhepäivähoitaja (m.a.)</i>	3				
<i>Perhepäivähoitaja 50 % (m.a.)</i>	1				
Kehitysvammahuolto					
Kehitysvammahuollon esimies	1	1			
Ohjaaja	1	1			
Kehitysvammaohjaaja	1	1			
Hoitaja	6	8			
<i>Hoitaja (m.a.)</i>	1				

TERVOLAN KUNTA

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA 2015-2017

27.11.2014

Tehtävänimike	Lukumäärä		Muutokset +/- kpl		
	TP 2013	TA 2014 ¹⁾	2015	2016	2017
Hoitoapulainen	1	1			
TERVEYDENHUOLTO					
Terveyskeskuslääkäri	2	3			
Terveyskeskushammaslääkäri	3	3			
Avoterveydenhuollon osastonhoitaja	1	1			
Terveystenhoitaja	5	5			
Fysioterapeutti	1	1			
Laboratoriohoitaja (50 %)	1	1	-1 ⁽⁵⁾		
Röntgenhoitaja	1	1			
Osastonhoitaja	1	1			
Sairaanhoitaja	9	10			
Sairaanhoitaja (50 %)	1				
Sairaanhoitaja (50 %) (m.a.)	1				
Perushoitaja	10	10	-1 ⁽⁵⁾		
Hammashoitaja	2	3			
Hammashoitaja (50 %)	1				
Hammashoitaja (50 %) (m.a.)	1				
Suuhygienisti	1	1			
Terveyskeskusavustaja	1	1			
Laitosapulainen	3				
Välinehoitaja	1	1			
Mielenterveyshoitaja	2	2 ⁽⁶⁾			
Mielenterveyshoitaja (m.a.)	1				
<i>Työllistetyt (m.a.)</i>	5	-			
HENKILÖSTÖ YHTEENSÄ	143	129	127	127	127
YHTEENSÄ	365	339,8	336,3	336,3	336,3

Viran- tai toimensijaiset	31.12.2013	Arvio sijaisten tarpeesta (lkm)			
		2015	2016	2017	
Kunnanhallitus	2				
Maaseutulausakunta	1				
Tekninen lautakunta	2				
Sivistyslautakunta	4	5	2	2	2
Sosiaali- ja terveyslautakunta	24		26	26	26
Yhteensä	33	33	28	28	28

HENKILÖSTÖ 31.12.2013 398

TÄYTTÄMÄTTÄ OLEVAT VIRAT 2014: Lkm

TEKNINEN LAUTAKUNTA

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Erityisluokanopettaja	1
Erityisopettaja	1

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

HUOMIOITA HENKILÖSTÖSUUNNITELMAAN:

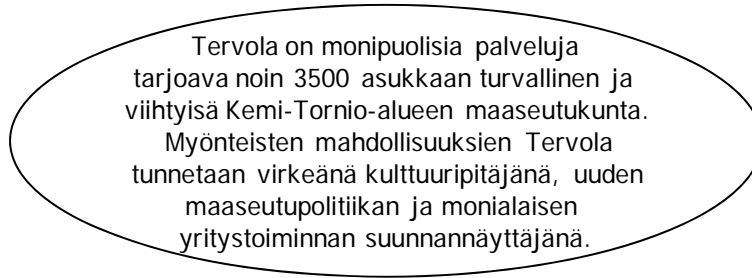
- 1) Henkilöstösuunnitelmaan 2014 ei ollut sisälletty arviota kaikista määräaikaisista tehtävistä ja osa määräaikaisista tehtävistä oli sisällytetty samaan lukuun toistaiseksi täytettyjen tehtävien kanssa. Vuoden 2014 tiedot eivät ole näiltä osin vertailukelpoisia muihin vuosiin.

Henkilöstösuunnitelmassa 2014 osaa viran-/toimihaltijoista, jotka ovat osa-aikaisessa palvelussuhteessa, ei ollut merkitty taulukkoon kokonaislukuna. Vertailukelpoisuuden parantamiseksi nämä luvut on muutettu päivitetystä suunnitelmasta siten, että luku kertoo tehtävää hoitavien henkilöiden lukumäärän.

- 2) yksi kiinteistönhoitajan toimi täyttämättä
- 3) yksi siivoojan toimi täyttämättä
- 4) Arvio tämän hetken tilanteesta
- 5) 0,5 laboratorionhoitaja ja 1 perushoitaja NordLabiin
- 6) Mielenterveyshoitajan toimi jätetty täyttämättä

5 Kunnan toiminnan kehittämistavoitteet

Visio

Toiminta-ajatuksena on

hyvinvoinnin lisääminen tervolalaisen kulttuuriperinteen pohjalta maaseutuelämän myönteisiä mahdollisuuksia vahvistamalla.

Toimintastrategiana on

- luoda kunnalle iloisen ja virkeän kulttuuripitäjän imago.
- luoda hyvät edellytykset kannattavalle yritystoiminnalle ja tukea perusteollisuutta ja maataloutta palvelevien yritysten syntymistä Tervolaan.
- tukea yritystoiminnassa luovaa, pienimuotoista käsityötaitoon perustuvaa monipuolista pitkälle erikoistunutta tuotantoa.
- tehdä Tervolasta uuden maaseutupolitiikan suunnannäyttäjä.
- pyrkiä hyödyntämään ohikulkevaa matkailijavirtaa.
- luoda virikkeellinen ja viihtyisä elinympäristö.

Toiminnan näkökulmat ja suunnittelukauden painopistealueet

Strategisen johtamisen työvälineenä käytetään Tervolan kunnassa tasapainotettua mittaristoa (Balanced Scorecard, BSC), jossa toiminnan tuloksellisuutta tarkastellaan neljästä eri näkökulmasta: vaikuttavuus, prosessit ja rakenteet, voimavarat ja talous sekä uudistuminen ja työkyky. Eri näkökulmien huomioimisella pyritään varmistamaan, ettei jokin toiminnan osa-alueista kärsi toisen kustannuksella, vaan kunnan kehittämisen painopistealueet ovat keskinäisessä tasapainossa.

Suunnittelukauden painopistealueet näkökulmittain ovat seuraavat:

Vaikuttavuus

- hyvä palveluiden saatavuus ja riittävyys
- viihtyisä ja turvallinen ympäristö
- menestyvät yritykset ja positiivinen työpaikkakehitys
- myönteinen Tervola-kuva ja identiteetti

Prosessit ja rakenteet

- kuntalaisten osallistumista edistävä organisaatio
- sisäinen yhteistyö palvelutuotannossa ja toimiva organisaatorakenne
- monipuolinen seutukunnallinen yhteistyö
- tehokkaat prosessit

Voimavarat ja talous

- oikein mitoitettut resurssit suhteessa toiminnallisiin tavoitteisiin
- tasapainoinen talous

Uudistuminen ja työkyky

- osaava, itseään kehittävä, työhönsä sitoutunut ja riittävä henkilöstö
- ammattitaitoisen työvoiman saatavuus
- hyvä työilmapiiri ja työssä jaksaminen
- hyvä johtaminen

Kunnanvaltuusto asettaa hallintokunnille vuosittain talousarvion valmistelun ja hyväksymisen yhteydessä lyhyen tähtäimen toiminnalliset tavoitteet. Nämä tavoitteet esitetään talousarvion käyttötalousosassa. Hallintokunnat vievät tavoitteet edelleen tulosalueille operatiivisen johtamisen tueksi. Tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisesti osana muuta talouden ja toiminnan seuranta.

Myös erillisten toimialakohtaisten strategioiden, ohjelmien ja kehittämishankkeiden tulee olla kunnan strategisista tavoitteista johdettuja.

Kunnassa meneillään olevaa kuntastrategiatyötä jatketaan edelleen suunnittelukaudella. Suunnittelukauden tavoitteena on laatia kuntastrategia-asiakirja, joka muodostaa kunnan päätöksiä ja toimintaa ohjaavan suunnitelman. Kuntastrategian avulla pyritään ennakoimaan tulevaisuutta ja vahvistamaan kunnan mahdollisuuksia selviytyä muuttuvassa toimintaympäristössä.

MUUT STRATEGISET LINJAUKSET TALOUSSUUNNITTELUKAUDELLE 2015–2017

Tervolan kunta pyrkii

1. edistämään kuntalaisten hyvinvointia ennaltaehkäisevin toimenpitein
2. luomaan aktiivisen yhteistyön kautta uusia työpaikkoja Tervolaan
3. vastaamaan kasvavaan palvelutarpeeseen yhteistyössä alueen yrittäjien ja kolmannen sektorin kanssa
4. tehostamaan kunnan omistamien kiinteistöjen käyttöä ja luopumaan kunnan perustoiminnoissa tarpeettomista kiinteistöistä
5. edistämään asuinrakennustuotantoa
6. vahvistamaan biokunta Tervola mainetta edistämällä kotimaisen energian käyttöä
7. edistämään lähiruuan käyttöä

MAAPOLIITTINEN OHJELMA

Kunnan maapoliittisina tavoitteina on:

- osayleiskaavassa määritellyn hyvän ja tavoitteellisen yhdyskuntarakenteen turvaaminen
- kohtuuhintaisen tonttimaan tarjonnan turvaaminen
- yhdenvertaisuusperiaatteen toteuttaminen ja maakeinottelun estäminen
- viihtyisän ja virikkeellisen asuinympäristön muodostumisen edistäminen
- yritystoiminnan toimintaedellytysten turvaaminen ja edistäminen

Maanhankinta

Rakennusmaan hankinnalla tulee turvata

- hyvä yhdyskuntarakenne ja kohtuuhintainen tonttimaa
- kunnan kehityksen kannalta merkittävien alueiden hankinta

Kunnan tulee pyrkiä hankkimaan omistukseensa rakentamiseen tarvittava raakamaa ennen alueen rakennuskaavoittamista.

Raakamaareservinä kunnalla tulee olla maareservi, joka vastaa vähintään viiden vuoden rakentamistarvetta ja sijaitsee siten, että kaikki käyttöönoton edellytykset ovat olemassa.

Maanhankinnalla tulee turvata kunnan omia hankkeita varten tarvittavien tonttien ja alueiden käyttöön saaminen (mm. yleiset tontit sekä virkistysalueet).

Maanhankintatavat

Maata hankitaan ensisijaisesti vapaaehtoisella kaupalla.

Vaihtoa voidaan käyttää maanhankinnassa, jos hinta on kohtuullinen tai vaihto edistää kohteena olevan alueen suunnitelmien toteuttamista.

Lunastusta käytetään raakamaan hankintaan erikseen niin päätettäessä, mikäli kunnan suunnitellun kehityksen kannalta on tärkeää saada määrätty alue kunnalle eikä vapaaehtoiseen kauppaan ole päästy. Asemakaava-alueilla lunastusta käytetään, mikäli kunta tarvitsee aluetta eikä vapaaehtoiseen kauppaan ole päästy.

Maan luovuttaminen ja tonttipolitiikka

Kunnan maanluovutuksen tavoitteena on kohtuuhintaisten tonttien luovuttaminen rakentamiseen ja kunnan suunnitelmallinen kehittäminen.

Kunnan kehittämistavoitteita ovat tonttipolitiikan kannalta muun muassa:

- yhdyskuntarakenteen eheyttäminen
- sosiaalisesti toimivien asuntoalueiden muodostaminen
- olemassa olevien investointien hyödyntäminen
- asuntorakentamiseen ja työpaikkarakentamiseen osoitettujen tonttien jatkuva ja riittävä tuottaminen.

Tonttien luovutusperiaatteet

Tontteja luovutetaan kunnanvaltuuston hyväksymien luovutusperiaatteiden ja ehtojen mukaisesti.

Tonttien luovutusehdot ja -hinnat*Luovutustapa*

Tavoitteena tulee olla tonttien myyminen.

Tonttien hinnoittelu ja vuokra

Tontit hinnoitellaan käyvän hinnan mukaan.

Vuokrattaessa tontteja vuosivuokran suuruus on 5 % tontin myyntihinnasta.

Asemakaavan toteuttaminen

Mikäli kunnallistekniikan tehokas ja taloudellinen käyttö sitä vaatii, tulee käyttää rakentamiskehotusta tarvittaessa rakentamattomien tonttien toteuttamiseksi.

6 Kuntakonsernin omistajaohjaus ja tytäryhteisöille asetetut tavoitteet

Riverbank Oy

Toiminta-ajatus: Yhtiö tuottaa kunnalle elinkeinopalveluja, osallistuu kehittämishankkeiden suunnitteluun, toimitilojen ja rakennuspaikkojen markkinointiin, yritysten toimintaympäristön kehittämiseen, kuntamarkkinointiin sekä elinkeinostrategian toteuttamiseen.

Valtuuston asettamat tavoitteet suunnittelukaudelle 2015–2017:

- Uusia yrityksiä ja työpaikkoja Tervolaan vuosittain vähintään 10 kpl, sis. mm. toimitila- ja yritystontti-markkinoinnin
- Kunnan palvelutuotantoa tukevan yritystoiminnan lisääntyminen
- Yritysvaikutusten arvioinnin käyttöönotto suunnittelukaudella
- Yrityshautomotoiminnan käynnistäminen suunnittelukaudella
- Kunnan elinkeinostrategian päivittäminen suunnittelukaudella

Riverbank Oy Taloudelliset tunnusluvut	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Liikevaihto	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000
Liikevoitto	-2 013	0	0	0	0
Käyttökateprosentti	-1 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Tulos ennen satunn. eriä	-2 013	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-2 013	0	0	0	0
Bruttoinvestoinnit					
Lainakanta 31.12.					
Henkilöstö, lkm	1	1,5	1,5	1,5	1,5

Tenergia Oy

Toiminta-ajatus: Yhtiö siirtää asiakkaille riittävän laadun omaavaa sähköä kohtuullisilla siirtohinnoilla ja yleisesti hyväksyttävällä toimintavarmuudella.

Valtuuston asettamat tavoitteet suunnittelukaudelle 2015–2017:

- Yhtiön Tulos ennen satunnaisia eriä on vuosittain positiivinen
- Sähkön siirtopalvelun hinnat ovat korkeintaan alueen keskitasoa
- Sähkön jakeluvarmuus paranee ja sähkökatkosten määrä vähenee
- Verkon siirtohäviöt pienevät
- Yhteistyö Tervolan Vesi Oy:n, Tervolan Vuokratalot Oy:n ja Tervolan Palveluverkot Oy:n kanssa syvenee

Tenergia Oy Taloudelliset tunnusluvut	TP 2013	Enn. 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Liikevaihto	1 209 898	1 094 704	1 240 145	1 302 153	1 367 260
Liikevoitto	58 780	71 270	173 025	229 912	291 867
Käyttökateprosentti	29 %	34 %	38 %	40 %	43 %
Tulos ennen satunn. eriä	-39 192	-32 850	8 025	62 912	122 867
Tilikauden tulos	-39 192	0	8 025	62 912	0
Bruttoinvestoinnit	810 705	493 682	350 000	350 000	400 000
Lainakanta 31.12.	2 912 320	3 012 321	2 891 491	2 816 491	2 720 820
Henkilöstö, lkm	6,5	6,5	7	7	7

Tervolan Palveluverkot Oy

Yhtiön tarkoituksena on edistää Tervolan kuntalaisten tietoliikenneyhteyksiä joko itse taikka osittain tai kokonaan omistamiensa yritysten välityksellä ja laajakaistaverkon antamin edellytyksin tukea kestävää kehitystä ja kuntalaisten tasavertaista kohtelua yhtiön toimialueella.

Valtuuston asettamat tavoitteet suunnittelukaudelle 2015–2017:

- Kattavan valokuituverkon suunnittelu Tervolaan
- Valokuituverkon rakentaminen aloitetaan vuonna 2015, jos verkon rakentamisen kannattavuusedellytykset täyttyvät
- Yhteistyö Tenergia Oy:n, Tervolan Vesi Oy:n ja Tervolan Vuokratalot Oy:n kanssa syvenee

Tervolan Palveluverkot Oy Taloudelliset tunnusluvut	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Liikevaihto			31 388	243 706	375 517
Liikevoitto			-76 975	40 842	107 907
Käyttökateprosentti			-117 %	50 %	59 %
Tulos ennen satunn. eriä			-103 937	-31 658	13 029
Tilikauden tulos			-103 937	-31 658	13 029
Bruttoinvestoinnit			1 288 468	1 288 468	993 961
Lainakanta 31.12.			624 000	1 750 000	2 300 000
Henkilöstö, lkm			1	1	1

Tervolan Vesi Oy

Toiminta-ajatus:

Yhtiö toimittaa asiakkailleen terveydelliset ja fyysiset laatuvaatimukset täyttävää talousvettä ja käsittelee vastaanottamansa asiakkaiden jätevedet valvontaviranomaisten toimesta määrättyjen lupaehtojen mukaisesti.

Valtuuston asettamat tavoitteet suunnittelukaudelle 2015–2017:

- Yhtiön käyttökateprosentti on vähintään 27
- Yhtiön Tulos ennen satunnaisia eriä on vuosittain positiivinen
- Vertailuhinta alittaa alueen keskitason
- Rakennetun viemäriverkoston piirissä olevien talouksien liittymisaste on 100 %
- Vuoden 2015 aikana laaditaan suunnitelma vesijohto- ja viemäriverkoston saneerauksesta aikatauluineen sekä laajentamisesta mm. Tuunivaaran alueelle
- Yhteistyö Tenergia Oy:n, Tervolan Palveluverkot Oy:n ja Tervolan Vuokratalot Oy:n kanssa syvenee

Tervolan Vesi Oy Taloudelliset tunnusluvut	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Liikevaihto	571 199	568 000	560 000	600 000	600 000
Liikevoitto		63 000	65 000	65 000	65 000
Käyttökateprosentti	17 %	29 %	28 %	28 %	28 %
Tulos ennen satunn. eriä		3 000	5 000	5 000	5 000
Tilikauden tulos		3 000	5 000	5 000	5 000
Bruttoinvestoinnit		120 000			
Lainakanta 31.12.		1 236 800			
Henkilöstö, lkm	3	3	3	3	3

Tervolan Vuokratalot Oy

Toiminta-ajatus: Yhtiö tarjoaa kuntalaisille ja kuntaan muuttaville riittävän tasokasta asumispalvelua viihtyisässä ympäristössä kohtuulliseen hintaan.

Valtuuston asettamat tavoitteet suunnittelukaudelle 2015–2017:

- Yhtiön käyttökateprosentti on vuosittain vähintään 40
- Vuoden 2015 aikana jatketaan valmisteluja rivitalon muuttamiseksi omistusasunnoiksi ja yhden rivitalon peruskorjaamiseksi
- Vuoden 2015 aikana jatketaan kiinteistöjen korjaussuunnitelman laatimista aikatauluineen
- Rivitalon sähkölämmitysjärjestelmän muuttaminen
- Yhteistyö Tenergia Oy:n, Tervolan Palveluverkot Oy:n ja Tervolan Vesi Oy:n kanssa syvenee

Tervolan Vuokratalot Oy Taloudelliset tunnusluvut	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Liikevaihto	1 250 416	1 345 900	1 283 256	1 378 000	1 431 000
Liikevoitto	127 989	117 000	102 470	135 000	148 000
Käyttökateprosentti	32 %	44 %	40 %	44 %	42 %
Tulos ennen satunn. eriä	-92 972	0	0	0	0
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0
Bruttoinvestoinnit					
Lainakanta 31.12.	5 738 508	4 949 625	4 575 104		
Henkilöstö, lkm	1	1	1	1	1

7 Talousarvion osat ja sitovuus

Talousarvion tehtävä rakenne

Kunnan talousarvion ja -suunnitelman laadinta ja hyväksyminen sekä rakenne perustuvat Kuntalain 65 §:ään. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio sekä kolmen tai useamman vuoden suunnittelukaudelle taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Tervolan kunnassa suunnittelukauden pituus on kolme vuotta.

Kuntalain mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Laadinnassa on huomioitava kunnan tehtävien hoitamisen edellytysten turvaaminen. Toimintaa ja taloutta suunnitellaan käyttötalouden, tuloslaskennan, investointien ja rahoituksen osalta. Käyttötalous- ja investointiossa edustavat toiminnan ohjauksen näkökulmaa, tuloslaskelma- ja rahoitusosa kokonaistalouden näkökulmaa.

Edellä tämän asiakirjan yleisperusteluissa on tarkasteltu kunnan toiminnan ja talouden suunnitteluun vaikuttavia yleisiä tekijöitä. Käyttötalousosassa esitetään lisäksi yleisperusteluja tarkempia, tulosaluekohtaisia perusteluja. Käyttötalousosassa asetetaan toiminnalliset tavoitteet ja budjetoidaan palveluiden järjestämisen edellyttämät menot ja tulot.

Tuloslaskelmaosassa yhdistetään käyttötalousosan tulosalueiden ulkoiset menot ja tulot sekä budjetoidaan kunnan yhteiset tulot ja menot, joita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä mahdolliset satunnaiset erät. Lisäksi tuloslaskelmaosassa esitetään pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden suunnitelman mukaiset poistot, jotka lasketaan kunnanvaltuuston hyväksymän (12.4.2007) poistosuunnitelman mukaan.

Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden hankinnat, näiden rahoitusosuudet sekä omaisuuden myynti. Rakennuksiin sekä kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin liittyvät investoinnit suunnittelukaudella eritellään rakentamishjelmassa.

Rahoitusosassa esitetään yhteenvetona arviot varsinaiseen toimintaan ja investointeihin liittyvistä rahan lähteistä ja käytöstä. Rahoitusosassa budjetoitavia eriä ovat antolainojen muutokset ja pitkäaikaisten lainojen muutokset. Muita maksuvalmiuden muutoksia, kuten korottomien saamisten ja velkojen muutoksia, ei budjetoida.

Tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden sitovuus

Kuntalain 65 §:n mukaan kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Valtuustoon nähden sitovat erät on määritelty seuraavasti.

Käyttötalousosan sitovuus

Valtuusto osoittaa käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot tulosalueittain. Tulosalueen määrärahat ja tuloarviot ovat valtuustoon nähden sitovia bruttomääräisinä. Tämä tarkoittaa, että määrärahan alitus ei oikeuta tuloarvion alitukseen eikä tuloarvion ylitys määrärahan ylitykseen. Valtuusto asettaa käyttötalousosassa lisäksi toiminnalliset tavoitteet, jotka ovat sitovia toimielimittäin. Tulosalueittain esitettävät poistot ja muut laskennalliset erät sekä suoritemittarit eivät ole valtuustoon nähden sitovia.

Kunnanvaltuuston 25.9.2014 tekemän päätöksen mukaisesti maaseutulautakunnan alaisten maaseutuelinkeinojen ja lomatoimen tulosalueiden käyttötalouden budjetointikäytännöksi on muutettu nettobudjetointi 1.1.2015 lähtien. Näiden tulosalueiden osalta valtuustoon nähden sitova on toimintakate eli käyttötalouden netto tulo/meno.

Tuloslaskelmaosan sitovuus

Tuloslaskelmaosan määrärahojen ja tuloarvioiden osalta valtuustoon nähden sitovaa on vuosikate. Pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden poistoja ei budjetoida määrärahoina, vaan niiden sitovuus määritetään poistosuunnitelmassa. Tuloslaskelmaosassa esitetään lisätietona myös tulo-rahoituksen riittävyttä kuvaavia tunnuslukuja ja tavoitteita, jotka eivät ole valtuustoon nähden sitovia.

Investointiosan sitovuus

Valtuusto hyväksyy investointiosan määrärahat ja tuloarviot hankkeittain tai hankeryhmittäin. Pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden hankinnat on esitetty investointiosassa sitovuustason mukaisesti. Rakentamisohjelmassa eriteltävät suunnittelukauden talonrakennus- ja kiinteiden rakenteiden hankkeet sekä energiahuollon investoinnit ovat sitovia hankkeittain.

Seuraavat euromääräiset rajat alittavat, yksittäiset hankinnat esitetään sitovina lautakunnittain hankeryhmätasolla:

- Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot: 30 000 euroa
- Maa- ja vesialueet: 100 000 euroa
- Rakennukset: 50 000 euroa
- Kiinteät rakenteet ja laitteet: 30 000 euroa
- Koneet ja kalusto sekä muut aineelliset hyödykkeet: 10 000 euroa
- Sijoitukset: 50 000 euroa

Rahoitusosan sitovuus

Rahoitusosassa valtuustoon nähden sitovaa on pitkäaikaisten lainojen muutos. Rahoitusosassa esitetään lisätietona myös toiminnan ja investointien rahoituksen tunnuslukuja ja tavoitteita, jotka eivät ole valtuustoon nähden sitovia. Kunnan ja kunnan kokonaan omistamien yhtiöiden väliset konsernin lainajärjestelyt ovat mahdollisia kunnanvaltuuston päätöksen (14.6.2012 / 50 §) mukaisesti: kunnan myöntämien lainojen kokonaismäärä yhtiötä kohti, samoin kuin kunnan yksittäiseltä yhtiöltä ottaman lainan määrä, voi olla kerrallaan enintään 300 000 euroa.

Tilivelvolliset ja seurantavastuu

Tilivelvollisia ovat seuraavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat:

- kaikkien toimielinten jäsenet (lukuun ottamatta valtuustoa)
- kaikkien toimielinten esittelijät
- kunnanjohtaja
- osastopäälliköt
- hallintojohtaja
- maaseutupäällikkö
- tekninen johtaja
- sosiaali johtaja
- johtava lääkäri
- sivistysjohtaja
- vapaa-aikasihteeri

Tilivelvollisuus merkitsee vastuuta valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisesta, määrärahojen käytöstä ja tuloarvioiden kertymisestä talousarvion mukaisesti. Tilivelvollisten tulee huolehtia talousarvion toteutumisen seurannasta. Mahdollisessa määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita tai tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

Käyttösuunnitelmat

Kunnanvaltuuston vahvistettua talousarvion, jossa se on osoittanut toimielimille määrärahat, tuloarviot ja tavoitteet, toimielimet päättävät talousarvioehdotusten pohjaksi laatimiensa käyttösuunnitelmien tarkistamisesta siten, että ne vastaavat valtuuston hyväksymää talousarviota.

KÄYTTÖTALOUSOSA

8 Strateginen johto

8.1 Strategisen johdon toiminta-ajatus ja toiminnalliset tavoitteet

Strategisen johdon toiminta-ajatuksena on hyvinvoinnin lisääminen tervolalaisen kulttuuriperinteen pohjalta maaseutuelämän myönteisiä mahdollisuuksia vahvistamalla. Hyvätasoiset kunnalliset palvelut turvataan ylläpitämällä vakaata talouspohjaa.

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAIN-TEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITE-TASO 2017	TAVOITE-TASO 2015
VAIKUTTA-VUUS	<p>Myönteinen Tervola-kuva ja vahva identiteetti</p> <p>Positiivinen väestökehitys</p> <p>Toimiva ja monipuolinen elinkeinorakenne</p>	<p>Julkisuuskuva</p> <p>Tervola haluttu asuinpaikkakunta</p> <p>Yritysten toimintaedellytysten turvaaminen</p>	<p>Myönteinen uutisointi Tervolasta</p> <p>Väkiluku</p> <p>Asunto- ja tonttitarjonta</p> <p>Elinkeinorakenne</p> <p>Työpaikkakehitys</p>	<p>Uutiset pääsääntöisesti myönteisiä</p> <p>Väkiluvun kehitys positiivinen</p> <p>Monipuolinen asunto- ja tonttitarjonta</p> <p>Monipuolinen elinkeinorakenne</p> <p>Työpaikkakehitys positiivinen</p>	<p>Uutiset pääsääntöisesti myönteisiä</p> <p>Väkiluku vuoden 2013 tasolla</p> <p>Monipuolinen asunto- ja tonttitarjonta</p> <p>Monipuolinen elinkeinorakenne</p> <p>Työpaikkakehitys positiivinen</p>
PROSESSIT JA RAKENTEET	<p>Toimiva palvelurakenne</p> <p>Monipuolinen yhteistyö naapurikuntien kanssa</p> <p>Kuntalaisten osallisuutta edistävä päätöksenteko</p>	<p>Tarkoituksen mukainen organisaatio</p> <p>Yhteistyötä useilla hallinnonaloilla</p> <p>Oikea-aikainen tiedottaminen</p> <p>Avoin päätöksentekokulttuuri</p>	<p>Käyttötalouden nettokustannukset / asukas, muutos-%</p> <p>Yhteistyömuotojen kehitys</p> <p>Kunnan tiedotuslehden ilmestymistiheys</p> <p>Esityslistat ja pöytäkirjat liitteineen verkkosivuilla</p>	<p>Käyttötalouden nettokustannukset / asukas, muutos-% alle Lapin keskiarvon</p> <p>Yhteistyö naapurikuntien kanssa syvenee</p> <p>Tiedotuslehti ilmestyy kahden viikon välein</p> <p>Kaikkien toimielimien esityslistat ja pöytäkirjat verkkosivuilla oikea-aikaisesti</p>	<p>Käyttötalouden nettokustannukset / asukas, muutos-% alle Lapin keskiarvon</p> <p>Yhteistyöselvitykset sivistystoimessa, logistiikassa sekä sosiaali- ja terveystoimessa</p> <p>Tiedotuslehti ilmestyy kahden viikon välein</p> <p>Kaikkien toimielimien esityslistat ja pöytäkirjat verkkosivuilla oikea-aikaisesti</p>

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAIN-TEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITE-TASO 2017	TAVOITE-TASO 2015
			Päätökset tiedotuslehdessä	Tärkeimmät päätökset tiedotuslehdessä	Tärkeimmät päätökset tiedotuslehdessä
VOIMAVARAT JA TALOUS	Tasapainoinen talous Verotulojen kasvu	Toimintatulot verrattuna toimintamenoihin terveellä pohjalla Tulorahoituksen riittävyys investointeihin Veroprosenttien määrittäminen Työssäkäyvien määrän kasvaminen Positiivinen yrityskehitys	Toimintatulot/toimintamenot Investointien tulorahoitusprosentti Veroprosentit Huoltosuhde Yritysten määrän muutos	Toiminnan sopeuttaminen tulopohjaan siten, että toimintatulot/toimintamenot vähintään 28 % Vähintään 90 % Veroprosentit alle Lapin keskiarvon Huoltosuhde alenee verrattuna edelliseen vuoteen Yritysten määrä kasvaa	Toiminnan sopeuttaminen tulopohjaan siten, että toimintatulot/toimintamenot vähintään 27 % Vähintään 60 % Veroprosentit alle Lapin keskiarvon Huoltosuhde alenee verrattuna edelliseen vuoteen Yritysten määrä kasvaa
UUDISTUMINEN JA HENKILÖSTÖ	Ammattitaitoisen työvoiman saatavuus Henkilöstövoimavarojen optimaalinen käyttö Hyvä strateginen johtaminen	Hyvä työnantajatoiminta Henkilöstövoimavarojen suuntaaminen palvelutarpeiden mukaan Kantavat strategiset linjaukset	Kelpoisuusehdot täyttävät hakijat avoimiin työpaikkoihin Henkilöstömäärä Kuntastrategiatyöryhmän toiminta	Kaikkiin avoimiin työpaikkoihin kelpoisuusehdot täyttäviä hakijoita Henkilöstömäärä vähentynyt eläköitymisen kautta Sujuva strategiaprosessi	Kaikkiin avoimiin työpaikkoihin kelpoisuusehdot täyttäviä hakijoita Nykyinen henkilöstömäärä Uusi kuntastrategia otettu käyttöön

8.2 Strategisen johdon määrärahat ja tuloarviot

Strategisen johdon tulosalue sisältää kunnanvaltuuston kokoustoiminnan ja seminaarien järjestämisen. Kunnanvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Kunnanvaltuustoon kuuluu 21 jäsentä. Kunnanvaltuustolla on kokouksia vuosittain 6-7. Valtuustoseminaareja on järjestetty kaksi–kolme kertaa vuodessa. Tulosalue ei sisällä palkattua henkilöstöä.

STRATEGINEN JOHTO					
Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	0	0	0	0	0
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-32 547	-26 500	-26 500	-27 000	-27 400
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintakate	-32 547	-26 500	-26 500	-27 000	-27 400
Suunnitelman mukaiset poistot					
Tilikauden tulos	-32 547	-26 500	-26 500	-27 000	-27 400
Muut laskennalliset erät (netto)	-1 699				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Kunnanvaltuuston menot koostuvat valtuuston työskentelyyn liittyvistä menoista, kokouspalkkioista ja ansionmenetyskorvauksista. Luottamushenkilöpalkkioita on korotettu vuoden 2013 alusta.

9 Kunnanhallitus

9.1 Kunnanhallituksen toiminta-ajatus ja toiminnalliset tavoitteet

Kunnanhallituksen toiminta-ajatuksena on kunnan väestöpohjan kasvattaminen toimeentulomahdollisuuksia luomalla aktiivisen elinkeino-, työllisyys- ja maapolitiikan avulla sekä hyvälaatuisten kunnallisten palvelujen edelleen kehittäminen ammattitaitoisen ja hyvinvoivan henkilöstön avulla.

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAIN-TEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITE-TASO 2017	TAVOITE-TASO 2015
VAIKUTTA-VUUS	<p>Riittävät palvelut kuntalaisten saavutettavissa</p> <p>Haja-asutusalueilla asumisen mahdollistaminen</p> <p>Monipuolinen ja laajasti käytetty elinkeinopalvelu</p>	<p>Kuntalaisten palvelutarpeiden tunnistaminen</p> <p>Palveluiden joustava saataavuus</p> <p>Yritysoasaaminen</p>	<p>Asiakaspalaute</p> <p>Etäpalvelun käyttömäärä</p> <p>Asiointireittien kattavuus</p> <p>Sähköisten palveluiden saatavuus</p> <p>Asiakaspalaute</p> <p>Yritysten ja työpaikkojen määrän muutos</p>	<p>Toiminnan tarkastelu saadun palautteen pohjalta</p> <p>Etäpalvelu aktiivisessa käytössä</p> <p>Asiointikuljetus kattaa koko kunnan</p> <p>Laajakaistaverkko kattaa koko kunnan</p> <p>Toiminnan muutos saadun palautteen pohjalta</p> <p>Yritysten ja työpaikkojen määrä kasvaa</p>	<p>Toiminnan tarkastelu saadun palautteen pohjalta</p> <p>Etäpalvelusopimukset yhteistyökumppaneiden kanssa ja etäpalvelu otettu käyttöön</p> <p>Asiointikuljetusten yhdistäminen muuhun liikenteeseen ja laajentaminen kysynnän mukaan</p> <p>Laajakaistaverkon rakentaminen aloitettu</p> <p>Toiminnan muutos saadun palautteen pohjalta</p> <p>Yritysten ja työpaikkojen määrä kasvaa</p>
PROSESSIT JA RAKEN-TEET	Toimiva palvelurakenne	Monipuolinen yhteistyö	Yhteistyöhankkeet	<p>Yhteistyö naapurikuntien kanssa lisääntyy</p> <p>Yhteistyö hallintokuntien välillä syvenee</p>	<p>Yhteistoimintamahdollisuuksien selvittäminen naapurikuntien kanssa kuntarakenneselvityksen yhteydessä</p> <p>Selvitykset palveluiden organisoinnista</p>

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAIN-TEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITE-TASO 2017	TAVOITE-TASO 2015
	<p>Kuntalaisten osallisuutta edistävä avoin päätöksentekokulttuuri</p> <p>Selkeä johtamisjärjestelmä</p> <p>Yrittäjyyden yleisten edellytysten kehittäminen</p>	<p>Oikea-aikainen tiedottaminen</p> <p>Selkeitä vaikuttamiskanavia tarjolla kuntalaisille</p> <p>Hyvä perehdyttäminen</p> <p>Organisaatio-tuntemus</p> <p>Yrityskäyttöön sopivat toimitilat</p> <p>Vapaat teollisuus- ja liiketontit</p> <p>Yhteistyö yrittäjien kanssa</p> <p>Yritysvaikutusten arviointi osana päätösten valmistelua</p>	<p>Viestintäohjeen ajantasaisuus</p> <p>Sähköisten vaikuttamiskanavien käyttöönotto</p> <p>Perehdytystoimet</p> <p>Henkilöstökoulutus</p> <p>Vuokrausaste</p> <p>Vapaat tontit</p> <p>Yrittäjätapaamisten lukumäärä</p> <p>Yritysvaikutusten arviointimenetelmä</p>	<p>Viestintäohje päivitetty</p> <p>Sähköiset vaikuttamiskanavat aktiivisessa käytössä</p> <p>Perehdyttämisen perehdytysohjeen mukaan</p> <p>Henkilöstökoulutuksen järjestäminen</p> <p>Vuokra-aste 90%</p> <p>Kaavoitettuja houkuttelevia tontteja tarjolla</p> <p>Yrittäjätapaamiset/ kehittämistilaisuudet väh. 5 kpl</p> <p>Yritysvaikutusten arviointimenetelmä aktiivisessa käytössä</p>	<p>Viestintäohjeen päivittäminen</p> <p>Liitteet näkyviin www-sivuille</p> <p>Kuntalaisaloi-te.fi-palvelun tunnetuksi tekeminen</p> <p>Perehdyttämisen perehdytysohjeen mukaan</p> <p>Henkilöstökoulutuksen järjestäminen</p> <p>Vuokra-aste 80%</p> <p>Kaavoitettuja houkuttelevia tontteja tarjolla</p> <p>Yrittäjätapaamiset/ kehittämistilaisuudet väh. 2 kpl</p> <p>Yritysvaikutusten arviointimenetelmä kuvattu ja arviointi aloitettu</p>
VOIMAVARAT JA TALOUS	Tasapainoinen talous	<p>Hyvä kustannusten hallinta</p> <p>Palvelujen järjestäminen tehokkaasti ja taloudellisesti</p>	<p>Omakustannuslaskennan toteutus</p> <p>Toimintamenojen kasvuprosentti</p>	<p>Palvelujen omatuotantokustannukset selvillä</p> <p>Toimintamenojen kasvuprosentti alle Lapin keskiarvon</p>	<p>Omatuotantokustannusten selvittäminen käynnissä</p> <p>Toimintamenojen kasvuprosentti alle Lapin keskiarvon</p>

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAIN-TEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITE-TASO 2017	TAVOITE-TASO 2015
UUDISTUMI-NEN JA HEN-KILÖSTÖ	Osaava ja am-mattitaitoinen oppiva henki-löstö	Hyvä työnanta-jatoiminta	Ajanmukainen koulutus ja riittävä täyden-nyskoulutus	Koulutussuun-nitelmat kaikis-sa yksiköissä	Koulutussuun-nitelmien laa-dinnan jatka-minen
		Rekrytointipro-cessin toimi-vuus	Rekrytointipro-cessia kehittä-vät toimenpi-teet	Kaikki rekry-toinnit Kuntare-kryn kautta	Kuntarekry-aktiivisessa käytössä
	Hyvinvoiva, työkykyinen henkilöstö	Kannustava työilmapiiri	Työilmapiiri-kyselyn tulos	Reagointi työ-ilmapiirikyselyn 2015 tuloksiin	Työilmapiiri-kyselyn toteut-taminen ja työilmapiiriä kehittävien toimenpiteiden jatkaminen
		Työmotivaatio	Kehityskeskus-telujen suori-tus-%	Kehityskeskus-telut 100 %	Kehityskeskus-telut 100 %

9.2 Kunnanhallituksen määrärahat ja tuloarviot tulosalueittain

Kunnanhallitus sisältää yleisjohton, henkilöstön, elinkeinojen kehittämisen ja julkisen liikenteen tulosalueet.

YLEISJOHTO

Yleisjohton tulosalue vastaa kunnanhallituksen ja -valtuuston kokousasioiden valmistelusta, täytäntöönpanosta ja seurannasta sekä muista em. luottamustoimielinten tehtävistä. Kunnan hallinnon ohjaus ja erityisesti kunnallistalouden suunnittelu ja seuranta ovat korostuneet valtionosuusjärjestelmän ja verotulojen jakoperusteiden muuttua ja muuttuessa. Yleisjohton vastuulla olevia muita merkittäviä tehtäviä ovat kunnan laskentatoimi, keskitetysti hoidettavat henkilöstöasiat, kunnan tietojärjestelmät ja tietoliikenneyhteydet, keskusarkiston hoito ml. nimi- ja luottamushenkilökortisto, edunvalvonta, puhelinvaihteen ja julkisten kuulutusten ilmoitustaulun hoito.

Kunnallisella työllistämistuella pyritään lieventämään työttömyyden aiheuttamia ongelmia. Painopiste on nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistämisessä. Kunnassa toimii nuorten työpaja, josta tällä hetkellä hoidetaan kuntosaali, hyötyjäteasema ja kierrätyskeskus. Koululaisille kunta on järjestänyt kesätoita lähinnä ympäristöhoitoissa.

YLEISJOHTO					
Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	410 312	369 700	377 300	384 100	389 400
<i>joista sisäisiä</i>	29 976	35 000	28 800	29 000	29 000
Toimintamenot	-1 824 304	-1 849 300	-1 943 400	-1 979 500	-2 008 300
<i>joista sisäisiä</i>	-2 619	-3 000	-56 100	-56 100	-56 100
Toimintakate	-1 413 992	-1 479 600	-1 566 100	-1 595 400	-1 618 900
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 248	-9 700	-16 000	-18 000	-16 000
Tilikauden tulos	-1 426 240	-1 489 300	-1 582 100	-1 613 400	-1 634 900
Muut laskennalliset erät (netto)	171 272				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Palvelujen ostoihin on arvioitu 7,5 %:n kasvu vuodelle 2015. Kasvu johtuu ikäihmisille tarkoitetun siivouspalvelun kustannusten kasvusta. Siivouspalvelulla pyritään tukemaan vanhusväestön kotona asumista.

HENKILÖSTÖ

Tulosalueeseen kuuluu henkilöstöpalveluiden, koulutuksen ja yhteistoiminnan hoitaminen. Henkilöstöpalvelut koostuvat muun muassa palkanlaskennasta ja kunnan henkilöstön työterveyshuollosta. Koulutus pitää sisällään koulutusmäärärahan, jota ei jaeta hallintokunnittain. Yhteistoimintaan kuuluvat muun muassa palkka-asiamiehen toiminta, luottamusmiehille maksettavat palkkiot, työsuojelutoiminta ja henkilöstötoimikunta.

HENKILÖSTÖ					
Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	40 969	35 000	37 700	38 200	38 600
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-234 292	-264 100	-253 600	-258 300	-260 800
<i>joista sisäisiä</i>	-75 833	-75 000	-75 900	-77 400	-77 400
Toimintakate	-193 323	-229 100	-215 900	-220 100	-222 200
Suunnitelman mukaiset poistot	-184				
Tilikauden tulos	-193 507	-229 100	-215 900	-220 100	-222 200
Muut laskennalliset erät (netto)	74 213				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Työsuojelupäällikön työpanos ostetaan Tornion kaupungilta.

ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN

Kunnan elinkeinopolitiikan perustavoitteena on luoda sellaiset toiminnalliset ja sosiaaliset ulkoiset olosuhteet, että paikkakunnan työpaikkojen määrä lisääntyy yritystoiminnan tai muun kehittymisen kautta. Käytännön toimet painottuvat valittuihin painopistealueisiin: mekaaniseen puunjalostukseen, konepajateollisuuteen, uusiutuvaan energiaan, maa- ja metsätalouteen sekä näiden lisäksi kädentaitoihin perustuvaan yritystoimintaan, matkailuun ja elintarvikkeiden jatkojalostukseen. Tulosalueen henkilöstöön ei kuulu vakinaisesti palkattua henkilöstöä, määräaikaisesti palkattuina ovat projektityöntekijät.

ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN					
Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	262 696	143 500	144 900	148 700	149 800
<i>joista sisäisiä</i>	1 182	1 500	1 400	1 400	1 400
Toimintamenot	-563 241	-562 500	-475 500	-485 300	-491 400
<i>joista sisäisiä</i>	-4 925	-7 500	-2 100	-3 700	-3 700
Toimintakate	-300 545	-419 000	-330 600	-336 600	-341 600
Suunnitelman mukaiset poistot					
Tilikauden tulos	-346 950	-419 000	-330 600	-336 600	-341 600
Muut laskennalliset erät (netto)	-46 405				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Kuitua Länsi- ja Etelä-Lappiin –hanke päättyy vuoden 2014 lopussa. Talousarvioon ja taloussuunnitelmaan sisältyy määräraha kunnan maksuosuuteen laajakaistan rakentamiseksi. Määrärahoissa on varauduttu kunnanhallituksen Lapin liitolle esittämien Lapin maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman mukaisten uusien hankkeiden käynnistämiseen. Määräraha on myös Paasilinna - päivien järjestämiseen vuonna 2015. Vuoden 2015 aikana uudistetaan yritystukien myöntämisperusteet nykyistä enemmän työllistämistä kannustaviksi.

JULKINEN LIIKENNE

Kunnan tuella on kuntalaisille pyritty turvaamaan mahdollisuus hakea välttämättömät palvelut joukkoliikennevälinein ja asioida kuntakeskuksessa vähintään kaksi kertaa viikossa. Samalla pyritään turvaamaan koululaiskujetusten kannalta tärkeät reitit. Julkisen liikenteen osalta lähitulevaisuus edellyttää maaseutuliikenteen uusien mahdollisuuksien etsimistä ja toteuttamista. Varsinkin haja-asutusalueella joukkoliikenteen käyttäjät ovat vähenemässä ja väestörakenteen kehitys luo haasteita sopivien liikennepalvelujen tarjoamiseksi. Tavoitteena on turvata toimivat liikennepalvelut ja sitä kautta tukea maaseudulla asumista. Kemi - Tornio alueelle on valmistunut liikennejärjestelmäsuunnitelma, jonka tavoitevuosi on 2020. Suunnitelma sisältää liikennejärjestelmän kehittämisen keskeiset toimenpide-ehdotukset sekä aiesopimuksen yhteistyön puitteeksi. Lisäksi Kemi-Tornio alueelle on vuonna 2013 laadittu joukkoliikenteen järjestämistapasuunnitelma, jossa on määritelty periaatteet ja suunniteltu niiden mukaisesti eri alueille ja yhteisväleille parhaiten soveltuva joukkoliikenteen järjestämistapa ottaen huomioon kysyntä, tarjonta ja resurssit. Tulosalue ei sisällä palkattua henkilöstöä.

JULKINEN LIIKENNE					
Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	5 620	5 000	3 000	3 000	3 000
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-33 719	-48 000	-37 000	-37 600	-38 200
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintakate	-28 099	-43 000	-34 000	-34 600	-35 200
Suunnitelman mukaiset poistot					
Tilikauden tulos	-28 099	-43 000	-34 000	-34 600	-35 200
Muut laskennalliset erät (netto)	-3 525				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Julkisen liikenteen tulosalueen tulot muodostuvat Lapin ELY-keskukselta saatavasta avustuksesta seutulipun kustannuksiin. Kunta järjestää asiointiliikennettä Lehmikummusta, Kätkävaarasta, Suolijoelta, Koivusta ja Paakkolasta sekä Ylipaakkolasta kirkonkylälle. Tervolan kunta on mukana Kemi - Tornio seudun seutulippujärjestelmässä, Tervolan kunnan asukkaille seutulipun hinta on 1.5.2012 alkaen ollut 73 euroa. Määrärahoissa on varauduttu liikenneturvallisuustyöryhmän kuluihin.

10 Tarkastuslautakunta

10.1 Tarkastuslautakunnan toiminnalliset tavoitteet

Tarkastuslautakunta valmistelee kunnanvaltuuston käsiteltäväksi tarkastusta koskevat asiat sekä hankkii tarvittaessa selvitykset ja lausunnot tilivelvollisilta ja kunnanhallitukselta. Lautakunta esittää myös arvion, miten kunnanvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet hallinnon ja talouden kannalta ovat toteutuneet.

Tarkastuslautakunnan toiminta painottuu tarkastustoiminnan suunnitteluun, käytännön työn järjestämiseen ja valvontaan sekä erityisohjeiden antamiseen tilintarkastajalle. Tarkastustoimi on jonkin verran ohjannut ja neuvonut toimialoja taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden määrittelyssä. Painopiste tarkastustyössä on kuitenkin asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden seurannassa.

Tarkastustoiminnalla varmistetaan kunnan hallinnon ja taloudenhoidon laillisuus ja tuloksellisuus, sisäisen valvonnan toimivuus, kirjanpidon ja muun laskentatoimen sekä tilinpäätöksen ja sen keskeisen talous- ja tulostiedon oikeellisuus ja riittävyys sekä varat ja velat.

10.2 Tarkastuslautakunnan määrärahat ja tuloarviot

Tarkastustoimen tulosalue sisältää kunnan tilien ja hallinnon tarkastuksen sekä koko kuntakonsernin tilintarkastuksen yhteensovittamisen. Tulosalueen toimintamenot syntyvät tarkastuslautakunnan kokoustoiminnasta ja JHTT-tilintarkastajan tekemästä varsinaisesta tarkastustyöstä. Vuosien 2013–2016 hallinnon ja talouden tarkastusyhteisöksi on kunnanvaltuusto kokouksessaan 28.2.2013 valinnut KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy:n. Vastuullisena tilintarkastajana toimi 30.6.2014 asti Paula Hellén-Toivanen ja 1.7.2014 alkaen vastuullisena tilintarkastajana toimii Juha Väärälä. Tulosalue ei sisällä palkattua henkilöstöä.

TARKASTUSTOIMI					
Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	0	0	0	0	0
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-15 598	-18 500	-16 500	-16 800	-17 000
<i>joista sisäisiä</i>	-12	0	0	0	0
Toimintakate	-15 598	-18 500	-16 500	-16 800	-17 000
Suunnitelman mukaiset poistot					
Tilikauden tulos	-15 598	-18 500	-16 500	-16 800	-17 000
Muut laskennalliset erät (netto)	-2 928				

11 Keskusvaalilautakunta

11.1 Keskusvaalilautakunnan toiminta-ajatus ja toiminnalliset tavoitteet

Keskusvaalilautakunnan toiminta-ajatuksena on vaalien järjestäminen keskusvaalilautakunnan, yhden vaalilautakunnan ja yhden vaalitoimikunnan avulla. Kunta muodostaa yhden äänestysalueen.

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAIN-TEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITE-TASO 2017	TAVOITE-TASO 2015
VAIKUTTA-VUUS	Demokratian toteutuminen poliittisen järjestelmän kautta Ennakoäänestyksen aktivointi	Äänestysaktiivisuus Tiedotus Vaalikuljetus	Äänestysprosentti	Mahdollisimman korkea äänestysprosentti	Mahdollisimman korkea äänestysprosentti, joka ylittää v. 2011 eduskuntavaalien äänestysprosentin (67)
PROSESSIT JA RAKEN-TEET	Ennakoäänestyksen järjestäminen Laitos- ja kotiäänestyksen järjestäminen Vaalipäivän äänestyksen järjestäminen	Tiedottaminen äänestysmahdollisuuksista	Ennakoäänestys-% Äänestäneiden lukumäärä Äänestysprosentti	Mahdollisimman korkea ennakoäänestys-%	Mahdollisimman korkea ennakoäänestys-%
VOIMAVARAT JA TALOUS	Ennakoäänestyksen ja vaalipäivän äänestyksen järjestäminen annetuilla talousresursseilla	Vaalien järjestäminen taloudellisesti ja kattavasti	Kokonaiskustannukset vaalien toimittamisesta	Valtion korvaus kattaa 50 % äänestyskuluis- ta	Valtion korvaus kattaa 50 % äänestyskuluis- ta
UUDISTUMI-NEN JA HEN-KILÖSTÖ	Motivoituneet ja ammattitaitoiset vaalitoimitsijat ja aktiiviset luottamushenkilöt	Koulutus	Koulutukseen osallistujat	Koulutukseen osallistuminen	Koulutukseen osallistuminen

11.2 Keskusvaalilautakunnan määrärahat ja tuloarviot

Kunta muodostaa eduskuntavaaleissa, tasavallan presidentin ja EU- sekä kunnallisvaaleissa yhden äänestysalueen, johon kunnanhallitus tarvittaessa asettaa vaalilautakunnan. Laitoksissa tapahtuvasta ja kotiaänestyksestä vastaa yksi vaalitoimikunta. Lisäksi valtuusto asettaa toimikaudekseen keskusvaalilautakunnan.

VAALIT					
Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	0	5 000	5 000	0	0
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-82	-9 600	-10 200	-10 800	0
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintakate	-82	-4 600	-5 200	-10 800	0
Suunnitelman mukaiset poistot					
Tilikauden tulos	-82	-4 600	-5 200	-10 800	0
Muut laskennalliset erät (netto)	-8				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Muissa vaaleissa kuin kunnallisvaaleissa oikeusministeriö suorittaa kunnalle kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän jokaisesta kyseisissä vaaleissa äänioikeutetusta kunnan asukkaasta. Vuoden 2014 EU-vaaleissa kertakorvauksen määrä oli 1,7 euroa. Henkilöstömenot muodostuvat vaalilautakunnan, vaalitoimikunnan ja keskusvaalilautakunnan palkkioista sekä vaalitoimitsijoiden ja keskusvaalilautakunnan sihteerin palkoista. Palvelujen ostoissa ovat vaalikuljetukset. Vuonna 2015 järjestetään eduskuntavaalit. Voimassa olevan vaalilainsäädännön mukaan kunnallisvaalit järjestetään vuonna 2016. Kuntalain uudistamiseen liittyen on esitetty kunnallisvaalien ajankohdan muuttamista keväeseen, jolloin kunnallisvaalien järjestäminen siirtyisi vuodelle 2017.

12 Maaseutulautakunta

12.1 Maaseutulautakunnan toiminta-ajatus ja toiminnalliset tavoitteet

Maaseutuelinkeinot antaa maaseutuyrityksille monipuolisia ja laadukkaita palveluja. Tervolan kunnan hallinnoima lomituspalveluyksikkö on arvostettu ja luotettava lomituspalvelujen tuottaja.

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAIN-TEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITE-TASO 2017	TAVOITE-TASO 2015
VAIKUTTA-VUUS	Asiakaskeskeinen toiminta Vahva perusmaatalous koko yhteistoiminta-alueella	Riittävä ja ammattitaitoinen henkilöstö Vahvan ammattitaidon omaava henkilöstö ja luotettavat suhteet sidosryhmiin	Lomituspäivien määrä Vuosilomapäivät järjestetään lomavuoden aikana Aikataulujen mukaiset maksutukset ja maatilojen kehittyminen	14 000 Siirtyviä vuosilomapäiviä enintään 6 % Yhteistoiminta-alueen toiminta ja kehittyminen / lomahallinto	15 000 Siirtyviä vuosilomapäiviä enintään 8 % Lomitushenkilöstön työajan tehokas käyttö Yhteistoiminta-alueen laadukas toiminta
PROSESSIT JA RAKEN-TEET	Lomituspalvelujen korkea laatu Lainmukaisuus Sähköinen tukihaku	Toimiva, tarkoituksenmukainen tehtävien jako Mobiilijärjestelmän käytön lisääminen Riittävä henkilöstö Tiedotus ja koulutus	Asiakaspalaute Tarkastukset, maksatus, päätökset, kuulemiset, takaisinperinnät, sitoumukset Sähköisten tukihakemusten määrä	Tilakohtaiset palvelusuunnitelmat tehty suunnitelman mukaisesti 90 % lomittajista käyttää Toiminta säädösten mukaisesti 70 %	Tilakohtaiset palvelusuunnitelmat tehty suunnitelman mukaisesti 90 % lomittajista käyttää Toiminta säädösten mukaisesti 60 %

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAIN-TEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITE-TASO 2017	TAVOITE-TASO 2015
VOIMAVARAT JA TALOUS	Kustannustehokkuus	Toiminta- ja taloussuunnitelman sisäistäminen	Tilinpäätös	Talous tasapainossa	Talous tasapainossa
	Ilman ennakkoasenteita tapahtuva toimintamallien haku	Lainmukaisuus	Tilinpäätös	Jatkuva tehokkuus	Uusien tehokaiden toimintamallien omaksuminen
UUDISTUMINEN JA HENKILÖSTÖ	Osaamistarpeiden ennakointi ja kohdentaminen	Tarkoituksenmukainen täydennyskoulutus	Osaamisen ylläpitäminen	Ammattitaitoiset lomittajat	Henkilökohtaiset tavoitteet
	Tiedon lisääminen	Toimivat sidosryhmäsuhteet	Asiakaspalaute	Kyky vastata haasteisiin	Ammattitaitoinen henkilöstö
	Hyvä strategisen johtaminen	Täydennyskoulutus	Kehittämiskeskustelut	100 %	100 %

12.2 Maaseutulautakunnan määrärahat ja tuloarviot tulosalueittain

Maaseutulautakunta sisältää maaseutulautakunnan, maataloushallinnon yhteistoiminta-alueen ja lomatoiminnan hallinnon sekä maatalouteen ja pienyritystoimintaan liittyvän neuvonnan samoin kuin maatalousyrittäjien ja turkistarhaajien lomituspalvelut paikallisyksikön alueella. Maataloushallinnon yhteistoiminta-alue käsittää Simon, Keminmaan, Ranuan ja Tervolan kunnat sekä Tornion, Kemin ja Rovaniemen kaupungit. Lomatoimen paikallisyksikön alue käsittää Keminmaan, Ranuan, Simon ja Tervolan kunnat sekä Kemin ja Rovaniemen kaupungit.

MAASEUTUELINKEINOT

Maaseutuhallinto

Tervolan kunta on allekirjoittanut maksajavirastosopimuksen maaseutuviraston (MAVI) kanssa lokakuussa 2012. Sopimuksessa Tervolan kunnalle delegoidaan maksajavirasto- ja hallintoviranomaistehtäviä. Sopimus edellyttää Tervolan kuntaa hoitamaan maataloustukiin liittyvät asiat komission maksajavirastoasetuksen mukaisesti, missä vaaditaan tietty organisaatio, henkilöresurssit, maksujen hoito ja tietoturva. Tervolan kunta vastaa 7 kunnan/kaupungin maataloushallinnosta; Kemi, Keminmaa, Ranua, Rovaniemi, Simo, Tervola ja Tornio. Alueen kuntien kanssa on tehty yhtenäinen sopimus. Sopimuksessa on sovittu eri alueiden toiminnan järjestäminen ja kustannuksien jako. Lisäksi sopimuksessa on määritelty miten sopijakuntien vaikuttaminen maataloushallinnon asioihin hoidetaan. Maataloushallinnon neuvottelukunnan, maaseutujaoston ja sopijakuntien edustajien avulla sopijakuntien vaikuttaminen asioihin hoidetaan laadukkaasti. Alueella toimii vuonna 2015 yhteensä noin 700 tuenhakijaa.

Kunta	Tiloja kpl	vähennystä v:sta 2013
Kemi	2	
Keminmaa	40	-4
Ranua	145	-14
Rovaniemi	190	-8
Simo	60	-7
Tervola	106	-14
Tornio	158	-25
Yhteensä	701	-72

Lomahallinto

Maatalouslomitus on palvelu, joka ei kuulu kunnan peruspalveluihin, vaan siitä on tehty erillinen toimeksiantosopimus Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen (Mela) kanssa. Tervolan kunta hoitaa Keminmaan, Ranuan, Simon ja Tervolan kuntien sekä Kemin ja Rovaniemen kaupunkien lomituspalvelut. Lomituksen hallinnossa toimii vastuuhenkilönä lomasihteri, kolme johtavaa lomittajaa sekä maataloustoimiston kanssa yhteinen toimistosihteri. Toimipisteet ovat Tervolassa ja Ranualla.

MAASEUTUELINKEINOT					
Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	473 089	534 200	501 200	501 200	501 200
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	53 400	53 400	53 400
Toimintamenot	-506 341	-525 900	-489 200	-480 200	-480 200
<i>joista sisäisiä</i>	-5 743	-7 200	-7 100	-7 100	-7 100
Toimintakate	-33 252	8 300	12 000	21 000	21 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-343				
Tilikauden tulos	-33 595	8 300	12 000	21 000	21 000
Muut laskennalliset erät (netto)	-88 339				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Lomituspalvelulain 32 § 1 momentin mukaisesti valtion varoista maksetaan vuosittain kohtuullinen korvaus niistä kustannuksista, jotka toimeksiantosopimuksen tehneille kunnille ja eläkelaitokselle aiheutuvat tämän lain mukaisen paikallishallintotehtävien hoitamisesta. Paikallishallintokustannuksiin tarkoitettua korvauksen suuruus määräytyy paikallisyksikön toimialueella sijaitsevilla kunnissa edellistä varainhoitovuotta edeltäneen vuoden aikana lomitetujen päivien perusteella (LOMAL 33 §). Vuonna 2013 lomitettiin 16 176 päivää. Hallintorahaksi vuodelle 2015 on Melan päivähintailmoituksen mukaan arvioitu 200 000 euroa (12,36 e/pv). Vuonna 2014 lomitetaan arviolta noin 15 800 päivää. Lomitushallinnon täytyy sopeuttaa toimintansa tulojen mukaan. Taloussuunnitelmassa on laskettu lomitushallinnon toimintamenoihin 0,5 henkilön vähennys sekä toimipisteen lakkauttaminen Ranualla vuodesta 2015.

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Lautakunnan kokouksia, kpl	2	4	4	4	4
tiloja	701	688	680	650	610
lohkoja kpl	13 726	13 806			
peltoa ha	25 091	25 400			
maksettuja tukia €	27 647 990	27 300 000			
tukipäätöksiä kpl	4 560	4 000			
sähköisiä tukihakemuksia	287	343	340	390	427

Tilojen lukumäärää vaikea arvioida 2015 keväälle.

Maatalouspolitiikan uudistus tulee viljelijätukien osalta voimaan vuonna 2015.

Tukijärjestelmiin tulee muutoksia ja ympäristötukisitoumukset päättyvät monella keväällä 2015.

Jatkavatko pienet tilat järjestelmässä enää mukana?

Sähköistä tukihakua kehitetään edelleen.

Viljelijöitä opastetaan ja koulutetaan palauttamaan tukihakemukset sähköisesti

LOMATOIMI

Maatalousyrittäjien sekä turkistuottajien lakisääteiset lomituspalvelut mahdollistavat yrittäjien vuosilomat, perhevapaat, koulutukset sekä tapaturmista ja sairauksista toipumisen. Lomituspalvelut edistävät maatalousyrittäjien sekä turkistuottajien työkykyä ja terveyttä sekä luovat edellytyksiä työssä menestymiselle ja viihtymiselle. Laadukkaaseen lomituspalveluun kuuluu palvelun saannin varmuus, oikea-aikaisuus sekä vastuuntuntoinen ja ammattitaitoinen lomitushenkilöstö.

LOMATOIMINTA					
Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	4 443 546	4 291 000	4 219 000	4 162 000	4 162 000
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-4 429 582	-4 291 000	-4 219 000	-4 162 000	-4 162 000
<i>joista sisäisiä</i>	-5 275	-5 000	-5 200	-5 200	-5 200
Toimintakate	13 964	0	0	0	0
Suunnitelman mukaiset poistot					
Tilikauden tulos	13 964	0	0	0	0
Muut laskennalliset erät (netto)	-16 387				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Tulosalueen toimintaympäristössä tapahtuu jatkuvasti muutoksia, jotka aiheuttavat haasteita palveluntuottajalle. Tilakoot ja tuotantosuunnat muuttuvat, tilat automatisoituvat ja yrittäjien määrä vähenee. Maatalousyrittäjiä on kunnallisessa lomituksessa 226 kpl ja itse järjestetyssä lomituksessa 28 kpl. Yrittäjiä on yhteensä 254 (-24 ed. vuosi). Lomaoikeutettujen tilojen kokonaismäärä on 172 (- 7 ed. vuosi). Tulosalueen talousarviossa on arvioitu lomituspäivien väheneminen, joka vaikuttaa Melan maksamaan lomituskorvaukseen sekä menopuolella henkilöstökuluihin. Tervolan paikallisyksikkö on yhteistyössä Ammattiopisto Lappian ja Oppisopimustoimiston kanssa käynnistänyt syksyllä 2013 Tuotantoeläinten ja hyvinvoinnin ammattitutkinnon koulutuksen näyttötutkintona. Koulutus kestää n. 1,5 vuotta. Tulopuolelle on arvioitu oppisopimustoimistolta tuleva korvaus. Koulutuksesta ei aiheudu muita kuluja kuin matkakulut, jotka on arvioitu menoksi koulutuskuluissa.

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
lomituspäivät	16 176	15 800	15 500	15 000	14 000
yrittäjät	278	254	250	238	226
tilojen lukumäärä	176	172	170	161	153
vakituiset lomittajat	72	71	70	67	67
itsejärjestetyt tilat	18	18	17	17	17
itsejärjestetyt yrittäjät	29	28	27	27	27
robottitilat	15	16	17	17	17

13 Tekninen lautakunta

13.1 Teknisen lautakunnan toiminta-ajatus ja toiminnalliset tavoitteet

Tekninen toimi huolehtii kunnan rakennetun ympäristön toimivuudesta, ympäristön tarkoituksenmukaisesta käytöstä, edistää rakentamista, toimivan yhdyskuntarakenteen kehittymistä, terveellisen ja turvallisen ja asuin- ja elinympäristön muodostumista sekä huolehtii kunnan keskitetystä ruokahuollosta ja siivouspalveluista.

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAIN-TEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITE-TASO 2017	TAVOITE-TASO 2015	
VAIKUTTA-VUUS	Palveluiden tuottaminen kunnalle ja kuntalaisille kustannustehokkaasti ja asiantuntevasti	Toimiva hallinto ja päätöksenteko	Läsnäolo lautakunnan kokouksissa	90 %	90 %	
		Hankkeiden ennakointi	Toteutuneista hankkeista lautakuntien käsittelemät esi- ja hanke-suunnitelmat laadittu	80 %	50 %	
		Kustannustietoisuus ja -tehokkuus	Talousarvioto- teutuma / toimintakate	100 %	100 %	
	Vetovoimaiset rakennuspaikat teollisuudelle ja asuinrakentamiselle	Monipuolinen tonttitarjonta	Kaavoitus- ja ympäristöhankkeet	Kaavoituksia vireillä 2 hanketta Ympäristöhankkeita toteutuksessa 4	Kaavoituksia vireillä 2 hanketta Ympäristöhankkeita suunnittelussa 4	Luovutetut tontit: - teollisuus 2 kpl - asuminen 7 kpl
PROSESSIT JA RAKENTEET	Itse tuotettujen palveluiden, kuntakonsernin yhtiöiden, osto- ja yhteistyössä alueen kuntien kanssa tuotettavien palveluiden tasapaino ja niiden rajapintojen selkeys	Resurssien oikea kohdentaminen ja riittävyys Selkeät prosessit ja tehtäväkokonaisuudet	Perustehtävä, työnjako ja tavoitteenasettelu kunnan sisällä selkeä Rakentamishojelman toteutuminen suunnitelmien mukaan %	95 %	70 %	

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAIN-TEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITE-TASO 2017	TAVOITE-TASO 2015
			Kaavoitus-hankkeiden läpivieminen tavoiteaikataulussa (OAS)	+/- 3 kk	+/- 4 kk
VOIMAVARAT JA TALOUS	Palveluiden ja toimintojen oikea taksarakenne ja tasapainoinen talous	Ajantasainen taksarakenne ja kustannus-seuranta	Taksojen ja maksujen tarkastukset	90 %	80 %
	Ostopalveluiden käyttö	Palveluiden ostonsuunnitelmällisuus	Talousarvion mukaisten ostopalveluiden toteutuminen	90 %	90 %
	Toimivat tietojärjestelmät ja työvälineet	Järjestelmä- ja työväline hankinnat	Määrärahat	20 000 €	20 000 €
UUDISTUMINEN JA HENKILÖSTÖ	Osaavan ja motivoituneen työvoiman riittävyys	Työtyytyväisyys	Työtyytyväisyysmittaus kerran valtuustokaudella	Tyytyväisyys 90%	Tyytyväisyys 75%
		Teknisen toimen maine hyvänä työnantajana	Pätevien hakijoiden määrä/työpaikka	Keskimäärin 12 /työpaikka	Keskimäärin 8 /työpaikka
		Henkilöstöedut/palkkaus	Henkilökohtaisen palkan osuus /työntekijä	30 %	25 %
	Osaamisen kehittäminen	Henkilöstön koulutus	Koulutuspäivien määrä /henkilö	Keskimäärin 1 pv/henkilö	Keskimäärin 0,5 pv/henkilö

13.2 Teknisen lautakunnan määrärahat ja tuloarviot tulosalueittain

Teknisen toimen päävastuualue sisältää tekninen johto, yleiset alueet, kiinteistöt, lämpökeskus, kaavoitus ja ympäristö sekä tukipalvelukeskus tulosalueet. Tekninen lautakunta toimii myös kunnan tielautakuntana.

TEKNINEN JOHTO

Tulosalueeseen kuuluvat teknisen osaston liittyvät hallintopalvelut sekä teknisen lautakunnan kokoustoiminta. Tavoitteena on teknisten palvelujen ylläpitäminen ja kehittäminen luotettavalla, tehokkaalla ja taloudellisella tavalla.

TEKNINEN JOHTO					
Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	30 846	26 000	32 000	32 000	33 500
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-169 462	-175 700	-174 400	-177 400	-179 900
<i>joista sisäisiä</i>	-1 309	-2 000	-1 400	-1 400	-1 400
Toimintakate	-138 616	-149 700	-142 400	-145 400	-146 400
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 014	-300			
Tilikauden tulos	-139 630	-150 000	-142 400	-145 400	-146 400
Muut laskennalliset erät (netto)	-8 143				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Talousarvio on lautakunnalle asetetun nettoraamin mukainen.

Talousarviossa ei ole otettu huomioon kunnan liikelaitoksille valittavalle uudelle toimitusjohtajalle mahdollisesti tekniseltä toimelta siirtyvien tehtävien hoitamisesta aiheutuvia kustannuksia.

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Lautakunnan kokouksia, kpl	8	9	10	10	10

YLEISET ALUEET

Tulosalue sisältää liikenneväylien ja yleisten alueiden rakentamisen ja kunnossapidon, sekä yksityisteiden talvi-aurauksen ja avustustoiminnan sekä jätehuollon. Tavoitteena on pienimuotoinen maaseutumiljööseen sopeutuva teknisesti turvallinen elinympäristö, mikä on taloudellinen rakentaa ja ylläpitää. Asiakaslähtöisessä palvelutuotannossa hyödynnetään seudullista yhteistyötä ja muita kumppanuuksia. Katuja on rakennettu kaikkiaan n. 17 km, joista suurin osa on päällystetty. Yksityisteiden kunnossapitoon osallistutaan auraamalla eniten käytettyjä teitä sekä myöntämällä auras- ja kesäkunnossapitoavustuksia.

YLEISET ALUEET					
Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	300	400	500	500	500
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-237 359	-234 700	-217 500	-333 000	-336 500
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintakate	-237 059	-234 300	-217 000	-332 500	-336 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-239 417	-247 200	-350 000	-336 000	-291 000
Tilikauden tulos	-476 476	-481 500	-567 000	-668 500	-627 000
Muut laskennalliset erät (netto)	-41 760				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Talousarvio on lautakunnalle asetetun nettoraamin mukainen.

Vuoden 2015 talousarvioon ja 2016 taloussuunnitelmaan sisältyy aiemmin hyväksytyyn taloussuunnitelman mukaisesti palvelujen ostoihin Lapin ELY-keskuksen kanssa käynnistetyn Keskustien perusrparannushankkeen maksuosuutta 100 000 euroa/vuosi.

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Tiestön kunnossapito; €/km/v	1 015	1 000	1 000	1 000	1 000

KIINTEISTÖT

Tulosalue sisältää keskitetyn kiinteistöhuollon, rakennukset ja huoneistot, maa-alueet ja asumisen. Tavoitteena on pitää kunnan kiinteistöt käyttökuntoisina ja tarjota asumiseen vuokrakiinteistöissä asianmukaiset, viihtyisät ja terveelliset asuinhuoneistot sekä myötävaikuttaa asukkaiden omistusmuotoisten asuntojen uus- ja peruskorjaus- tarpeiden tyydyttämisessä käytettävissä olevin voimavaroin. Kiinteistöhoitotyö käsittää kaikki kunnan suorassa omistuksessa olevat rakennukset, joita on yhteensä 30 kpl ja joiden tilavuus on n. 111 000 m³. Em. lisäksi kunnalla on osakkeita kahdessa kiinteistöyhtiössä ja yhdessä asuntoyhtiössä. Tekninen osasto huolehtii lisäksi Tervolan vuokratalot Oy:n ja ASPA:n palveluasumisyksikön kiinteistöhoitotöistä. Maa-alueita kunnan omistuksessa on yhteensä n. 550 ha. Kunnan suoraan omistamia vuokra-asuntoja kunnan kiinteistöillä on 52 kpl. Lisäksi kunta omistaa kaksi vuonna 2013 valmistunutta omakotitaloa Hastinrinteen asemakaava-alueella.

KIINTEISTÖT					
Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	617 406	709 200	686 600	678 400	678 700
<i>joista sisäisiä</i>	3 237	13 200	15 600	17 200	17 500
Toimintamenot	-1 130 007	-1 399 000	-1 303 500	-1 296 000	-1 309 000
<i>joista sisäisiä</i>	-194 337	-220 000	-220 000	-220 000	-228 000
Toimintakate	-512 601	-689 800	-616 900	-617 600	-630 300
Suunnitelman mukaiset poistot	-455 190	-455 800	-490 000	-530 000	-575 000
Tilikauden tulos	-967 791	-1 145 600	-1 106 900	-1 147 600	-1 205 300
Muut laskennalliset erät (netto)	158 222				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Talousarvio on lautakunnalle asetetun nettoraamin mukainen.

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Kiinteistöjen kunnossapito- kustannukset, €/m ³ /v	10	13	12	12	12

LÄMPÖKESKUS

Tulosalue sisältää kunnan kaukolämpötoiminnan. Tavoitteena on lämpöenergian tuottaminen kilpailukykyiseen hintaan sekä varalämmitysjärjestelmien (öljykattilat) käyttövalmiuden ylläpito. Vuonna 2011 käynnistettyä selvitystyötä kaukolämpötoiminnan, energiayhtiön ja vesiyhtiön toimintojen yhteistoiminnasta jatketaan. Lämpölaitok-

sen kokonaiskapasiteetti on 4,7 MW, josta kiinteän kotimaisen polttoaineen käyttökapasiteetti on 2,5 MW. Lämpötuotanto on n. 9 100 MWh. Koulukeskuksen vanha lämpölaite toimii varalämmönlähteenä. Kaukolämmön piirissä on 58 kiinteistöä. Verkoston pituus on n. 4,8 km. Viianpuupuiston ohjausryhmä linjannut, että kaukolämpölaitoksen toimintaa ei hajauteta, vaan toimintaa kehitetään nykyisessä toimintaympäristössä.

LÄMPÖKESKUS Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	414 666	490 000	490 000	495 000	503 000
<i>joista sisäisiä</i>	194 277	220 000	220 000	220 000	228 000
Toimintamenot	-393 551	-337 000	-344 000	-350 500	-355 000
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintakate	21 115	153 000	146 000	144 500	148 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-106 225	-101 400	-92 000	-95 000	-108 000
Tilikauden tulos	-85 110	51 600	54 000	49 500	40 000
Muut laskennalliset erät (netto)	-39 153				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Talousarvio on lautakunnalle asetetun nettoraamin mukainen.

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Kotimaisen polttoaineen osuus, %	89	80	80	85	90

KAAVOITUS JA YMPÄRISTÖ

Tulosalue sisältää ympäristövalvonnan alueellisen yhteistoiminnan sekä kaavoituksen, mittaustoimen, öljyvahinkojen torjunnan ja löytöeläinten säilytyksen. Tavoitteena on erityislaeissa toimialalle kuuluvien tehtävien toteuttaminen ja olemassa olevien palvelujen laadun ja tehokkuuden kehittäminen. Tervolan Kemijokivarren osayleiskaavan tarkastustyö on aloitettu Paakkola-Ylipaakkolan osa-alueesta ja Löylyvaaran tuulivoimapuiston kaavatyö on vahvistamatta. Vuonna 2014 on valmistunut Keskustien ja Siltatie-Lossinrannan alueen asemakaavamuutokset sekä käynnistetty Palonperän asemakaavan tarkistaminen. Vuoden 2014 alusta Meri-Lapin ympäristöpalveluihin liitettiin valtioneuvoston päätöksellä myös Kemin kaupunki ja Simon kunta.

KAAVOITUS JA YMPÄRISTÖ Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	0	0	0	0	0
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-106 466	-133 000	-107 000	-109 000	-112 000
<i>joista sisäisiä</i>	-16	0	0	0	0
Toimintakate	-106 466	-133 000	-107 000	-109 000	-112 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-15 096	-14 800	-23 000	-9 000	-4 000
Tilikauden tulos	-121 562	-147 800	-130 000	-118 000	-116 000
Muut laskennalliset erät (netto)	-2 259				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Talousarvio on lautakunnalle asetetun nettoraamin mukainen.

TUKIPALVELUKESKUS

Tulosalue sisältää kunnan yhteiskeittiöpalvelut (ruokahuolto) ja kiinteistöhoitoon liittyvät siivouspalvelut. Tavoitteena on tuottaa asiakkailleen asiakaslähtöisesti taloudellisia ja tasalaatuisia ruoka- ja siivouspalveluja heidän tarpeet, toiveet ja odotukset sekä lainsäädäntö huomioiden. Vuoden 2014 heinäkuussa saatiin siivoustyön organisaatiomuutos päätökseen, kun sosiaalitoimen kiinteistöhoitoon liittyvä siivoustyö siirrettiin tukipalvelukeskukseen alaisuuteen.

TUKIPALVELUKESKUS					
Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	40 869	32 000	48 200	48 200	48 800
<i>joista sisäisiä</i>	3 200	2 000	2 200	2 200	2 300
Toimintamenot	-1 126 601	-1 105 500	-1 305 500	-1 319 000	-1 333 800
<i>joista sisäisiä</i>	-20	0	0	0	0
Toimintakate	-1 085 732	-1 073 500	-1 257 300	-1 270 800	-1 285 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 919	-16 500	-4 000	-6 000	-5 000
Tilikauden tulos	-1 099 651	-1 090 000	-1 261 300	-1 276 800	-1 290 000
Muut laskennalliset erät (netto)	958 519				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Vuonna 2014 kiinteistöhoitoon liittyvät siivouspalvelut ovat laajentuneet koskemaan myös terveyskeskuksen ja päiväkodin siivousta. Koska lautakunnalle asetettu nettoraami ei ole sisältänyt sosiaalipuolen siivoustyön suorittamiseen tarvittavia henkilöstö-, tarvike- ja palvelumäärärahoja, ylittyy asetettu nettoraami näiden määrärahojen yhteissummalla. Määrärahaa on lisätty palkkakustannuksiin 210 000 €, tarvikkeisiin 10 000 € ja palvelujen ostoon 10 000 €.

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Valmistettavia aterioita/pv, kpl	840	860	860	880	890

14 Sivistyslautakunta

14.1 Sivistyslautakunnan toiminta-ajatus ja toiminnalliset tavoitteet

Sivistyslautakunta tarjoaa kuntalaisille myönteisiä mahdollisuuksia monipuoliseen itsensä kehittämiseen ja osallistumiseen ylläpitämällä ja kehittämällä koulutus-, kirjasto- ja vapaa-aikapalveluita.

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAIN-TEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITE-TASO 2017	TAVOITE-TASO 2015
VAIKUTTA-VUUS	Kattavat ja laadukkaat sivistystoimen palvelut Turvalliset ja ajanmukaiset oppimis- ja toimintaympäristöt	Sivistystoimen strategia ohjaa kehittämistä ja toimintaa Pelastussuunnitelmat ovat ajantasaiset ja käytössä Kouluissa ja kirjastossa on toimivat tv-t ympäristöt Omaehtoiseen liikkumiseen innostaviin liikunta- ja virkistyspaikkoihin panostaminen	Strategia käytössä Päivitetyt pelastussuunnitelmat % Järjestetyt pelastusharjoitukset, kpl Laitekannan uusiminen kpl/vuosi Liikunta- ja virkistyspaikkahankkeet rakentamishankkeissa	Päivitetty strategia käytössä Ajantasaiset pelastussuunnitelmat Pelastusharjoitukset osa lukuvuosisuunnitelmia Valmius sähköisiin yo-kirjoituksiin 1 uusi hanke	Strategia käytössä Pelastussuunnitelmia päivitetty 100 % 3 kpl 25 uutta laitetta 1 uusi hanke
PROSESSIT JA RAKEN-TEET	Perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmatyö Päivähoidon onnistunut siirto sivistystoimeen	Opsien tuottaminen seudullisena yhteistyönä Suunnitelmallinen valmistautuminen Henkilöstön osallisuus	Ops -työryhmät Työsuunnitelman tekeminen	Opetussuunnitelmat käyttöön vaiheittain 2016-2019 Päivähoito osana varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen jatkumoa	Alueelliset työryhmät tuottavat opetussuunnitelmien sisällön Suunnitelma/raportti tehty
VOIMAVARAT JA TALOUS	Tasapainoinen sivistystoimen talous	Talouden jatkuva seuranta ja reagointivalmius Hankerahoitusmahdollisuuksien hyödyntäminen	Seurannan tiheys Saadut hankerahoitukset kpl	Esimiehet 1 krt/kk Lautakunta 4 krt/v 3 kpl	Esimiehet 1 krt/kk Lautakunta 4 krt/v 3 kpl

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAIN-TEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITE-TASO 2017	TAVOITE-TASO 2015
UUDISTUMI-NEN JA HEN-KILÖSTÖ	Hyvä johtami-nen	Johtamisosaa-minen	Esimies / joh-tamiskoulutuk-seen osallistu-minen, % esimiehistä	70 %	50 %
	Osaava ja mo-tivoitunut henki-löstö	Henkilöstökou-lutuksen mah-dollistaminen	Koulutukseen osallistuminen % henkilöstöstä	90	80 %
		Säännölliset kehityskeskus-telut	Käydyt kehitys-keskustelut % henkilöstöstä	100 %	100 %

14.2 Sivistyslautakunnan määrärahat ja tuloarviot tulosalueittain

Sivistyslautakunta sisältää sivistystoimen johdon, peruskoulutuksen, toisen asteen koulutuksen, aikuiskoulutuk-sen, kirjaston ja vapaa-ajan tulosalueet.

SIVISTYSTOIMEN JOHTO

Sivistystoimen johdon tulosalueeseen sisältyvät sivistyslautakunnan toiminta ja sivistysosaston hallintotehtävät. Sivistysjohtajan tehtävä on määräaikainen 31.7.2015 saakka ja tehtäväkuvasta 50 % on sivistysjohtajan ja 50 % vapaa-aikasihteerin tehtäviä.

SIVISTYSTOIMEN JOHTO	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Ulkoiset ja sisäiset erät					
Toimintatulot	17 705	18 400	18 500	18 500	18 500
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-83 750	-100 400	-93 200	-94 600	-95 700
<i>joista sisäisiä</i>	-1 322	-1 000	-1 300	-1 300	-1 300
Toimintakate	-66 045	-82 000	-74 700	-76 100	-77 200
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 736	-1 700			
Tilikauden tulos	-67 781	-83 700	-74 700	-76 100	-77 200
Muut laskennalliset erät (netto)	-3 511				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Myyntituotot muodostuvat hallintosihteerin puoliikkaan työpanoksen myymisestä Kivalo-opistolle.

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Lautakunnan kokouksia, kpl	9	8	7	6	6

PERUSKOULUTUS

Perusopetusta järjestetään Kaisajoen, Louen ja Mattisen kouluissa 0-6-luokille sekä Lapinniemen koulussa 0-9-luokille. Esiopetusta annetaan koulujen alkuopetuksen yhteydessä sekä Lapinniemen koulun esiopetusryhmässä. Erityisen tuen päätöksen saaneet oppilaat opiskelevat joko yleisopetuksen luokkaan integroituna tai Lapinniemen koulun erityisopetusryhmässä. Peruskouluissa on oppilaita lukuvuonna 2015 - 2016 esioppilaat mukaan lukien 334, joista kuljetusedun saa noin puolet. Perusopetuksen vuosiluokkien 7 - 9 opettajista suurin osa opettaa myös lukiossa, mikä mahdollistaa opettajien saatavuuden ja pysyvyyden. 1.8.2010 alkaen Lapinniemen koululla ja Tervolan lukiolla on ollut yhteinen rehtori. Iltapäivätoimintaa järjestetään lukuvuonna 2014 - 2015 1-2 -luokkalaisille Kaisajoella ja Lapinniemellä.

PERUSKOULUTUS	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Ulkoiset ja sisäiset erät					
Toimintatulot	66 794	65 000	46 700	50 500	30 500
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-2 958 390	-3 389 000	-3 101 100	-3 178 900	-3 189 600
<i>joista sisäisiä</i>	-2 494	-1 000	-2 000	-2 000	-2 100
Toimintakate	-2 891 596	-3 324 000	-3 054 400	-3 128 400	-3 159 100
Suunnitelman mukaiset poistot	-82 087	-73 700	-81 000	-79 000	-76 000
Tilikauden tulos	-2 973 683	-3 397 700	-3 135 400	-3 207 400	-3 235 100
Muut laskennalliset erät (netto)	-846 062				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Perusopetuksen kotikuntakorvausten arvioidaan pienentyvän suunnittelukaudella.

Vuodelle 2016 on lisätty oppikirjojen hankintaan 25 000 €, koska 1.8.2016 voimaanastuvien opetussuunnitelmien myötä oppikirjasarjat uudistuvat kokonaisuudessaan.

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Oppilaita	373	352	333	325	322
Oppilaita, 11-v oppivelvollisuus	9	9	7	5	4
Iltapäivätoimintaan osallistuvia	26	17	17	20	20

TOISEN ASTEEN KOULUTUS

Tervolan lukio on yleislukio. Lukioon siirtyy opiskelemaan ikäluokasta noin puolet. Lukiossa opiskelee lukuvuonna 2014 - 2015 63 opiskelijaa. Rehtori on yhteinen Lapinniemen koulun kanssa. Nykyinen opetussuunnitelma mahdollistaa opetuksen joustavan järjestämisen sekä opiskelijoiden yksilöllisten valintojen toteuttamisen. Valinnaisuutta on laajennettu verkottumalla ja järjestämällä kursseja yhteistyössä toisten kouluttajien kanssa. Valinnaisuutta täydentävät myös oman lukion teemakurssit, lukiodiplomien opiskelumahdollisuus ja itsenäinen opiskelu. Toisen asteen koulutusta Tervolassa antaa lukion lisäksi ammattiopisto Lappia Louen toimipaikassaan.

TOISEN ASTEEN KOULUTUS Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	20 670	19 700	19 700	19 700	19 700
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-457 892	-487 900	-481 700	-490 400	-497 400
<i>joista sisäisiä</i>	-212	0	-200	-200	-200
Toimintakate	-437 222	-468 200	-462 000	-470 700	-477 700
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 642	-1 600	-2 000		
Tilikauden tulos	-438 864	-469 800	-464 000	-470 700	-477 700
Muut laskennalliset erät (netto)	-117 269				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Tämänhetkinen suurehko opiskelijamäärä vaikuttaa siihen, että syventäviä kursseja todennäköisesti tulee toteutumaan runsaammin, jolloin henkilöstömenoihin kohdistuu suurempi paine.

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Opiskelijoita	51	63	68	61	55
Yo-tutkintoja	19	11	14	23	25

AIKUISKOULUTUS

Kansalaisopistopalveluita ostetaan 1.1.2014 lähtien Kivalo-opistolta, joka muodostuu yhdistyneistä Kivalojen seutuopistosta ja Kemin työväenopistosta. Tervolaan hankitaan vuosittain noin 5600 opetustuntia noin tuhannelle opiskelijalle.

AIKUISKOULUTUS Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	20	0	0	0	0
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-178 458	-141 000	-141 000	-143 700	-145 800
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintakate	-178 438	-141 000	-141 000	-143 700	-145 800
Suunnitelman mukaiset poistot					
Tilikauden tulos	-178 438	-141 000	-141 000	-143 700	-145 800
Muut laskennalliset erät (netto)	-228				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Jotta tavoitteena oleva opetustuntimäärä pystytään hankkimaan myös taloussuunnitelmavuosina, on menoarvioihin laskettu pienoinen korotus.

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Opiskelijoita	898	860	860	860	860
Opetustunteja	4 895	5 600	5 600	5 600	5 600

KIRJASTO

Ajanmukaisen kokoelman, nykyaikaisten laitteiden, hyvien verkkoyhteyksien ja asiantuntevan henkilökunnan avulla Tervolan kirjasto tarjoaa kaikenikäisille asiakkailleen mahdollisuuden tasa-arvoiseen tiedon, elämysten ja tietoyhteiskuntataitojen hankkimiseen. Avainsanoja ovat myös yhteistyö, hyvät aukioloajat ja sopivat tilat.

KIRJASTO					
Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	3 945	3 400	3 500	3 500	3 500
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-188 110	-211 300	-197 900	-203 700	-206 400
<i>joista sisäisiä</i>	-882	-1 000	-900	-900	-900
Toimintakate	-184 165	-207 900	-194 400	-200 200	-202 900
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 479	-3 500	-1 000	-1 000	-2 000
Tilikauden tulos	-188 644	-211 400	-195 400	-201 200	-204 900
Muut laskennalliset erät (netto)	-27 526				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Tuloarviota on nostettu lähemmäs viime vuosien toteutumaa. Vuoden 2016 menoarvioissa on huomioitu mahdollinen kirjastotoimenjohtajan eläköityminen ja uuden henkilön rekrytointi.

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Lainoja	49 619	45 000	42 750	42 000	42 000
Asiakaskäyntejä	39 153	35 500	33 800	33 000	33 000
Verkkopalvelukäyntejä	10 824	10 124	10 100	10 100	10 100

VAPAA-AIKA

Vapaa-ajan tulosalue tuottaa liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalveluita kuntalaisille. Tulosalue sisältää kulttuuri- ja nuorisotapahtumat, nuorisotyön eri muodot, terveystuotannon, liikuntapaikkojen hoidon, vapaa-aikatoimen avustustoiminnan sekä kotiseutuarkistotyön. Lisäksi tulosalue sisältää Länsi-Pohjan musiikkiopistotoiminnan ja Jousi-kvartetin Tervolan kuntaosuudet sekä tehdyn sopimuksen mukaisen määrärahavaruksen Kemin teatterin tukemiseen.

VAPAA-AIKA					
Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	36 385	31 600	33 600	5 000	5 000
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-310 429	-366 600	-369 500	-347 200	-352 300
<i>joista sisäisiä</i>	-1 512	-2 000	-1 500	-1 500	-1 500
Toimintakate	-274 044	-335 000	-335 900	-342 200	-347 300
Suunnitelman mukaiset poistot	-31 308	-29 200	-70 000	-56 000	-42 000
Tilikauden tulos	-305 352	-364 200	-405 900	-398 200	-389 300
Muut laskennalliset erät (netto)	-39 708				

TP 2013 -sarakeeseen yhdistetty lakkautetut tulosalueet (liikunta, nuoriso ja kulttuuri)

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Toimintavuoden 2015 tulo- ja menoarviot sisältävät etsivän nuorisotyön ja EVS -vapaaehtoistyöntekijä hankkeiden menot ja saadut avustukset.

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Nuorisotilakäyntejä	1 913	1 200	1 400	1 400	1 400
Tapahtumia	41	35	36	37	38
Avustusten saajia	17	17	17	17	17

15 Sosiaali- ja terveyslautakunta

15.1 Toiminta-ajatus ja toiminnalliset tavoitteet

Sosiaali- ja terveystoimen toiminta-ajatuksena on huolehtia kunnan peruspalveluista toimivalla ja tarkoituksenmukaisella tavalla, ammattitaitoisen henkilöstön avulla, tukien kuntalaisten omaehtoista selviytymistä. Sosiaali- ja terveystoimi vastaa aktiivisesti tulevien vuosien palvelutarpeiden haasteisiin.

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAIN-TEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITE-TASO 2017	TAVOITE-TASO 2015
VAIKUTTA-VUUS	<p>Hyvät peruspalvelut</p> <p>Avoimuus ja luotettavuus päätöksenteossa sekä palveluissa</p> <p>Asiakas- ja potilasturvallisuuden kehittyminen</p>	<p>Palveluiden riittävyys, ja saatavuus</p> <p>Esityslista nettissä</p> <p>Toiminnan laillisuus, päätösten oikeellisuus ja lainmukaisuus</p> <p>Omavalvontasuunnitelmat</p> <p>Turvallinen lääkehoito</p>	<p>Kiireettömään hoitoon pääsy</p> <p>>75 vuotiaita kotona asuvat</p> <p>Päiviä ennen kokousta netissä</p> <p>Oikaisuvaatimukset, kantelet ja muistutukset</p> <p>Suunnitelmien määrä kpl</p> <p>Lääkepoikkeamailmoitukset</p>	<p>lääkäri < 3 vk hammaslääkäri < 3vk</p> <p>Vähintään 95 % ikäryhmästä</p> <p>Viimeistään 3 päivää ennen kokousta</p> <p>Korkeintaan 12</p> <p>5</p> <p>48</p>	<p>lääkäri <1 kk hammaslääkäri < 1 kk</p> <p>Vähintään 93 % ikäryhmästä</p> <p>Viimeistään 3 päivää ennen kokousta</p> <p>Korkeintaan 10</p> <p>2</p> <p>50</p>
PROSESSIT JA RAKEN-TEET	Toimiva palvelurakenne	<p>Tarkoituksenmukainen organisaatio</p> <p>Terveystoiminnan aktiivisuus kunnan strategisessa johtamisessa</p> <p>Sähköinen hyvinvointikerätömyys</p>	<p>Tarvekaioidut terveydenhuollon ja vanhus-tenhuollon menot (Kokoma = 100)</p> <p>Keskushallinnon aktiivisuus (asteikko 1-100)</p> <p>Asetettujen hyvinvointitavoitteiden toteutuminen</p>	<p>Kuntavertailu 100</p> <p>60</p> <p>Seuranta valtuustokausittain</p>	<p>Tervola (2012) 99</p> <p>50 (2011: 46)</p> <p>Seuranta vuosittain</p>

NÄKÖKULMA	STRATEGISET TAVOITTEET	AVAIN-TEKIJÄT	MITTARIT	TAVOITE-TASO 2017	TAVOITE-TASO 2015
	Laadunhallinnan kehittäminen	Sote-uudistukseen liittyvä tuotantoalueen suunnittelutyö Laadunseuranta	Työryhmiin osallistuminen Prosessikuvaukset Laatumittari	Tervolalaisten kannalta riittävä, saavutettava, vaikuttava ja osallistava palvelutaso Alueelliset prosessikuvaukset tehtynä Käytössä	Suunnittelutyö Tehdään Käytössä
VOIMAVARAT JA TALOUS	Voimavarojen oikea suunnittaminen Lautakuntatyön kehittäminen	Toiminta on tehokasta ja taloudellista Vaikutusten ennakoarviointi	Menot/asukas € *Perusterveydenhuolto *Sosiaalipalvelut *Perusturva *Erikoissairaanhoido Vaikutusten ennakoarvioinnin käyttöönotto	1240 1660 179 1446 On käytössä sähköisessä hyvinvointikertomuksessa	1192 1597 172 1390 Perehdytys ja käyttöönotto
UUDISTUMINEN JA HENKILÖSTÖ	Motivoitunut ja osaava henkilöstö Työssä jaksaminen	Ammattitaitoisuus Suositusten mukaiset henkilömäärät/palvelu Työhyvinvointi Toimintaympäristön muutoksiin valmistautuminen	Koulutussuunnitelma ajan tasalla Aluevalvontaviranomaisen suositukset Kehittämiskeskustelut toteutuvat Henkilöstön osallistaminen	100 % Suositusten mukainen Toteutuu 100% Toteutuu	60 % Suositusten mukainen Toteutuu 60% Toteutuu

15.2 Sosiaali- ja terveyslautakunnan määrärahat ja tuloarviot tulosalueittain

Sosiaali- ja terveyslautakunta sisältää sosiaali- ja terveystoimen johdon, sosiaalipalvelujen, perusturvan, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon tulosalueet.

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN JOHTO

Tervolassa on sosiaali- ja terveyslautakunnassa kaksi esittelijää; terveydenhuollon asioissa johtava lääkäri ja sosiaalitoimen asioissa sosiaalijohtaja. Sosiaali- ja terveystoimen johto pitää sisällään lautakuntatyöskentelyn, hallinnon (mukaan lukien sosiaalitoimen atk-kustannukset) sekä sosiaali- ja terveystoimen toimistotiimin, mihin kuuluu 2 hallinto- ja 2 palvelusihteeriä.

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN JOHTO					
Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	0	0	0	0	0
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-239 979	-268 300	-262 000	-266 600	-270 800
<i>joista sisäisiä</i>	-2 056	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Toimintakate	-239 979	-268 300	-262 000	-266 600	-270 800
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 695	-2 300			
Tilikauden tulos	-242 674	-270 600	-262 000	-266 600	-270 800
Muut laskennalliset erät (netto)	-7 607				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Tulosalueella ei ole toiminnallisia muutoksia verrattuna vuoteen 2014. Tuloja ei ole ja menoista suurin osa, noin 83 % syntyy henkilöstömenoista; palkoista ja kokouspalkkioista. Tulosalueella suurimmat muut menot ovat sosiaalitoimen atk-ohjelmien ylläpito ja päivitys. Atk-ohjelmien päivityksiä on useita vuonna 2015 ja korotusilmoitukset on otettu huomioon ohjelmantoimittajan ilmoittamina.

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Lautakunnan kokouksia, kpl	9	10	10	10	10

SOSIAALIPALVELUT

Sosiaalipalveluiden tulosalue sisältää kaikki sosiaalitoimen järjestämät palvelut; sosiaalityö ja perhetyöntekijä, kotipalvelu tukipalveluineen sekä omaishoidontuki, varahenkilöstö, lasten päivähoido, laitoshoido; vanhainkoti sekä päihdekuntoutajat ja lastensuojelu, vanhusten sekä kehitysvammaisten ja vaikeavammaisten asumispalvelut, perhehoito, raittiustyö, vammaispalvelulain mukaiset palvelut sekä tukitoimet, kehitysvammahuolto ja muut sosiaalipalvelut.

SOSIAALIPALVELUT					
Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	920 827	819 000	835 000	859 000	859 000
<i>joista sisäisiä</i>	168	0	0	0	0
Toimintamenot	-4 692 992	-5 396 300	-5 260 000	-5 368 700	-5 437 700
<i>joista sisäisiä</i>	-2 947	-11 700	-17 600	-17 800	-18 100
Toimintakate	-3 772 165	-4 577 300	-4 425 000	-4 509 700	-4 578 700
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 084	-8 700	-17 000	-20 000	-11 000
Tilikauden tulos	-3 789 249	-4 586 000	-4 442 000	-4 529 700	-4 589 700
Muut laskennalliset erät (netto)	-376 933				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Lasten päivähoidossa mm. perhepäivähoitajien vähentymisen myötä menoja ja tuloja on vähennetty. Vanhuspalvelulain täytäntöönpanoon liittyen laajenevat palveluvaatimukset edellyttävät vuoden 2015 alusta mm. vastuutyöntekijää, omavalvontasuunnitelmaa sekä moniammatillisia asiantuntijapalveluita. Ikäihmisten määrän kasvaessa sekä palvelutuotannon vaatimusten kasvaessa, vanhustenpalveluissa tarvitaan enemmän resursseja suunnitteluun ja ohjaamiseen sekä esimiestyöhön. Tähän varaudutaan mm. vanhuspalveluohjaajan toisella toimella tai vastaavasti seudullisen ohjaajan ostamisella sekä moniammatillisten asiantuntijaostopalveluiden lisääntymisellä, jotta täytettäisiin vanhuspalvelulain ehdottomat edellytykset. Lastensuojeluun on varattu ostopalveluihin määrärahoja. Vammaispalvelulain henkilökohtaisiin palveluihin sekä taloudelliseen tukeen on tehty pieni korotus käytön lisääntymisen johdosta sekä subjektiivisten oikeuksien piiriin tulleiden asiakkaiden palvelutarpeiden perusteella. Kehitysvammaisten asumispalvelu Kurjenpesässä on sisäisissä menoissa varattu tekniselle toimelle maksettavat vuokrat henkilöstön käyttöön sekä intervallikäyttöön varatuista tiloista. Erityislusten aamu- ja iltapäivätoimintaan on varattu koulunkäyntiohjaajien käytettävien palkkakustannusten nousu. Palveluiden ostoissa ei ole varauduttu muutoin palveluasumisen muutoksiin. Ostopalveluihin on huomioitu tiedossa olevat hintakorotukset, mitkä ovat n. 2-9 %. Hakalantien tehostetun palveluasumiseen ja sen myötä lisääntyvään vanhuspalveluihin ei ole varattu lainkaan henkilöstömenoja tai palveluiden ostoja tai muitakaan menoja.

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Lasten päivähoidon hoitopäiviä	12 354	13 500	11 000	0	0
Vanhainkodissa asukkaita 31.12.	23	24	24	24	12
Vanhainkotihoidon hoitopäiviä	8 382	8 700	8 700	8 700	4 260
Kehitysvammaisten laitoshoidossa asiakkaita 31.12.	0	0	0	0	0
Kehitysvammaisten laitoshoidon hoitopäiviä	0	0	0	0	0
Kodinhuoltoapua saaneita lapsiperheitä	11	10	14	14	14
Muita kodinhuoltoapua saaneita talouksia	110	140	125	130	135
Vammaisetuuksien saajia	59	60	65	67	70
Asumispalvelujen asukkaita / v.	39	44	54	64	76
Asumispalvelupäiviä	8 603	10 400	19 000	19 000	22 000
Omaishoidon tuen saajia	35	45	40	40	40

PERUSTURVA

Perusturvan tulosalueella on toimeentulotuki ja lastenhoidon tuki.

PERUSTURVA					
Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	74 283	45 000	59 000	63 000	63 000
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-371 677	-555 900	-569 900	-583 600	-591 500
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintakate	-297 394	-510 900	-510 900	-520 600	-528 500
Suunnitelman mukaiset poistot					
Tilikauden tulos	-297 394	-510 900	-510 900	-520 600	-528 500
Muut laskennalliset erät (netto)	-330				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Perusturvan tulosalueella työmarkkinatuen maksuosuuden muutos on merkittävä ja kustannuksia huomattavasti lisäävä. Kunnan maksettavaksi tulee työmarkkinatuella olevien kohdalta 300 päivän jälkeen 50 % ja 1000 päivän jälkeen 70 %. Arvioitu kunnanmaksuosuus tulee nykyisestä korottumaan huomattavasti. Perusturvan tulosalueella suuri epävarmuus kohdistunee myös lasten hoidontukeen. Lastenhoidon tuen muuttunut toteuttaminen ei ole vielä käytännössä selkeästi tiedossa. Mikäli lastenhoidon tuki tulisi puolittaa vanhempien kesken, niin nykyisistä saajista suurin osa ei voi käyttää tukea kuten nykyisin. Toimeentulotuen määrään tulee vuosittain indeksikorotus. Kuntouttavan työtoiminnan käyttöä pyritään tehostamaan ja siten vaikuttaa työmarkkinatuen kuntaosuuteen. Kuntouttavan työtoiminnan käytössä on kaikilla kunnan hallintokunnilla aktiivinen rooli. Pelkällä toimeentulotuella olevia kuntalaisia tulee aktivoida ja tukea oman elämänhallinnan haltuunottoa sosiaalityön suunnitelmallisuu-
della.

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Lasten kodinhoidontukea saaneita	26	40	30	30	30
Toimeentulotukea saaneita	89	120	115	120	100

PERUSTERVEYDENHUOLTO

Tulosalue tuottaa lakimääräiset kansanterveystyön palvelut tervolalaisille. Väestölle annetaan tarpeiden mukaiset, laadukkaat ja vaikuttavuudeltaan hyvät peruspalvelut.

PERUSTERVEYDENHUOLTO					
Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	722 724	706 000	728 300	734 700	740 200
<i>joista sisäisiä</i>	79 399	72 000	79 200	80 700	80 700
Toimintamenot	-3 885 818	-4 082 100	-3 928 200	-4 066 000	-4 089 200
<i>joista sisäisiä</i>	-9 925	-5 300	-7 300	-7 300	-7 300
Toimintakate	-3 163 094	-3 376 100	-3 199 900	-3 331 300	-3 349 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-33 326	-20 900	-14 000	-10 000	-10 000
Tilikauden tulos	-3 196 420	-3 397 000	-3 213 900	-3 341 300	-3 359 000
Muut laskennalliset erät (netto)	-385 986				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Laboratorion menot on kirjattu ostopalveluksi, koska laboratoriotoiminta on siirtymässä NordLabille talousarviovuonna. Muihin toimintoihin on tehty tarvittavat korjaukset, palvelut säilyvät pääosin nykyisellään. Mielenterveyskuntoutajat ovat muuttaneet Kantolan kuntoutumiskodista palvelutalolle ja samalla yksi mielenterveyshoitajan toimi on jätetty täyttämättä. Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden ostopalvelumäärärahoja laskettiin lähemmäksi todennäköistä käyttöä. Uuden vanhusten tehostetun palvelukeskuksen rakentaminen ja vuodeosaston remontti on huomioitu vähentyneinä osaston menoina ja tuloina. Tukipalvelukeskukseen on siirtyneet laitoshuoltajat. Alueelliseen hammashuollon ympärivuorokautiseen päivystykseen ei ole voitu varautua, koska käytäntö on vielä täysin selkiytymättä. Eläinlääkintähuollon ostopalvelurahoja on lisätty ympäristöpalveluiden yhteistyökuntien esityksen mukaisesti. Vastaanoton ja työterveyshuollon lääkäriajetta korvataan ostopalveluina. Sama palveluntuottaja toimittaa lääkäreitä myös sijaistarpeisiin. Kokonaistulojen vähentyminen johtuu pääasiassa vuodeosaston tulojen pienentymisestä.

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Perusth, avopalvelukäyntejä	18 145	19 000	18 500	18 500	18 500
Perusth, vuodeosaston hoitopäiviä	8 153	8 100	7 000	7 000	7 000
Mielenterveystyön asumisyksikön asukkaita	10	9	9	9	9
Mielenterveystyön asumisyksikön asumispäiviä	3 095	3 200	3 200	3200	3200
Mielenterveysaseman käyntejä	903	1 000	1 000	1000	1000
Hammashuollon asiakkaita	1 648	1 670	1 660	1660	1660
Hammashuollon käyntejä	4 881	5 100	5 000	5000	5000
Veteraanikuntoutuksen laitospäiviä	220	200	160	160	160
Veteraanikuntoutuksen avohoitokäyntejä	600	500	450	450	450

ERIKOISSAIRAANHOITO

Tervolan kunta on jäsenenä Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirissä. Erityistason sairaanhoito ostetaan Länsi-Pohjan sairaanhoitopiirin kautta.

ERIKOISSAIRAANHOITO					
Ulkoiset ja sisäiset erät	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot	0	0	0	0	0
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintamenot	-5 108 970	-4 524 100	-4 600 000	-4 600 000	-4 600 000
<i>joista sisäisiä</i>	0	0	0	0	0
Toimintakate	-5 108 970	-4 524 100	-4 600 000	-4 600 000	-4 600 000
Suunnitelman mukaiset poistot					
Tilikauden tulos	-5 108 970	-4 524 100	-4 600 000	-4 600 000	-4 600 000
Muut laskennalliset erät (netto)	-1 433				

Perustelut määrärahoille ja tuloarvioille:

Erikoissairaanhoidon määrärahat on varattu siten, että vuoden 2014 tasoon on lisätty LPKS:n kuntakierroksella ilmoittama kustannusnousu. Erikoissairaanhoidossa on aina suurta vuosittaista satunnaisvaihtelua. Vuodesta 2014 lähtien kunnat voivat hankkia erikoissairaanhoidon haluamastaan sairaalasta. Lakimuutoksen muutosvaihtuksia ei ole tiedossa ja edelleen ei odoteta aiheuttavan suuria muutoksia.

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Esh, avopalvelukäyntejä	5 820	4 600	5 000	5 000	5 000
Esh, vuodeostaston hoitopäiviä	3 022	4 300	4 000	4 000	4 000

16 Käyttötalouden osan yhdistelmä

ulkoisen+sisäinen	TOIMINTA-TULOT TA 2015	TOIMINTA-MENOT TA 2015	TOIMINTA-KATE TA 2015	TOIMINTA-TULOT TS 2016	Muu-tos% 2016	TOIMINTA-MENOT TS 2016	Muu-tos% 2016	TOIMINTA-KATE TS 2016	Muu-tos% 2016	TOIMINTA-TULOT TS 2017	Muu-tos% 2017	TOIMINTA-MENOT TS 2017	Muu-tos% 2017	TOIMINTA-KATE TS 2017	Muu-tos% 2017
Kunnanvaltuusto		26 500	-26 500			27 000	1,9	-27 000	-1,9			27 400	1,5	-27 400	-1,5
Strateginen johto															
Kunnanhallitus															
Yleisjohto	377 300	1 943 400	-1 566 100	384 100	1,8	1 979 500	1,9	-1 595 400	-1,9	389 400	1,4	2 008 300	1,5	-1 618 900	-1,5
Henkilöstö	37 700	253 600	-215 900	38 200	1,3	258 300	1,9	-220 100	-1,9	38 600	1,0	260 800	1,0	-222 200	-1,0
Einkeinojen kehittäminen	144 900	475 500	-330 600	148 700	2,6	485 300	2,1	-336 600	-1,8	149 800	0,7	491 400	1,3	-341 600	-1,5
Julkisen liikenne	3 000	37 000	-34 000	3 000		37 600	1,6	-34 600	-1,8	3 000		38 200	1,6	-35 200	-1,7
Tarkastusltk	562 900	2 709 500	-2 146 600	574 000	2,0	2 760 700	1,9	-2 186 700	-1,9	580 800	1,2	2 798 700	1,4	-2 217 900	-1,4
Tarkastustoimi		16 500	-16 500			16 800	1,8	-16 800	-1,8			17 000	1,2	-17 000	-1,2
Keskusvaaliltk															
Vaalit	5 000	10 200	-5 200			10 800	5,9	-10 800	-107,7						
Maaseutultk															
Maaseutuelinkeinot	501 200	489 200	12 000	501 200	-1,8	480 200	-1,8	21 000	-75,0	501 200		480 200		21 000	
Lomatoiminta	4 219 000	4 219 000	0	4 162 000	-1,4	4 162 000	-1,4	0		4 162 000		4 162 000		0	
	4 720 200	4 708 200	12 000	4 663 200	-1,4	4 642 200	-1,4	21 000	-75,0	4 663 200		4 642 200		21 000	
Tekninen ltk															
Tekninen johto	32 000	174 400	-142 400	32 000	1,7	177 400	1,7	-145 400	-2,1	33 500	4,7	179 900	1,4	-146 400	-0,7
Yleiset alueet	500	217 500	-217 000	500	53,1	333 000	53,1	-332 500	-53,2	500		336 500	1,1	-336 000	-1,1
Kiinteistöt	686 600	1 303 500	-616 900	678 400	-1,2	1 296 000	-0,6	-617 600	-0,1	678 700	0,04	1 309 000	1,0	-630 300	-2,1
Lämpökeskus	490 000	344 000	146 000	495 000	1,0	350 500	1,9	144 500	1,0	503 000	1,6	355 000	1,3	148 000	-2,4
Kaavoitus ja ympäristö	107 000	107 000	-107 000			109 000	1,9	-109 000	-1,9			112 000	2,8	-112 000	-2,8
Tukipalvelukeskus	48 200	1 305 500	-1 257 300	48 200		1 319 000	1,0	-1 270 800	-1,1	48 800	1,2	1 333 800	1,1	-1 285 000	-1,1
	1 257 300	3 451 900	-2 194 600	1 254 100	-0,3	3 584 900	3,9	-2 330 800	-6,2	1 264 500	0,8	3 626 200	1,2	-2 361 700	-1,3
Sivistysltk															
Sivistystoimen johto	18 500	93 200	-74 700	18 500	1,5	94 600	1,5	-76 100	-1,9	18 500		95 700	1,2	-77 200	-1,4
Peruskoulutus	46 700	3 101 100	-3 054 400	50 500	8,1	3 178 900	2,5	-3 128 400	-2,4	30 500	-39,6	3 189 600	0,3	-3 159 100	-1,0
Toisen asteen koulutus	19 700	481 700	-462 000	19 700		490 400	1,8	-470 700	-1,9	19 700		497 400	1,4	-477 700	-1,5
Aikuis-koulutus		141 000	-141 000			143 700	1,9	-143 700	-1,9			145 800	1,5	-145 800	-1,5
Kirjasto	3 500	197 900	-194 400	3 500		203 700	2,9	-200 200	-3,0	3 500		206 400	1,3	-202 900	-1,3
Vapaa-aika	33 600	369 500	-335 900	5 000	-85,1	347 200	-6,0	-342 200	-1,9	5 000		352 300	1,5	-347 300	-1,5
	122 000	4 384 400	-4 262 400	97 200	-20,3	4 458 500	1,7	-4 361 300	-2,3	77 200	-20,6	4 487 200	0,6	-4 410 000	-1,1
Sosiaali- ja terveystk															
Sos.t.-ja terv.h.johto		262 000	-262 000			266 600	1,8	-266 600	-1,8			270 800	1,6	-270 800	-1,6
Sosiaalipalvelut	835 000	5 260 000	-4 425 000	859 000	2,9	5 368 700	2,1	-4 509 700	-1,9	859 000		5 437 700	1,3	-4 578 700	-1,5
Perusteruva	59 000	569 900	-510 900	63 000	6,8	583 600	2,4	-520 600	-1,9	63 000		591 500	1,4	-528 500	-1,5
Perusterveydenhuolto	728 300	3 928 200	-3 199 900	734 700	0,9	4 066 000	3,5	-3 331 300	-4,1	740 200	0,7	4 089 200	0,6	-3 349 500	-0,5
Erikoisraaento	0	4 600 000	-4 600 000			4 600 000		-4 600 000				4 600 000		-4 600 000	
	1 622 300	14 620 100	-12 997 800	1 656 700	2,1	14 884 900	1,8	-13 228 200	-1,8	1 662 200	0,3	14 989 200	0,7	-13 327 000	-0,7
Tulosalueet yht.	8 289 700	29 927 300	-21 637 600	8 245 200	-0,5	30 385 800	1,5	-22 140 600	-2,3	8 247 900	0,03	30 587 900	0,7	-22 340 000	-0,9

TULOSLASKELMAOSA

Tulorahoituksen riittävyyttä palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin tarkastellaan tuloslaskelman avulla. Tuloslaskelmassa esitetään vain kunnan ulkoiset erät eli käyttötalousosaan sisältyvät tulosalueiden väliset tulot ja menot on poistettu laskelmasta. Tervolan kunnassa ei budjetoida tilinpäätössiirtoja eli poistoeron, vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutoksia. Näin ollen tuloslaskelman viimeinen rivi talousarviovuoden ja taloussuunnitelmavuosien osalta on tilikauden tulos. Tuloslaskelmaosassa esitetään ulkoisen tuloslaskelman lisäksi tulorahoituksen riittävyyttä koskevat tavoitteet ja niiden saavuttamista mittaavat tunnusluvut.

17 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA ULKOINEN^{*)}

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot					
Myyntitulot	4 832 194	4 755 400	4 589 600	4 579 800	4 563 700
Maksutulot	2 278 739	2 166 800	2 169 200	2 185 900	2 178 800
Tuet ja avustukset	554 813	422 500	464 300	427 600	445 100
Muut toimintatulot	626 486	660 700	666 000	648 000	648 000
	8 292 232	8 005 400	7 889 100	7 841 300	7 835 600
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-16 354 552	-16 936 300	-16 411 300	-16 507 700	-16 658 400
Palvelujen ostot	-9 607 266	-9 724 300	-9 712 800	-10 047 300	-10 083 300
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 792 138	-2 014 200	-1 905 900	-1 913 900	-1 907 900
Avustukset	-1 082 647	-1 290 500	-1 318 200	-1 332 800	-1 342 600
Muut toimintamenot	-131 576	-194 200	-178 500	-180 200	-183 400
	-28 968 179	-30 159 500	-29 526 700	-29 981 900	-30 175 600
Toimintakate	-20 675 947	-22 154 100	-21 637 600	-22 140 600	-22 340 000
Verotulot	11 482 643	10 861 800	11 200 000	11 492 000	11 668 000
Valtionosuudet	11 949 337	11 940 000	11 239 100	11 047 300	10 749 800
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	173 041	172 800	164 600	157 700	151 600
Muut rahoitustulot	387 855	375 000	375 000	375 000	375 000
Korkomenot	-55 521	-80 000	-36 500	-37 500	-47 600
Muut rahoitusmenot	-85 424	-115 000	-115 000	-115 000	-115 000
	419 951	352 800	388 100	380 200	364 000
Vuosikate	3 175 984	1 000 500	1 189 600	778 900	441 800
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 017 994	-987 300	-1 160 000	-1 160 000	-1 140 000
Tilikauden tulos	2 157 990	13 200	29 600	-381 100	-698 200
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	130 318				
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 350 000				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	938 308				

*) Käyttötalousosan toimintatulot ja -menot on yhdistetty tuloslaskelmaosaan ilman kunnan sisäisiä tuloja ja menoja.

TALOUSARVIOVUODEN 2015 MENOJEN JA TULOJEN YHTEENVETO

ULKOINEN	MENOT		muutos	TULOT		muutos	NETTO		muutos
	TA 2014	TA 2015	%	TA 2014	TA 2015	%	TA 2014	TA 2015	%
KÄYTTÖTALOUSOSA									
Kunnanvaltuusto	26 500	26 500							
Strateginen johto	26 500	26 500					-26 500	-26 500	
Kunnanhallitus	2 638 400	2 575 400	-2,4	516 700	532 700	3,1			
Yleisjohto	1 846 300	1 887 300	2,2	334 700	348 500	4,1	-1 511 600	-1 538 800	1,8
Henkilöstö	189 100	177 700	-6,0	35 000	37 700	7,7	-154 100	-140 000	-9,1
Elinkeinojen kehitt.	555 000	473 400	-14,7	142 000	143 500	1,1	-413 000	-329 900	-20,1
Julkinen liikenne	48 000	37 000	-22,9	5 000	3 000	-40,0	-43 000	-34 000	
Tarkastuslautakunta	18 500	16 500	-10,8						
Tarkastustoimi	18 500	16 500	-10,81				-18 500	-16 500	-10,8
Keskusvaalilautakunta	9 600	10 200	6,3	5 000	5 000				
Vaalit	9 600	10 200	6,25	5 000	5 000		-4 600	-5 200	13,0
Maaseutulautakunta	4 804 700	4 695 900	-2,3	4 825 200	4 666 800	-3,3			
Maaseutuelinkeinot	518 700	482 100	-7,1	534 200	447 800	-16,2	15 500	-34 300	-321,3
Lomatoimi	4 286 000	4 213 800	-1,7	4 291 000	4 219 000	-1,7	5 000	5 200	
Tekninen lautakunta	3 162 900	3 230 500	2,1	1 022 400	1 019 500	-0,3			
Tekninen johto	173 700	173 000	-0,4	26 000	32 000	23,1	-147 700	-141 000	-4,5
Yleiset alueet	234 700	217 500	-7,3	400	500	25,0	-234 300	-217 000	-7,4
Kiinteistöt	1 179 000	1 083 500	-8,1	696 000	671 000	-3,6	-483 000	-412 500	-14,6
Lämpökeskus	337 000	344 000	2,1	270 000	270 000	0,0	-67 000	-74 000	10,4
Kaavoitus ja ymp	133 000	107 000	-19,5				-133 000	-107 000	-19,5
Tukipalvelukeskus	1 105 500	1 305 500	18,1	30 000	46 000	53,3	-1 075 500	-1 259 500	17,1
Sivistyslautakunta	4 691 200	4 378 500	-6,7	138 100	122 000	-11,7			
Sivistystoimen johto	99 400	91 900	-7,5	18 400	18 500	0,5	-81 000	-73 400	-9,4
Peruskoulutus	3 388 000	3 099 100	-8,5	65 000	46 700	-28,2	-3 323 000	-3 052 400	-8,1
Toisenasteen koulutus	487 900	481 500	-1,3	19 700	19 700	0,0	-468 200	-461 800	-1,4
Aikuiskoulutus	141 000	141 000					-141 000	-141 000	
Kirjasto	210 300	197 000	-6,3	3 400	3 500	2,9	-206 900	-193 500	-6,5
Vapaa-aika	364 600	368 000	0,9	31 600	33 600	6,3	-333 000	-334 400	0,4
Sosiaali- ja terv.ltk	14 807 700	14 593 200	-1,4	1 498 000	1 543 100	3,0			
Sosiaali- ja terv.johto	266 300	260 000	-2,4				-266 300	-260 000	
Sosiaalipalvelut	5 384 600	5 242 400	-2,6	819 000	835 000	2,0	-4 565 600	-4 407 400	-3,5
Perusturva	555 900	569 900	2,5	45 000	59 000	31,1	-510 900	-510 900	
Perusterveydenhuolto	4 076 800	3 920 900	-3,8	634 000	649 100	2,4	-3 442 800	-3 271 800	-5,0
Erikoissairaanhoido	4 524 100	4 600 000	1,7				-4 524 100	-4 600 000	1,7
TULOSLASKELMAOSA									
Verotulot				10 861 800	11 200 000	3,1			
Valtionosuudet				11 940 000	11 239 100	-5,9			
Korkotuotot				172 800	164 600	-4,7			
Muut rahoitustuotot				375 000	375 000				
Korkokulut	80 000	36 500	-54,4						
Muut rahoituskulut	115 000	115 000							
VUOSIKATE							1 000 500	1 189 600	18,9

18 Tulorahoituksen riittävyyden tunnusluvut ja tavoitteet

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toimintatulot/Toimintamenot, %	28,6	26,5	26,7	26,2	26,0
Vuosikate poistonalaisista investoinneista, %	312,0	65,5	77,9	51,0	28,9
Vuosikate, euroa/asukas	961	309	367	240	136
Taseen kertynyt ylijäämä	8 763 841	8 777 041	8 806 641	8 425 541	7 727 341
Kertynyt ylijäämä, euroa/asukas	2 651	2 709	2 718	2 600	2 385
Asukasmäärä *)	3306	3240	3240	3240	3240

*) Vuosien 2014–2017 asukasmääränä on käytetty ennakkotietoa 31.10.2014.

Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan toimintatulojen prosentuaalisella osuudella toimintamenoista. Maksurahoituksen osuuden pieneneminen heikentää kunnan tulorahoitusta ja lisää verorahoituksen tarvetta. Suunnittelukauden tavoitteena on, että tunnusluvun arvo pysyy vähintään 26 prosentissa olettaen, että kunnan palvelujen organisoinnissa ei tapahdu merkittäviä muutoksia. Tunnusluvun arvoon vaikuttaa muun muassa yhteistoiminta-alueen tehtävien hallinnointi.

Vuosikate on keskeinen tunnusluku arvioitaessa kunnan tulorahoituksen riittävyyttä. Lähtökohtaisesti kunnan tulisi kyetä rahoittamaan vuosikatteella keskimääräiset poistonalaisten tuotantovälineiden investoinnit. Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno lasketaan viiden vuoden tarkastelujakson poistonalaisten keskiarvona. Investoinneista poistonalaisia ovat muut paitsi maa- ja vesialueiden sekä sijoitusten hankinnat. Tervolan kunnan keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno vuosina 2013–2017 on 1,4 milj. euroa. Suunnittelukauden tavoitteena on, että vuosikate poistonalaisista investoinneista on positiivinen. Pidemmällä tähtäimellä vuosikate tulisi saada takaisin poistonalaisten investointien omahankintameno tasolle, sillä tunnusluvun ollessa alle sadan prosentin kunnan talous on heikkenevä.

Jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä saadaan tavoitearvo vuosikatteelle asukasta kohden. Tervolan kunnassa tämä tavoitearvo on noin 472 euroa/asukas. Vuoteen 2014 asti riittävä tulorahoitus on saavutettu verrattain pienellä verorasitteella. Suunnittelukaudella vuosikate on kuitenkin ratkaisevasti heikkenemässä, mikäli menojen kasvua ei onnistuta hillitsemään eikä tulopohjaa vahvisteta. Negatiivinen vuosikate kertoo kunnan lyhyen aikavälin tulorahoituksen olevan heikko.

Pitkän aikavälin tulorahoitusta voidaan tarkastella taseen kertyneen ylijäämän avulla. Kun kertynyt yli-/alijäämä jaetaan kunnan asukasmäärällä, saadaan tunnusluku, joka on myös vertailukelpoinen saman kokoluokan kuntien kesken. Tällä tunnusluvulla mitattuna kunnan tulorahoitus on vielä suunnittelukauden päättyessä riittävä, mutta heikkenee vuosittain merkittävästi.

INVESTOINTIOSA

Investointiosassa esitetään suunnittelukaudelle kohdistuvien investointihankkeiden tai -hankeryhmien kustannusarviot sekä arviot hankkeisiin saatavasta ulkopuolisesta rahoituksesta. Investointihankkeet esitetään toimielimittäin ja taseen pysyvien vastaavien ryhmittelyn mukaisesti. Tuloina esitetään ulkopuolisen rahoituksen lisäksi myös arviot pysyvien vastaavien myynneistä.

Tekninen lautakunta hallinnoi kunnan rakennuksiin sekä kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin liittyviä investointihankkeita. Näiden hankkeiden toteutuminen kohdistuu pääsääntöisesti kahdelle tai useammalle suunnitteluvuodelle, minkä vuoksi niiden erittelyt kokonaiskustannusarvioineen esitetään investointiosaan kuuluvassa rakentamishjelmassa.

19 Investointihankkeet

INVESTOINTIHANKKEET 2015 - 2017

TOIMIELIN	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
KUNNANHALLITUS					
Maa- ja vesialueet	75 000	90 000	80 000	80 000	80 000
Tulot	8 630	36 000	36 000	36 000	36 000
Netto	66 370	54 000	44 000	44 000	44 000
Koneet ja kalusto	21 023	13 400	13 400	13 400	13 400
- Atk-kalusto, palvelimen uusinta	4 746				
- Työpajan koneiden hankinta	4 771	5 000	5 000	5 000	5 000
- Muu irtaimisto	11 506	8 400	8 400	8 400	8 400
Sijoitukset	218 760	87 500	87 500	87 500	87 500
Tulot	5 365				
Netto	213 395				
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
Muut pitkävaikutteiset menot			20 000		
- Kiinteistöhuollon atk-ohjelmisto			10 000		
- Ruokahuollon ohjelmiston laajennus			10 000		
Rakennukset ¹⁾	353 832	1 194 000	1 618 000	623 000	724 000
Tulot	50 000	270 400	576 455	37 500	30 000
Netto	303 832	923 600	1 041 545	585 500	694 000
Kiinteät rakenteet ja laitteet ¹⁾	820 248	1 878 000	410 000	363 000	138 100
Tulot	507 000	421 900	25 000		
Netto	313 248	1 456 100	385 000	363 000	138 100
Koneet ja kalusto	11 613	40 000	30 000	20 000	20 000
- Tukipalvelukeskuksen kalusto	3 352				
- Valvontajärjestelmät kiinteistöille		30 000	20 000		
- Muu teknisen toimen irtaimisto	8 261	10 000	10 000	20 000	20 000

¹⁾ Ks. sitovuustason mukainen erittely rakentamishjelmasta.

INVESTOINTIHANKKEET 2015 - 2017

TOIMIELIN	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
SIVISTYSLAUTAKUNTA					
Muut pitkävaikutteiset menot				10 000	
- Kirjastojärjestelmän uusiminen				10 000	
Koneet ja kalusto	31 199	35 000	40 000	40 000	42 000
- Opetustoimen irtaimisto (ml. atk)	15 510	27 000	32 000	22 000	22 000
- Muu sivistystoimen irtaimisto	15 689	8 000	8 000	8 000	8 000
- Lapinniemen koulun ruokasalin kalusto				10 000	
- Teknisen työn laserleikkuri					12 000
SOSIAALI-JA TERVEYSLAUTAKUNTA					
Koneet ja kalusto	49 544	76 000	145 000	47 000	47 000
- Kotipalveluauto			40 000		
- Rak.ohj. sote-hankkeiden perustamiskust.			50 000	20 000	20 000
- Uuden kehitysvamma-asuntolan hankin.	29 356				
- Sos.toimen muu irtaimisto		26 000	10 000	12 000	12 000
- Hammashoitokoneyksikkö		30 000	30 000		
- Terv.huollon muu irtaimisto	20 188	20 000	15 000	15 000	15 000
ENERGIAHUOLTO					
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 114			90 000	90 000
- Kaukolämpöverkon laajennus	1 114			90 000	90 000
Koneet ja kalusto		30 000			
- Varavoimakone		30 000			
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	1 582 333	3 443 900	2 443 900	1 373 900	1 242 000
Muutos%			-29	-44	-10
Tulot	570 995	728 300	637 455	73 500	66 000
Muutos%			-12	-88	-10
Netto	1 011 338	2 715 600	1 806 445	1 300 400	1 176 000
Muutos%			-33	-28	-10

Kunnanvaltuusto on päättänyt investointien määrärahojen ja tuloarvioiden 2014 muutoksista kokouksissaan 30.1.2014 (9 §), 27.3.2014 (§ 21) ja 13.11.2014 (92 §). Muutosten kokonaisvaikutus on 435.000 euroa nettoinvestointeja lisäävä. Investointiosassa on esitetty alkuperäinen talousarvio 2014.

20 Rakentamishjelma

Rakentamishjelmassa (ks. taulukko seuraavilla kahdella sivulla) on eritelty teknisen lautakunnan hallinnoimat talonrakennuksen ja muun julkisen käyttöomaisuuden hankkeet sekä energiahuollon investoinnit. Ohjelmasta ilmenevät hankkeiden ajoitus suunnittelukaudella, kokonaiskustannukset, hankekohtainen aikaisempi rahoitus, vuosittainen määrärahojen tarve sekä arvioitu ulkopuolisen tuen määrä. Kokonaiskustannuksiin sisältyvät myös hankekohtaiset suunnittelukauden jälkeisille vuosille arvioidut kustannukset. Määrärahat on esitetty ilman arvonnalisäveroä, mikäli kustannukset oikeuttavat arvonnalisäveron palautukseen tai vähennykseen.

Hankkeiden toteuttamisessa pääpaino on peruskorjauksessa. Välttämättömien ylläpito- ja korjausinvestointien lisäksi rajoitetaan käyttötalousmenoja pienentäviin, työllisyyttä parantaviin tai muita kunnan painopistealueiksi valittuja toimintoja tukeviin investointeihin. Ennen uusinvestointeja tulee kaikissa tapauksissa selvittää olemassa olevan rakennus- ym. omaisuuskannan peruskorjaus- ja käyttötarkoituksen muutosmahdollisuudet.

Suunnittelukauden hankkeisiin pyritään mahdollisuuksien mukaan saamaan kunnan ulkopuolista rahoitusta muun muassa alueellisten elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten tai asianomaisen ministeriön kautta.

Onnistuneen hankkeen perusedellytys on hankkeiden ennakointi, riittävä esi- ja hankesuunnittelu sekä laadukkaat suunnitelma-asiakirjat. Rakentamishjelmassa on suurimpien hankkeiden osalle varattu suunnitteluun erillinen määräraha. Rakentamishankkeissa ja suunnittelussa pyritään hyödyntämään mahdollisuuksien mukaan kunnan omaa asiantuntemusta.

Suunnittelukauden investoinneista merkittävimmät kohdistuvat terveyskeskukseen ja vanhustenhuoltoon. Talousarviovuonna ja suunnitteluvuosina jatketaan terveyskeskuksen ja vanhainkodin peruskorjaus- ja laajennustyötä asuntoyksikön ja vuodeosaston peruskorjauksen muodossa sekä ikäihmisten palveluasumiseen liittyvillä muutostöillä.

Suunnittelukaudella muutetaan kiinteistöjen lämmitysjärjestelmiä käyttämään uusiutuvaa energiaa. Suunnittelu- vuosina toteutetaan merkittäviä katurakennushankkeita, myös liikkumista edistävien hankkeiden toteutusta jatketaan. Kemijokivarren osayleiskaavan tarkistustyöhön varataan vuosittain määrärahat.

Rakentamishjelmasta voidaan kunnanvaltuuston erillispäätöksellä poiketa valtion rahoituksen mahdollisesti viivästyessä suunnitellusta. Pyrkimyksenä mahdollisissa poikkeamisissa on tasainen työllistämisaikutus. Investointihankkeiden osalta selvitetään hankkeiden vaihtoehtoiset toteuttamistavat.

Rakentamishjelmaan sisältyvien hankkeiden lisäksi teknisen lautakunnan alaisuudessa toimivan yleiset alueet - tulosalueen toimintamenoissa on vuosina 2016–2017 varauduttu Keskustien perusparannushankkeeseen 100 000 euron maksusuudella vuotta kohden.

RAKENTAMISOHJELMA VUOSILLE 2015 - 2017

TERVOLAN KUNTA
Päivitetty 7.11.2014

Euroa ilman alv	Hankkeen aloittamisvuosi	Kokonaiskustannusarvio	Aikaisempi rahoitus yhteensä	2014	2015	2016	2017	Valtion avustus
HANKEKOHTAINEN TALONRAKENNUS:								
Terveyskeskus/vanhustenhuolto								
Vuodeosaston peruskorjaus ja 8-10 paikkainen asuntoryksikkö:								
8-10 paikkainen asuntoryksikkö	2014	1 478 000	10 000	1 000 000	468 000			576 455
Vuodeosaston peruskorjaus	2015	1 090 000	10 000	80 000	970 000	30 000		
Vanhaikodin muutostyöt:								
1. vaihe	2016	440 000			40 000	300 000	100 000	
2. vaihe	2017	580 000				40 000	400 000	
Väestönsuoja (terveyskeskus kust.arvio 300.000 euroa)	2018							
MUU TALONRAKENNUS:								
Päiväkodin keittiömuutos	2015	18 000			18 000			
Kaisajoen koulun lämmitysmuutos	2014	100 000		100 000				
Vanha Iossinranta, matonpesupaikka ja muu ympäristötö	2014	125 000		8 000	52 000	65 000		37 500
Louen koulun lämmitysmuutos	2016	100 000				100 000		
Louen koulun ikkunat ja ulkoseinät	2017	110 000				6 000	104 000	
Koulukeskuksen ikkunat	2014	163 000		83 000	40 000	40 000		
Koulukeskuksen keittiön/ruokailutilan muutos	2016	42 000			40 000	42 000		
Nuorisotilojen rakentaminen Paakonkariin	2014	30 000		30 000				
Huoltorakennus teknomikentän läheisyyteen	2017	120 000					120 000	30 000
Heikkelin takaosan uloskäynti	2015	30 000			30 000			
JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS:								
Liikuntapaikat								
Koulukeskuksen ympäristön kehittäminen:								
koulukeskuksen lähiliikuntapaikka	2014	370 000		370 000				99 900
teknomurmi/hiekkakentän ympäristö	2016	116 100				68 000	48 100	
Kirkonkylän kuntorata/latu-ura	2013	245 000	130 000	115 000				75 000
Keskusurheilukentän peruskorjaus	2013	1 150 000	470 000	680 000				530 000
Kirkonkylän uimaranta	2015	100 000		10 000	90 000			25 000
Frisbeegolf-rata	2015				15 000			

RAKENTAMISOHJELMA VUOSILLE 2015 - 2017

TERVOLAN KUNTA
Päivitetty 7.11.2014

Euroa ilman alv	Hankkeen aloittamisvuosi	Kokonaiskustannusarvio	Aikaisempi rahoitus yhteensä	2014	2015	2016	2017	Valtion avustus
Liikenne ja katurakennus								
Hastinkankaan asemakaavatiet (Vuokilantie, Jalopuutie)	2013	225 000		225 000				
Välikujan rakentaminen	2015	60 000			45 000	15 000		
Puupuiston II-vaihe toteut. vesi, viemäri, kaukolämpö, katu, kuitu	2013	748 000		748 000				224 000
Hakalantien rakentaminen	2015	100 000			70 000	30 000		
Tie- ja katuvälojen uusimiset		120 000			60 000	60 000		
Kiviahon katukorjaukset	2014	200 000			100 000	100 000		
Kaavateiden rakentaminen/peruskorjaus								
Kaavoitus								
Opaskartan uusiminen	2014	40 000		40 000				
Kemijokivarren osayleiskaavan tarkistus								
Paakkola-Ylipaakkola	2012	20 000		20 000				
Tervola-Varejoki	2015	90 000			30 000	60 000		
Loue- Mattinen	2016	90 000				30 000	60 000	
Peura-Ossauskoski	2017	90 000					30 000	
Koivu -Suukoski	2018	90 000						
ENERGIAHUOLTO:								
Varavoimakone	2014	30 000		30 000				
Kaukolämpöverkon laajennus		180 000				90 000	90 000	
YHTEENSÄ				3 539 000	2 028 000	1 076 000	952 100	
Ulkopuolinen rahoitus				434 900	601 455	37 500	30 000	668 955
Netto				3 104 100	1 426 545	1 038 500	922 100	

RAHOITUSOSA

Toiminnan ja investointien rahoitusta suunnittelukaudella tarkastellaan rahoituslaskelman, sen välitulosten ja niistä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusosassa osoitetaan, miten talousarvio ja -suunnitelma vaikuttaa kunnan maksuvalmiuteen.

21 Rahoituslaskelma

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	3 175 984	1 000 500	1 189 600	778 900	441 800
Tulorahoituksen korjaukset	-52 635				
	3 123 349	1 000 500	1 189 600	778 900	441 800
Investointien rahavirta *)					
Investointimenot	-1 582 333	-3 443 900	-2 443 900	-1 373 900	-1 242 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	557 000	692 300	601 455	37 500	30 000
Pysyvien vastaavien luovutustulot	66 630	36 000	36 000	36 000	36 000
	-958 703	-2 715 600	-1 806 445	-1 300 400	-1 176 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 164 646	-1 715 100	-616 845	-521 500	-734 200
Rahoituksen rahavirta **)					
Antolainauksen muutokset					
Antolainojen lisäys	-480 000		0	0	0
Antolainojen vähennys	227 194	203 200	207 500	186 300	190 100
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	1 500 000	865 000	800 000	700 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-609 316	-562 200	-374 900	-349 900	-269 900
Muut maksuvalmiuden muutokset	396 274				
	-465 848	1 141 000	697 600	636 400	620 200
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 698 798	-574 100	80 755	114 900	-114 000
Rahavarat 1.1.	4 737 937	6 436 735	5 862 635	5 943 390	6 058 290
Rahavarojen muutos	1 698 798	-574 100	80 755	114 900	-114 000
Rahavarat 31.12. ***)	6 436 735	5 862 635	5 943 390	6 058 290	5 944 290

*) Kunnanvaltuusto on päättänyt investointien määrärahojen ja tuloarvioiden 2014 muutoksista kokouksissaan 30.1.2014 (9 §), 27.3.2014 (21 §) ja 13.11.2014 (92 §). Muutosten kokonaisvaikutus on 435.000 euroa nettoinvestointeja lisäävä. Rahoituslaskelmassa on esitetty alkuperäinen talousarvio 2014.

**) Kunta ei ole nostanut uutta lainaa vuoden 2014 aikana.

***) Rahavarat 31.12.2014 on talousarvion 2015 laadintavuoden tase-arvio.

22 Toiminnan ja investointien rahoituksen tunnusluvut ja tavoitteet

	TP 2013	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Toiminnan ja investointien rahavirtojen kertymä	-	449 546	-167 299	-688 799	-1 422 999
Lainanhoitokate	4,9	1,9	3,4	2,4	1,8
Kassan riittävyys, pv	73,9	62,3	66,8	69,4	68,1

Kunnan toiminnan ja investointien rahoituksessa tulee olla tavoitteena, että investoinnit rahoitetaan pitkällä aikavälillä omarahoituksella. Investointien omarahoitusta mitataan toiminnan ja investointien rahavirtojen kertymällä. Pääsääntöisesti kertymän tulisi olla suunnittelukauden lopussa vähintään 0.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1–2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Tervolan kunnan lainanhoitokyky on ollut viime vuosina hyvä, mutta se uhkaa heikentyä suunnittelukauden loppua kohden, ellei menojen kasvua pystytä hillitsemään tai tulopohjaa vahvistamaan. Suunnittelukauden tavoitteena on säilyttää kunnan lainanhoitokyky vähintään tyydyttävällä tasolla.

Kunnan maksuvalmiuskykyä mitataan kassan riittävyydellä päivinä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Suunnittelukauden tavoitteena on säilyttää kunnan maksuvalmiuskyky riittävänä, jolloin tunnusluvun on hyvä olla yli 20 päivää.

TALOUSARVIOVUODEN 2015 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN YHTEENVETO SEKÄ SITOVUUS

Tervolan kunta

Sitovuus: B=bruttomääräraha/-tuloarvio, N=nettomääräraha/-tuloarvio

TALOUSARVIOVUODEN 2015 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN YHTEENVETO			
ULKOINEN	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA		TA 2015	TA 2015
Kunnanvaltuusto			
Strateginen johto	B	26 500	
Kunnanhallitus			
Yleisjohto	B	1 887 300	348 500
Henkilöstö	B	177 700	37 700
Einkeinojen kehitt.	B	473 400	143 500
Julkinen liikenne	B	37 000	3 000
Tarkastuslautakunta			
Tarkastustoimi	B	16 500	
Keskusvaalilautakunta			
Vaalit	B	10 200	5 000
Maaseutulautakunta			
Maaseutuelinkeinot	N	34 300	
Lomatoimi	N		5 200
Tekninen lautakunta			
Tekninen johto	B	173 000	32 000
Yleiset alueet	B	217 500	500
Kiinteistöt	B	1 083 500	671 000
Lämpökeskus	B	344 000	270 000
Kaavoitus ja ymp	B	107 000	
Tukipalvelukeskus	B	1 305 500	46 000
Sivistyslautakunta			
Sivistystoimen johto	B	91 900	18 500
Peruskoulutus	B	3 099 100	46 700
Toisenasteen koulutus	B	481 500	19 700
Aikuiskoulutus	B	141 000	
Kirjasto	B	197 000	3 500
Vapaa-aika	B	368 000	33 600
Sosiaali- ja terv.ltk			
Sosiaali- ja terv.johto	B	260 000	
Sosiaalipalvelut	B	5 242 400	835 000
Perusturva	B	569 900	59 000
Perusterveydenhuolto	B	3 920 900	649 100
Erikoissairaanhoido	B	4 600 000	
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		11 200 000
Valtionosuudet	B		11 239 100
Korkotuotot	B		164 600
Muut rahoitustuotot	B		375 000
Korkokulut	B	36 500	
Muut rahoituskulut	B	115 000	
INVESTOINTIOSA			
Investointimenot	B	2 443 900	
Rahoitusosuudet	B		601 455
Käyttöom. myynti	B		36 000
RAHOITUSOSA			
Antolainojen lis.	B		
Antolainojen väh.	B		207 500
Pitkää.lainojen lis	B		865 000
Pitkää.lainojen väh	B	374 900	
Vaikutus maksuvalm.			-80 755
YHTEENSÄ		27 835 400	27 835 400

www.tervola.fi

2014